

Till statsrådet och chefen för Justitiedepartementet

Chefen för Justitiedepartementet, statsrådet Ask, beslutade den 11 mars 2010 att uppdra åt f.d. överdirektören vid Rikspolisstyrelsen Olof Egerstedt att biträda departementet med att utreda hur rambeslutet om utbyte av uppgifter ur kriminalregister (2009/315/RIF) och rådets beslut om inrättande av ett europeiskt informationssystem för utbyte av uppgifter ur kriminalregister (Ecris, 2009/316/RIF) bör genomföras för svensk del och de författningsändringar som genomförandet aktualiserar.

Verksjuristen vid Rikspolisstyrelsen Aimée Jillger förordnades att biträda i utredningsarbetet. Härutöver har den tidigare chefsjuristen vid styrelsen Ulf Berg deltagit i arbetet.

Härmed överlämnas promemorian Utbyte av uppgifter ur kriminalregister mellan EU:s medlemsstater.

Uppdraget är därmed slutfört.

Linköping i april 2011

Olof Egerstedt

Aimée Jillger

Innehåll

1	Promemorians huvudsakliga innehåll	9
2	Författningsförslag	15
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:620) om belastningsregister	15
2.2	Förslag till lag om ändring i polisdatalagen (2010:361)	20
2.3	Förslag till förordning om ändring i förordningen (1999:1134) om belastningsregister	22
2.4	Förslag till förordning om ändring i förordningen (1992:824) om fingeravtryck m.m.	27
3	Inledning	29
3.1	Allmän bakgrund	29
3.2	Uppdraget avseende departementspromemorian	32
4	Internationell rättslig hjälp och utbyte av uppgifter ur kriminalregister m.m.	35
4.1	Utgångspunkter	35

4.2	Internationella åtaganden om utbyte av kriminalregisteruppgifter	35
4.3	Dataskydd på området	37
4.4	Svenska regler om informationsutbyte	39
5	Rambeslutet och svensk rätt	43
5.1	Några utgångspunkter för vårt arbete	43
6	Genomförande av rambeslutet	47
6.1	Inledande artiklar – artiklarna 1–3	47
6.1.1	Artiklarna 1–2 Syfte och definitioner	47
6.1.2	Artikel 3 Centralmyndighet	49
6.2	Fortlöpande informationsutbyte om domar – artiklarna 4, 5 och 11	51
6.2.1	Artikel 4 Domslandets skyldigheter	51
6.2.2	Artikel 5 Medborgarlandets skyldigheter	55
6.2.3	Artikel 11 Uppgifter som ska överföras och lagras m.m.	59
6.2.4	Tekniska och administrativa bestämmelser	69
6.3	Uppgifter ur kriminalregistret i ett enskilt ärende – artiklarna 6, 7, 8 och 10	69
6.3.1	Artikel 6 Ansökan om uppgifter om domar	70
6.3.2	Artikel 7 Svar på en ansökan om uppgifter om domar	71
6.3.3	Artikel 8 Svarsfrister	75
6.3.4	Artikel 10 Språk	75
6.4	Artikel 9 Villkor för användning av personuppgifter m.m.	76
6.4.1	Artikeln innehåll m.m.	76
6.4.2	Anpassning till rambeslutet	79

6.4.3	Användningsvillkor för uppgifter överförda till Sverige	80
6.4.4	Svenska användningsvillkor mot annan stat	82
6.4.5	Åtkomstbegränsningar	87
6.5	Övriga bestämmelser – artiklarna 12–14	89
6.6	Ikraftträdande och övergångsbestämmelser	90
7	Ekonomiska konsekvenser	91
8	Författningskommentar	95
8.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:620) om belastningsregister	95
8.2	Förslaget till lag om ändring i polisdatalagen (2010:361)	99
Bilaga 1 Rådets rambeslut 2009/315/RIF av den 26 februari 2009 om organisationen av medlemsstaternas utbyte av uppgifter ur kriminalregistret och uppgifternas innehåll		
		101
Bilaga 2 Rådets beslut 2009/316/RIF av den 6 april 2009 om inrättande av det europeiska informationssystemet för utbyte av uppgifter ur kriminalregister (Ecris) i enlighet med artikel 11 i rambeslut 2009/315/RIF		
		113
Bilaga 3 Uppdraget.....		131

1 Promemorians huvudsakliga innehåll

Europeiska rådet antog den 26 februari 2009 ett rambeslut 2009/315/RIF om organisationen av medlemsstaternas utbyte av uppgifter ur kriminalregistret och uppgifternas innehåll. Riksdagen hade hösten 2008 godkänt ett utkast till rambeslut. I denna promemoria lämnas förslag till de författningsändringar på lag- och förordningsnivå som bedöms nödvändiga för att genomföra rambeslutet.

Ändamålet med rambeslutet är bl.a. att skapa möjligheter att kriminalregisteruppgifter som är tillgängliga för en stats brottsutredande resp. dömande organ under samma förutsättningar ska vara tillgängliga för motsvarande organ i andra medlemsstater. Ändamålet är också att kriminalregisteruppgifter ska kunna vara tillgängliga för andra syften än brottmålsförfaranden, t.ex. vid fråga om anställning för arbete med omsorg av barn; den som är dömd för sexualbrott mot barn ska inte kunna dölja det vid ansökan om anställning i ett annat land än domlandet. Till rambeslutet är knutet ett rådsbeslut 2009/316/RIF av den 6 april 2009. I det finns bestämmelser som rör inrättande av det europeiska informationssystemet för elektroniskt utbyte av uppgifter ur kriminalregister, benämnt *Ecris*¹.

Rambeslutet omfattar flera åtgärder som medlemsstaterna redan idag bistår varandra med. Men rambeslutet öppnar nya, standardiserade vägar och möjligheter för ett rutinmässigt uppgiftsutbyte, främst vad gäller brottmålsförfaranden. Rambeslu-

¹ European Criminal Records Information System.

tet innebär inte att det ska skapas någon EU-gemensam databas där uppgifter lagras centralt, och medlemsstaterna kommer inte att ha direktåtkomst till andra staters kriminalregister.

Rambeslutet innehåller en komplex materia. Att den svenska lagstiftningen på området inte i alla delar är så lättillgänglig har inte gjort saken bättre. Implementeringen av rambeslutets bestämmelser har därför kommit att handla om både att definiera kraven på författningsreglering och att finna ändamålsenliga lagtekniska lösningar, inklusive lämpligt hemvist för resp. författningsändring. I stort sett grundas förslagen i promemorian på de analyser som har redovisats i den proposition om godkännande av rambeslutet som riksdagen behandlat.

En ledstjärna i arbetet har varit att söka efter lösningar som ligger vår nationella lagstiftning och vår registerstruktur nära. Riktmärket har därför varit att bygga på befintligt regelverk och därvid göra minsta möjliga ingrepp i detta, samtidigt som regleringen så långt det sig göra låter ska vara överskådlig, tydlig och inte så krånglig att tillämpa. I huvudsak återfinns förslagen som ändringar och tillägg till lagen (1998:620) om belastningsregister och förordningen (1999:1134) om belastningsregister. Även den nya polisdatalagen (2010:361) och förordningen (1992:824) om fingeravtryck m.m. är föremål för ändringar.

Rambeslutets huvudsakliga innehåll kan kort beskrivas på detta sätt:

- varje medlemsstat som meddelar en fällande dom i brottmål mot en annan medlemsstats medborgare ska rutinemässigt och fortlöpande informera medborgarlandet om domen och en del andra anknytande uppgifter
- det mottagande medborgarlandet ska lagra (registrera) informationen för att efter ansökan därom (EU-registerutdrag) kunna vidarebefordra den till den ansökande medlemsstaten
- hur en ansökan om EU-registerutdrag ska göras och hur svaret ska se ut framgår också av rambeslutet.

En konsekvens av rambeslutet är att en del frågor måste tas om hand som inte direkt kan hänföras till rambeslutet. Det gäller framför allt frågor om gallring av uppgifter, användningsbegränsningar för till och från Sverige överförda uppgifter, liksom åtkomstbegränsningar för uppgifter för både svenska myndigheter och EU-organ.

Innan en närmare redovisning görs av de mer grundläggande spörsmålen, ska nämnas att det nyss nämnda rådsbeslutet i sig inte påkallar någon regeländring på lag- eller förordningsnivå.

Förslagen i promemorian innebär först och främst en författningsreglering av de mer formellt och juridiskt tekniskt betonade mot rambeslutet korresponderande ändringar som behövs, såsom att Sverige fortlöpande ska överföra kriminalregisteruppgifter, att det ska ske först när en dom har vunnit laga kraft och att motsvarande mottagna uppgifter ska lagras/registreras för att kunna vidarebefordra i ett EU-registerutdrag.

Varje medlemsstat ska utse en eller flera centralmyndigheter för att hantera det samarbete som rambeslutet ålägger medlemsstaterna. Rikspolisstyrelsen föreslås få uppgiften att vara centralmyndighet.

De mer principiellt viktiga frågornas reglering innefattar följande:

- De kriminalregisteruppgifter, inklusive fingeravtrycksuppgifter, som Sverige fortlöpande ska överföra till ett medborgarland ska inte få vidarebefordras för något annat ändamål än brottmålsförfarande. Uppgifterna ska således inte med automatik kunna komma till användning utanför brottmålsförfaranden. Om uppgifterna efterfrågas för ett annat ändamål, får centralmyndigheten i det ansökande landet vända sig direkt till Rikspolisstyrelsen.
- Lagringen/registreringen av till Sverige fortlöpande överförda uppgifter ska ske i belastningsregistret och i fråga om vissa för detta register främmande uppgifter, t.ex. namnen på den dömda personens föräldrar, i en kompletterande uppgiftssam-

ling för Ecrisuppgifter. Överförda fingeravtryck ska i princip tas in i fingeravtrycksregistret.

De uppgifter som ska lagras ska omfatta samma uppgifter som ska överföras.

- I belastningsregistret ska i förekommande fall föras in också uppgifter som avser gärningar som inte är brottsliga enligt svensk rätt eller som av andra skäl inte skulle ha medfört straffansvar här i landet. Sådana uppgifter ska inte vara åtkomliga för svenska myndigheter och inte heller lämnas ut till EU-myndigheter för användning för annat ändamål än brottmålsförfarande.
- I fråga om gallring av kriminalregisteruppgifter ska den grundsatsen gälla att en brottmålsdom avseende ett visst bestämt brott ska i den svenska rättsordningen belasta en svensk medborgare lika lång tid, oavsett om domen har meddelats av svensk domstol eller av annan medlemsstats domstol.
- Domslandets gallringsregler ska gälla för hit överförda uppgifter när det är fråga om att vidarebefordra uppgifterna i ett EU-registerutdrag, och det oavsett de svenska gallringsreglerna. Om uppgifterna är gallrade enligt svenska regler, ska uppgifterna likväl kvarstå i belastningsregistret, men de får då inte få lämnas till en svensk myndighet.
- Har uppgifterna gallrats enligt domslandets regler men inte enligt svenska, ska uppgifterna likväl kvarstå i registret, men då bara vara tillgängliga för svenska myndigheter.
- Svenska myndigheter ska i brottmålsförfaranden vara skyldiga att i förekommande fall inhämta EU-registerutdrag.
- När det gäller utlämnande efter ansökan om EU-registerutdrag av nationella/inhemska kriminalregisteruppgifter till en annan medlemsstat för annat ändamål än brottmålsförfarande, ska i princip gälla den ordningen att uppgifter får lämnas ut, om en svensk myndighet i motsvarande fall är berättigad att få ta del

av uppgifterna. Vid sådant utlämnande ska de villkor om användningsbegränsningar ställas upp som krävs med hänsyn till den enskildes rätt eller från allmän synpunkt. Fingeravtrycksuppgifter ska inte lämnas ut med ett EU-registerutdrag för något annat ändamål än ett brottmålsförfarande.

De bestämmelser som rambeslutet föranleder föreslås träda i kraft den 1 mars 2012.

2 Författningsförslag

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:620) om belastningsregister

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1998:620) om belastningsregister

dels att 5, 6 och 18 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas fyra nya paragrafer, 4 a, 7 a, 11 a och 17 a §§, av följande lydelse.

4 a §

Uppgifter som med stöd av Europeiska rådets rambeslut 2009/315/RIF om utbyte av uppgifter i kriminalregister fortlöpande överförs till Sverige från en stat som ingår i den Europeiska unionen ska föras in i registret.

Vad som anges i första stycket gäller även i fråga om överförda uppgifter som avser en gärning som inte är brottslig enligt svensk rätt eller som av andra skäl inte skulle ha medfört straffansvar här i landet.

Har den stat från vilket uppgiften överförts förklarat att

uppgiften vid vidarebefordran till en annan stat endast får användas i ett brottmålsförfarande, ska även detta antecknas i registret.

5 §

Regeringen får meddela närmare föreskrifter om vilka uppgifter registret *skall* innehålla om den som skall registreras enligt 3 och 4 §§.

Regeringen får meddela närmare föreskrifter om vilka uppgifter registret skall innehålla om den som skall registreras enligt 3, 4 och 4 a §§.

6 §

Personuppgifter ur belastningsregistret ska lämnas ut om det begärs av

Personuppgifter ur belastningsregistret ska, *med undantag för uppgifter som avses i 4 a § andra stycket*, lämnas ut om det begärs av

1. Riksdagens ombudsmän, Justitiekanslern eller Datainspektionen för deras tillsynsverksamhet,
2. polismyndighet, Skatteverket, Tullverket, Kustbevakningen, åklagarmyndighet eller allmän domstol för verksamhet som avses i 2 § första stycket 1–3,
3. förvaltningsdomstol för prövning enligt 2 § första stycket 4 eller
4. myndighet i övrigt i den utsträckning regeringen för vissa slag av ärenden föreskriver det eller för ett särskilt fall ger tillstånd till det.

Regeringen får föreskriva att en myndighet som avses i första stycket får ha direktåtkomst till registret.

7 a §

Har med stöd av Europiska rådets rambeslut 2009/315/RIF om utbyte av uppgifter i krimi-

nalregister uppgifter inhämtats från en stat som ingår i den Europeiska unionen (europeiskt kriminalregisterutdrag) och har det skett för något annat ändamål än användning i ett brottmålsförfarande, får uppgifterna inte användas för något annat ändamål än det för vilket de inhämtats. Har den stat från vilken uppgifterna inhämtats angett ytterligare villkor som begränsar rätten att använda dem, ska svenska myndigheter följa villkoret oavsett vad som annars är föreskrivet i lag eller annan författning.

Vad som sägs i första stycket gäller inte, om uppgiften behöver användas för att avvärja ett överhängande och allvarligt hot mot den allmänna säkerheten.

11 a §

Inhemska uppgifter ur belastningsregistret får med stöd av Europeiska rådets rambeslut 2009/315/RIF om utbyte av uppgifter i kriminalregister lämnas till en stat som ingår i den Europeiska unionen för något annat ändamål än användning i ett brottmålsförfarande, om en svensk myndighet i motsvarande fall enligt lag eller annan författning är berättigad att få ta

del av uppgifterna. Vid sådant utlämnande ska de villkor om användningsbegränsning uppställas som krävs med hänsyn till den enskildes rätt eller från allmän synpunkt.

Vad som sägs i första stycket gäller även i fråga om uppgift om en dom som meddelats i en stat utanför den Europeiska unionen och som har förts in i belastningsregistret.

17 a §

Har meddelande inkommit som innebär att en uppgift som avses i 4 a § har gallrats enligt reglerna i den stat där domen meddelats, ska uppgiften likväl kvarstå i belastningsregistret, om inte förutsättningarna för gallring enligt 17 § är uppfyllda. En sådan uppgift får endast lämnas ut till en svensk myndighet.

Föreligger förutsättningar enligt 16 eller 17 § för att gallra en hit överförd uppgift och har meddelande om gallring inte inkommit från den stat där domen meddelats, ska uppgiften kvarstå i registret. En sådan uppgift får inte lämnas ut till en svensk myndighet.

18 §

Om det före utgången av den tid som anges i 17 § har gjorts en ny anteckning enligt 3 eller 4 § beträffande samma person, *skall* ingen av uppgifterna gallras så länge någon av dem skall finnas kvar i registret. Detta *skall* dock inte gälla om den nya anteckningen avser penningböter.

En uppgift *skall* gallras senast tjugo år efter den dom eller det beslut som föranledde att uppgiften fördes in i registret. I fråga om uppgift som avses i 17 § 1 eller 7 gäller detta endast om de tidsfrister som anges där har gått ut.

Skall en uppgift som avses i 3 eller 4 § gallras enligt denna paragraf, *skall* även sådana uppgifter som har antecknats i anslutning till uppgiften gallras, om inte regeringen föreskriver annat.

Om det före utgången av den tid som anges i 17 § har gjorts en ny anteckning enligt 3, 4 § eller 4 a §§ beträffande samma person, *ska* ingen av uppgifterna gallras så länge någon av dem skall finnas kvar i registret. Detta *ska* dock inte gälla om den nya anteckningen avser penningböter.

En uppgift *ska* gallras senast tjugo år efter den dom eller det beslut som föranledde att uppgiften fördes in i registret. *Det gäller dock inte i fråga om uppgift som kvarstår i registret enligt 17 a § tredje stycket.* I fråga om uppgift som avses i 17 § 1 eller 7 gäller detta endast om de tidsfrister som anges där har gått ut.

Ska en uppgift som avses i 3, 4 eller 4 a §§ gallras enligt denna paragraf, *ska* även sådana uppgifter som har antecknats i anslutning till uppgiften gallras, om inte regeringen föreskriver annat.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2012.

2.2 Förslag till lag om ändring i polisdatalagen (2010:361)

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 12 § polisdatalagen (2010:361) ska ha följande lydelse.

4 kap.

12 §

I fingeravtrycks- eller signalementsregister får uppgifter behandlas om en person som

1. är misstänkt eller dömd för brott och som har varit föremål för åtgärd enligt 28 kap. 14 § rättegångsbalken, *eller*

2. har lämnat fingeravtryck enligt 19 § lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll, *eller*

I fingeravtrycks- eller signalementsregister får uppgifter behandlas om en person som

1. är misstänkt eller dömd för brott och som har varit föremål för åtgärd enligt 28 kap. 14 § rättegångsbalken, *eller*

2. har lämnat fingeravtryck enligt 19 § lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll, *eller*

3. *har dömts för brott i en stat som ingår i den Europeiska unionen och vars fingeravtryck överförts hit med stöd Europeiska rådets rambeslut 2009/315/RIF om utbyte av uppgifter i kriminalregister, dock endast om fingeravtryck av den dömd i motsvarande fall skulle ha tagits med stöd 28 kap. 14 § rättegångsbalken.*

Uppgifter om fingeravtryck som inte kan hänföras till en identifierbar person får behandlas om uppgiften kommit fram i en utredning om brott.

Uppgifter om fingeravtryck får även behandlas om det be-

Uppgifter om fingeravtryck får även behandlas om det be-

hövs för att fullgöra interna-
tionella åtaganden.

hövs för att fullgöra *andra* in-
ternationella åtaganden *än de*
som avses i första stycket 3.

I fingeravtrycks- eller signalementsregister får inte uppgifter behandlas som har lämnats av en person under femton år enligt 36 § första stycket 2 lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2012.

2.3 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1999:1134) om belastningsregister

Härigenom föreskrivs i fråga om förordningen (1999:1134) om belastningsregister

dels att 1, 20 och 24 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det i förordningen ska införas sex nya paragrafer, 2 a, 23 a, 23 b, 23 c, 40 a och 40 b §§, och närmast före 40 a § en ny rubrik av följande lydelse,

dels att den nuvarande rubriken före 24 § ska placeras före 23 a §.

1 §

Med belastningsregister avses i denna förordning det register som förs med stöd av lagen (1998:620) om belastningsregister.

Rikspolisstyrelsen är centralmyndighet i det europeiska samarbete om utbyte av uppgifter i kriminalregister som avses i Europeiska rådets rambeslut 2009/315/RIF.

2 a §

Överförs en uppgift från en stat som ingår i den Europeiska unionen och ingår i uppgiften även information om den dömda personens födelseort, kön, medborgarskap, tidigare namn, namnen på personens föräldrar, datum då domen vann laga kraft samt platsen för brottet, ska denna information registreras i särskild ordning.

20 §

Transportstyrelsen får ha direktåtkomst till uppgifter ur belastningsregistret i ärenden som rör körkortstillstånd, körkort, traktorkort, taxiförläggning, tillstånd till yrkesmässig trafik, biluthyrning och transporttillstånd.

Socialstyrelsen får ha direktåtkomst till uppgifter ur belastningsregistret i ärenden om legitimation enligt 4 kap. 1 eller 2 § eller 8 kap. 1, 3 eller 4 § patientsäkerhetslagen (2010:659).

En länsstyrelse får ha direktåtkomst till uppgifter ur belastningsregistret i ärenden om godkännande och tillsyn av personal vid bevakningsföretag, i ärenden enligt förordningen (2011:155) om auktorisation av delgivningsföretag, i ärenden om godkännande av skyddsvakt enligt skyddsförordningen (2010:523) samt i ärenden enligt lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap.

Direktåtkomsten ska begränsas till att endast gälla sådana uppgifter som myndigheterna har rätt att få ut enligt denna förordning.

Direktåtkomsten ska begränsas till att endast gälla sådana uppgifter som myndigheterna har rätt att få ut enligt lagen (1998:620) om belastningsregister eller denna förordning.

Utländska myndigheters rätt att få uppgifter

23 a §

Uppgifter om en svensk dom som avser någon som är medborgare i en annan stat som ingår i den Europeiska unionen ska, när domen har vunnit laga kraft, fortlöpande överföras till den stat där personen i fråga är medborgare. Vad nu sagts gäller också när den som avses är

medborgare även i Sverige. När uppgifter lämnas ska Rikspolisstyrelsen föreskriva att den inte får vidarebefordras för något annat ändamål än användning i ett brottmålsförfarande.

På begäran ska en kopia av domen lämnas över till den berörda staten.

Ändras eller gallras uppgifter som avses i första stycket, ska uppgift därom lämnas till den stat som mottagit den första underrättelsen.

23 b §

Uppgifter ur belastningsregistret (europeiskt kriminalregisterutdrag) ska lämnas ut när det enligt Europeiska rådets rambeslut 2009/315/RIF begärs av en stat som ingår i den Europeiska unionen. Ska uppgifterna användas för något annat ändamål än som ett led i ett brottmålsförfarande, ska uppgifter som avses i 4 a § andra stycket lagen (1998:620) inte lämnas ut.

23 c §

Ska uppgifter om dom som har meddelats i en stat som ingår i den Europeiska unionen på ansökan lämnas till en annan stat, ska det ske med erinran om de villkor om användningsbe-

gränsning som har angetts av den stat där domen meddelats.

24 §

Uppgifter får lämnas ut med stöd av 11 § lagen (1998:620) om belastningsregister när de behövs i sådan verksamhet som avses i 2 § första stycket 1–3 i nämnda lag. Uppgifter får lämnas ut i andra fall endast när det finns särskilda skäl.

Uppgifter får i andra fall än som avses i 23 a och 23 b §§ lämnas ut med stöd av 11 § lagen (1998:620) om belastningsregister när de behövs i sådan verksamhet som avses i 2 § första stycket 1–3 i nämnda lag. Uppgifter får lämnas ut i andra fall endast när det finns särskilda skäl.

Begäran om europeiskt kriminalregisterutdrag m.m.

40 a §

Ska uppgifter ur belastningsregistret inhämtas inom ramen för ett brottmålsförfarande och är eller har den person om vilken uppgifterna begärs varit medborgare i en stat som ingår i den Europeiska unionen, ska den myndighet som begär att få uppgifterna även begära att ett europeiskt kriminalregisterregisterutdrag inhämtas från den aktuella staten. En begäran om att få ett sådant utdrag görs hos Rikspolisstyrelsen.

Ska ett europeiskt kriminalregisterutdrag av svensk myn-

dighet användas för något annat ändamål än i ett brottmålsförfarande, ska begäran om utdrag innehålla uppgift om vilket detta ändamål är.

Har den stat från vilken uppgifter har överförts angett att de endast får vidarebefordras inom ramen för ett brottmålsförfarande och är avsikten att uppgifterna här i landet ska användas för något annat ändamål, får de inte lämnas ut till en svensk myndighet.

40 b §

En enskild som är eller har varit bosatt eller medborgare i en stat som ingår i den Europeiska unionen har rätt att på begäran få ta del av uppgifter som kan finnas om honom eller henne i kriminalregistret i den staten. En begäran om ett sådant registerutdrag görs hos Rikspolisstyrelsen.

Avser en begäran som sägs i första stycket uppgifter från en annan stat än den där sökanden är medborgare, ska Rikspolisstyrelsen även inhämta registerutdrag från det land där sökanden är medborgare.

Denna förordning träder i kraft den 1 mars 2012.

2.4 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1992:824) om fingeravtryck m.m.

Härigenom föreskrivs att det i förordningen (1992:824) om fingeravtryck m.m. ska införas en ny paragraf, 9 a §, av följande lydelse.

9 a §

Ska med stöd av Europeiska rådets rambeslut 2009/315/RIF om utbyte av uppgifter i kriminalregister uppgifter ur belastningsregistret överföras till en stat som ingår i den Europeiska unionen, ska i förekommande fall den dömdes fingeravtryck fogas till uppgifterna. Rikspolisstyrelsen ska föreskriva att fingeravtrycken inte får användas för något annat ändamål än som ett led i ett brottmålsförfarande.

Fingeravtryck ska bifogas även när ett europeiskt kriminalregisterutdrag efter ansökan lämnas ut till en annan medlemsstat i den Europeiska unionen. I fråga om inhemska fingeravtryck ska gälla de användningsvillkor som anges i första stycket. Har fingeravtryck överförts från en annan medlemsstat med villkor som begränsar rätten att använda dem, ska villkoren framgå.

Denna förordning träder i kraft den 1 mars 2012.

3 Inledning

3.1 Allmän bakgrund

Europeiska rådet lade för mer än tio år sedan fast principen om ömsesidigt erkännande såsom en hörnsten inom det civil- och straffrättsliga området. Under följande år antogs ett åtgärdsprogram för genomförande av principen om ömsesidigt erkännande av domar i brottmål. I det s.k. Haagprogrammet från år 2004 lyftes frågan om ett förbättrat informationsutbyte fram som särskilt prioriterad.

I december 2005 presenterade EU-kommissionen ett förslag till rådets *rambeslut* om organisationen av medlemsstaternas utbyte av uppgifter ur kriminalregistret och uppgifternas innehåll. Förslaget genomgick vissa förändringar vid Europaparlamentets behandling av det, liksom vid den principöverenskommelse om innehållet i rambeslutet som ministerrådet för rättsliga och inrikes frågor nådde i juni 2007. Vid en förnyad behandling i parlamentet genomgick förslaget ytterligare förändringar.

För svenskt vidkommande bereddes härefter inom Justitiedepartementet utkastet till rambeslut, liksom utkastet till formulär och uttalanden från rådet i anslutning till rambeslutets antagande. I departementspromemorian Sveriges antagande av rambeslut om utbyte av uppgifter ur kriminalregister (Ds 2008:49) behandlades frågan om antagande av utkastet till rambeslut och behovet av författningsändringar som ett genomförande skulle föranleda. Några författningsförslag lämnades dock inte. Promemorian remissbehandlades.

I proposition 2008/09:18 Sveriges antagande av rambeslut om utbyte av uppgifter ur kriminalregister (*godkännandepropositionen*) föreslog regeringen att riksdagen skulle godkänna utkastet till rambeslut. I propositionen lämnades en översiktlig redovisning av vilka lagstiftningsåtgärder som ett genomförande av rambeslutet bedömdes kräva. Några lagförslag lämnas således inte. Riksdagen godkände den 12 november 2008 utkastet till rambeslut (bet. 2008/09:JuU11, rskr. 2008/09:33).

Europeiska rådets formella beslut om att anta rambeslutet fattades den 26 februari 2009 (2009/315/RIF). Endast några smärre förändringar skedde i förhållande till det utkast som var fogat till godkännandepropositionen.

För att kunna genomföra rambeslutet på ett ändamålsenligt sätt läggs i rambeslutet också den rättsliga grunden för det tekniska genomförandet. Till rambeslutet har knutits ett *rådsbeslut* av den 6 april 2009 (2009/316/RIF) om inrättande av det europeiska informationssystemet för elektroniskt utbyte av uppgifter ur kriminalregister (Ecris¹). Grunderna för det mer praktiska genomförandet utarbetas i dokumentet Business Analysis: ECRIS Technical Specifications². Huvudsyftet med dessa hanteringstekniska specifikationer är "to provide a common understanding, from the functional point of view, of how the ECRIS data exchanges are to be performed between the Member States' central authorities as well as what information elements are to be exchanged in detail". I dokumentet regleras således allehanda uppkomliga situationer vid utbytet av uppgifter.

Rambeslutet och rådsbeslutet fogas som *bilagorna 1* och *2* till denna promemoria.

Rambeslutet ska vara genomfört senast våren 2012.

Rambeslutet är som berörts en del av det arbete som pågår inom EU för att förbättra informationsutbytet mellan medlemsstaterna. I rambeslutet (rambeslutets skäl 1) anges att EU har satt upp som mål att ge medborgarna en hög säkerhetsnivå inom

¹ European Criminal Records Information System.

² Senaste version 1.4, 28/02/2011.

området frihet, säkerhet och rättvisa. En förutsättning för att nå detta mål är att uppgifter ur kriminalregister (domar och verkningarna av domar) utbyts mellan behöriga myndigheter i medlemsstaterna. Det konstateras (rambeslutets skäl 8) att befintliga bestämmelser på området³ inte är tillräckliga för att uppfylla de krav som det rättsliga samarbetet kräver. En grundtanke är ju att den information som är tillgänglig för en stats brottsutredande resp. dömande organ under samma förutsättningar ska kunna vara tillgänglig för motsvarande organ i andra medlemsstater. Avsikten med att stärka informationsutbytet om de domar som meddelats inom unionen mot de egna medborgarna ska ses i ljuset av ett rambeslut av den 24 juli 2008 (2008/675/RIF) om beaktande av fällande domar avkunnade i Europeiska unionens medlemsstater vid ett nytt brottmålsförfarande i en medlemsstat (återfallssituationer).⁴

Rambeslutet grundas inte bara på ett förslag av Kommissionen utan bygger också på ett initiativ av Konungariket Belgien. Ett initiativ som berörs i rambeslutet (dess skäl 12) och som handlar om att en person som har dömts för sexualbrott mot barn inte ska kunna dölja detta, om personen i något EU-land avser att utöva yrkesverksamhet med anknytning till omsorg om barn.

I sammanhanget kan nämnas att rambeslutet föregicks av - som en temporär åtgärd - ett rådets beslut av den 21 november 2005 (2005/876/RIF) om utbyte av uppgifter ur kriminalregister; det rådsbeslutet har inte genomförts i svensk rätt på annat sätt än i fråga om förordnandet av centralmyndighet för ändamålet; en sak som behandlas lite längre fram i denna departementspromemoria.

³ Artiklarna 13 och 22 i den europeiska konventionen av den 20 april 1959 om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål.

⁴ Godkännandeprop. s. 8.

3.2 Uppdraget avseende departementspromemorian

Rambeslutets huvudsakliga innehåll kan kort beskrivas som följer:

- varje medlemsstat som meddelar en fällande dom i brottmål mot en annan medlemsstats medborgare är skyldig att rutinemässigt och fortlöpande informera resp. medborgarland om domen
- det mottagande medborgarlandet ska lagra informationen för att efter ansökan därom kunna vidarebefordra den till en tredje medlemsstat
- i rambeslutet anges hur en ansökan om uppgifter ur kriminalregistret i ett enskilt ärende (EU-registerutdrag) ska besvaras
- rambeslutet lägger den rättsliga grunden till ett standardiserat elektroniskt system för utbyte av information ur kriminalregister.

Under beredningen av frågan om ett svenskt godkännande av rambeslutet gjordes en preliminär analys och bedömning av behovet av författningsändringar. Några konkreta förslag presenterades däremot inte. Det sker i förevarande departementspromemoria.

Det uppdrag som arbetet med departementspromemorian grundas på är en inom Justitiedepartementet upprättad uppdragspromemoria 2010-03-11 (Ju 2010/2196/P). Där konstateras att rambeslutets syfte är att varje medlemsstat ska inneha en komplett information om de domar som har meddelats inom Europeiska unionen mot landets egna medborgare. Vidare syftar rambeslutet till att påskynda och förenkla förfarandet när uppgifter ur kriminalregister begärs i ett enskilt ärende genom att nya kanaler för att hämta in uppgifterna, tidsfrister och ett standardiserat formulär införs.

Meningen är att möjliggöra elektronisk uppgiftsöverföring. Ett sådant datoriserat system behandlas närmare i det tidigare nämnda rådsbeslutet om Ecris samt i det likaledes omnämnda dokumentet Business Analysis. Informationssystemet ska vara decentraliserat och baseras på medlemsstaternas nationella kriminalregister. Det kommer således enligt uppdragspromemorian inte att skapas någon EU-gemensam databas där uppgifter lagras centralt, och medlemsstaterna kommer inte att ha direktåtkomst till andra medlemsstaters kriminalregister.

I uppdragspromemorian pekas på att varken rambeslutet eller rådsbeslutet innehåller några föreskrifter om på vilket sätt de domsuppgifter som sänds över ska lagras, utan det är upp till varje medlemsstat att avgöra om uppgifterna lämpligen ska lagras i det nationella kriminalregistret eller i någon annan ordning. Denna grundläggande fråga ska enligt uppdragspromemorian således analyseras.

Likaså ska övervägas de i godkännandepropositionen gjorda bedömningarna om de andra lagändringar som kommer att krävas: det gäller i första hand frågor om lagring av översända kriminalregisteruppgifter, gallring och användningsbegränsningar beträffande uppgifterna.

Rambeslutet, liksom rådsbeslutet, innehåller ett antal bestämmelser som enligt uppdragspromemorian av allt att döma kommer att kräva författningsreglering på annan nivå än i lag. Även dessa frågor ska analyseras.

Uppdragspromemorian mynnar ut i att vi ska överväga och lämna förslag om hur främst rambeslutet lämpligast bör genomföras för svensk del samt om de författningsändringar som genomförandet aktualiserar.

Även fast det inte uttryckligen sägs i uppdragspromemorian, har vi uppfattat att uppdraget också inbegriper att bl.a. inordna rambeslutets regler om lagring av översända uppgifter i förhållande till bestämmelserna i förordningen (1999:1134) om belastningsregister rörande, inte bara vad belastningsregistret ska innehålla, utan också bl.a. om svenska myndigheters m.fl. rätt att få uppgifter ur registret (förordningens 10 m.fl. paragrafer). Likaså

kräver uppdraget en analys av ämnet användningsbegränsningar för uppgifter som Sverige tar emot och som vi lämnar över till ett annat EU-land, liksom användningsbegränsningar i fråga om utlämnande av nationella uppgifter. Även ämnet åtkomstbegränsningar i fråga om vissa slag av uppgifter som har förts över till Sverige och som registrerat här har vi funnit det nödvändigt att behandla.

Under vårt arbete har vi samrått med Rikspolisstyrelsen och då särskilt med Ecrisprojektets⁵ projektgrupp som arbetar med de systemtekniska frågorna som krävs för anslutningen till Ecris, däribland en modernisering av den tekniska plattformen för belastningsregistret. Vi har fortlöpande hållit projektgruppen informerad om hur vårt arbete har fortskridit.

Uppdragspromemorian fogas som *bilaga 3* till denna promemoria.

⁵ SWE-CREU.

4 Internationell rättslig hjälp och utbyte av uppgifter ur kriminalregister m.m.

4.1 Utgångspunkter

Arbetet enligt uppdragspromemorian har haft fokus på att analysera vilka författningsändringar som behövs för att svensk lagstiftning ska korrespondera mot främst rambeslutets bestämmelser. Utförliga bakgrundtexter med beskrivningar av aktuella konventioner på området och gällande rätt finns både i den förut nämnda departementspromemorian och i godkännandepropositionen. Därför beskrivs dessa förhållanden i det följande mera översiktligt när det är lämpligt.

4.2 Internationella åtaganden om utbyte av kriminalregisteruppgifter

Den traditionella formen av internationell rättslig hjälp i brottmål, vilken inbegriper utbyte av uppgifter ur kriminalregister, regleras i princip uteslutande genom konventioner och avtal mellan länder. Den grundläggande konventionen på området i Europa är den europeiska konventionen om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål¹ av den 20 april 1959, kallad *1959 års konvention*.

¹ Ursprungligen benämnd europeisk konvention om inbördes rättshjälp i brottmål.

Sverige ratificerade konventionen år 1967 (SÖ 1968:15). I dag har bl.a. samtliga 27 medlemsstater i EU tillträtt konventionen.

Genom konventionen har skapats möjligheter för staterna att bistå varandra i brottsutredningar bl.a. genom utbyte av uppgifter ur kriminalregister. Konventionen har kompletterats med ett par tilläggsprotokoll. I konventionen finns som sagts bestämmelser om utbyte av kriminalregisteruppgifter. När en stat begär att få ut uppgifter i ett enskilt ärende, är en konventionsstat skyldig att under angivna förutsättningar tillhandahålla sådana uppgifter (artikel 13).

Vidare ska enligt konventionen varje avtalsslutande stat minst en gång varje år underrätta annan stat om straffdomar och "efterföljande åtgärder" avseende den andra statens medborgare. Underrättelsen, som ska ske genom justitieministeriernas försorg, ska lämnas oavsett begäran därom och oberoende om det pågår någon brottsutredning (artikel 22). Genom ett tilläggsprotokoll den 17 mars 1978 har artikel 22 kompletterats med en regel om att en stat, om det begärs av en stat som tagit emot en underrättelse enligt vad nyss sagts, också ska skicka över en kopia av domen eller beslutet i aktuellt ärende. Tanken med detta är att den uppgiftsmottagande staten ska kunna vidta eventuella åtgärder till följd av domen, t.ex. körkortsåterkallelse.

Det rättsliga samarbetet i brottmål mellan EU:s medlemsländer har utvidgats och blivit mer effektivt genom 2000 års konvention (jämte ett tilläggsprotokoll) om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål, *2000 års EU-konvention*. Konventionen trädde i kraft för Sveriges del år 2005.

Ett huvudsyfte med 2000 års EU-konvention är att ansökningar om rättslig hjälp ska göras i direkta kontakter mellan rättsliga myndigheter i medlemsstaterna. När det gäller uppgifter ur kriminalregister ska direkta kontakter mellan rättsliga myndigheter användas när uppgifter begärs i ett enskilt ärende.

1959 års konvention och 2000 års EU-konvention gäller samtidigt med det rambeslut som behandlas i förevarande departementspromemoria².

4.3 Dataskydd på området

EU:s medlemsstater är bundna av flera internationella överenskommelser och rekommendationer på dataskyddsområdet. Den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (*Europakonventionen*) gäller sedan år 1995 som svensk lag. Enligt artikel 8 i Europakonventionen har var och en rätt till respekt för sitt privat- och familjeliv, sitt hem och sin korrespondens. Härmed avses bl.a. skyddet av personuppgifter. Denna rättighet är inte absolut. Inskränkningar får göras med stöd av lag, om det är nödvändigt i ett demokratiskt samhälle med hänsyn till vissa särskilt angivna ändamål, bl.a. förebyggande av oordning och brott.

Som en precisering av skyddet enligt artikel 8 ska ses Europarådets *dataskyddskonvention*. Den konventionens roll som grundläggande dokument för automatiserad behandling av personuppgifter inom EU har dock numera i princip övertagits av *dataskyddsdirektivet* (se nedan). I det följande berörs också en annan relevant EU-reglering, nämligen *dataskyddsrambeslutet*. Innan vi lämnar Europakonventionen ska nämnas artikel 13, där det föreskrivs att var och en, vars i konventionen angivna fri- och rättigheter kränkts, ska ha tillgång till ett effektivt rättsmedel inför en nationell myndighet.

Europarådet har bl.a. utarbetat en *rekommendation*, No. R (87) 15, som reglerar användningen av personuppgifter inom polissektorn. Rekommendationen innehåller speciella skyddsregler för personuppgifter som polisen samlar in, lagrar, använder eller överför med hjälp av automatiserad behandling i syfte att förhindra och bekämpa brott eller upprätthålla allmän ordning.

² Rambeslutets skäl 10.

Inom EU har, som nyss berörts, tagits fram Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter, dataskyddsdirektivet. Direktivet gäller dock inte för sådan behandling av personuppgifter som rör allmän säkerhet, försvar, statens säkerhet och statens verksamhet på straffrättsens område. Direktivet har genomförts i svensk rätt genom bl.a. personuppgiftslagen (1998:204). Personuppgiftslagen har gjorts generellt tillämplig och omfattar även sådan verksamhet som faller utanför direktivets tillämpningsområde, t.ex. behandling i vissa begränsade avseenden av personuppgifter i brottsbekämpande verksamhet.

EU har också antagit ett rambeslut 2008/977/RIF av den 27 november 2008 om skydd av personuppgifter som behandlas inom ramen för polissamarbete och straffrättsligt samarbete, *dataskyddsrambeslutet*. Det rambeslutet, som ännu inte har trätt i kraft, är ett komplement till olika instrument om utvidgat polisiärt samarbete och rättsligt samarbete inom EU när det gäller gränsöverskridande informationsutbyte. Rambeslutet innehåller bestämmelser om bl.a. allmänna principer för behandlingen av personuppgifter, behandling av känsliga personuppgifter, rättelse, radering och gallring av personuppgifter, information till den registrerade samt skadestånd och sanktioner. Rambeslutet gäller inte för nationell behandling av personuppgifter, utan bara för behandling av uppgifter som utbyts mellan medlemsstaterna.

Regeringen har uppdragit åt en särskild utredare att analysera hur svensk rätt förhåller sig till bestämmelserna i dataskyddsrambeslutet och utarbeta nödvändiga författningsförslag för att Sverige ska leva upp till bestämmelserna i rambeslutet (dir. 2010:17). I tilläggsdirektiv (dir. 2010:112) har utredningen fått i uppdrag att också se över de regler om sekretess och utbyte av information mellan myndigheter som gäller när dessa samverkar i bekämpningen av grov organiserad brottslighet.

Utredningen³ har alldeles nyligen lämnat ett delbetänkande Dataskydd vid europeiskt polisiärt och straffrättsligt samarbete (SOU 2011:20). I betänkandet föreslås bl.a. en särskild lag om användningsbegränsningar vid behandlingen av personuppgifter vid polissamarbete och straffrättsligt samarbete inom Europeiska unionen. Ett ämne som också behandlas i det rambeslut som är aktuellt i förevarande utredningsarbete.

Utredningen om informationsutbyte vid brottsbekämpning ska redovisa uppdraget i sin helhet senast den 1 december 2011.

4.4 Svenska regler om informationsutbyte

Bestämmelser om rättslig hjälp i brottmål finns i lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål. Genom lagen är huvudparten av bestämmelserna i 1959 års konvention och 2000 års EU-konvention med tillhörande protokoll genomförda. I lagen finns bestämmelser om både när en annan stat begär rättslig hjälp i Sverige och när en svensk åklagare eller domstol begär sådan hjälp utomlands. Huvuddelen av lagens bestämmelser tar sikte på det förstnämnda förhållandet. Rättslig hjälp i Sverige lämnas generellt av åklagare eller domstol, även om bl.a. polisen bistår när hjälpen ska lämnas.

I 1 kap. 2 § första stycket lagen om internationell rättslig hjälp i brottmål anges uttryckligen vilka åtgärder Sverige kan bistå med, däribland olika slag av förhör och vissa tvångsåtgärder. Även förfarandet och under vilka förutsättningar som Sverige kan lämna bistånd regleras i lagen. Utgångspunkten är att samma förfarande och villkor som gäller i ett nationellt förfarande ska tillämpas vid rättslig hjälp till andra stater, se 2 kap, 1 §. I lagen finns vidare ett antal vägransgrunder som kan tillämpas i ett enskilt fall samt regler om användningsbegränsningar. Sådana begränsningar är under vissa villkor bindande för svenska myndigheter. Rättslig hjälp som svensk myndighet lämnar till en

³ Utredningen har antagit namnet Utredningen om informationsutbyte vid brottsbekämpning m.m.

annan stat får, enligt 5 kap. 2 § lagen om internationell rättslig hjälp i brottmål, i ett enskilt fall förenas med villkor som är påkallade med hänsyn till enskilds rätt eller som är nödvändiga från allmän synpunkt.

Uppgifter om den som dömts till en påföljd för brott m.m. finns i belastningsregistret. I lagen (1998:620) om belastningsregister och förordningen (1999:1134) om belastningsregister finns närmare bestämmelser om förandet av registret, inbegripet vilka uppgifter som registret ska innehålla, och om när uppgifter ur detta ska eller får lämnas ut till såväl nationella som utländska myndigheter och andra organ. Bestämmelserna om utlämnande till utländska myndigheter får ses som kompletterande regler till lagen om internationell rättslig hjälp i brottmål, såvitt gäller skyldigheterna enligt 1959 års konvention.

Det är Rikspolisstyrelsen som med hjälp av automatiserad behandling sköter belastningsregistret. Ändamålet med registret är framför allt, men inte bara, att ge information om sådana belastningsuppgifter som behövs i bl.a. de brottsbekämpande myndigheternas och brottmålsdomstolarnas verksamhet. I registret ska föras in bl.a. samtliga påföljder för brott, utvisning, förvandlingsstraff för böter, åtalsunderlåtelse samt besöks⁴- och tillträdesförbud. Uppgifter om den som är dömd i utlandet ska under vissa förutsättningar också föras in i belastningsregistret. Närmare regler om vilka identitetsuppgifter m.m. som registret ska innehålla finns i förordningen om belastningsregister.

Uppgifter ur registret får enligt 11 § lagen om belastningsregister lämnas till en utländsk myndighet eller en mellanfolklig organisation, om utlämnandet följer av en internationell överenskommelse som Sverige efter riksdagens godkännande har tillträtt. En sådan överenskommelse är 1959 års konvention, och det aktuella rambeslutet. I såväl lagen som förordningen om belastningsregister finns flera bestämmelser om när uppgifter ur registret kan lämnas ut till utländsk myndighet. Regleringen ska närmast ses som sekretessbrytande i fråga om registeruppgifterna

⁴ Uttrycket besöksförbud kommer att bli ersatt med kontaktförbud (prop. 2010/11:45).

(se nedan om 35 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen [2009:400] – OSL). Regleringen innebär inte något mot rambeslutet svarande krav på att registeruppgifter ska överföras.

Enligt 35 kap. 3 § OSL gäller sekretess i verksamhet som avser förande av eller uttag ur register enligt lagen om belastningsregister för uppgift i registret. Sekretessen enligt paragrafen är absolut, dvs. något skaderekvisit ställs inte upp som villkor för sekretessen. De sekretessbrytande bestämmelserna och bestämmelserna om undantag från sekretess i 10 kap. OSL samt bestämmelserna om sekretess i förhållande till den enskilde själv i 12 kap. OSL gäller inte i fråga om sekretessen för uppgifter i belastningsregistret. Uppgifterna i registret kan endast lämnas ut med stöd av lagen om belastningsregister och säkerhetsskyddslagen (1996:627) och i förordningar som har stöd i dessa, dvs. förordningen om belastningsregister och säkerhetsskyddsförordningen (1996:633).

Som tidigare nämnts gäller personuppgiftslagen också för behandling i vissa begränsade avseenden av personuppgifter i den brottsbekämpande verksamheten. För uppgiftsbehandlingen inom ramen för belastningsregistret gäller lagen endast i ett par fall (se nedan). Utöver personuppgiftslagen gäller polisdatalagen (1998:622) för merparten av polisens verksamhet. I polisdatalagen anges att lagen inte gäller för behandling av personuppgifter som företas med stöd av lagen om belastningsregister. Den nu gällande polisdatalagen ersätts den 1 mars 2012 av en ny polisdatalag (SFS 2010:361). Inte heller den nya polisdatalagen ska gälla för behandling av personuppgifter enligt lagen om belastningsregister.

Av personuppgiftslagens 2 § framgår att, om det i annan lag eller i en förordning finns bestämmelser som avviker från lagen, ska de bestämmelserna gälla. Detta innebär att i stället för personuppgiftslagen är det lagen om belastningsregister som ska tillämpas när det gäller behandling av personuppgifter i belastningsregistret. I lagen om belastningsregister görs en hänvisning till personuppgiftslagens regler bara i fråga om rättelse av felaktiga uppgifter och om skadestånd, eftersom utformningen av dessa

regler i personuppgiftslagen har ansetts medföra att de inte automatiskt kan tillämpas vid brott mot annan lagstiftning.

5 Rambeslutet och svensk rätt

5.1 Några utgångspunkter för vårt arbete

Rambeslutet innehåller en ganska komplex materia. Det utgör i vissa delar ett komplement till befintliga konventioner på området, och i andra delar innefattar det ett helt nytt regelverk. Härtill kommer att reglerna i rambeslutet inte i alla delar är tvingande; det finns alltså såväl obligatoriska som några icke tvingande regler. Artiklarna i rambeslutet blandar dessutom både stort och smått, samtidigt som de många hänvisningarna mellan de skilda artiklarna försvårar läsandet. Att tyda rambeslutets runor är därför inte helt enkelt. Inte heller den svenska lagstiftningen på området kan sägas vara i alla delar så lättillgänglig.

Den analys som vi ska göra har som sin utgångspunkt att anpassa befintlig svensk lagstiftning till rambeslutets bestämmelser. En annan utgångspunkt är att i analysen utgå från de ståndpunkter som härvidlag har redovisats i godkännandepropositionen.

I grunden kan det sägas vara fyra huvudspörsmål som implementeringen gäller och som ska hanteras, nämligen:

- a) vad, dvs. vilka nationella uppgifter, ska Sverige som domsland fortlöpande överföra till ett medborgarland;
- b) vilka hit överförda motsvarande uppgifter ska vi lagra för att efter ansökan i ett enskilt ärende kunna vidarebefordra dem till en tredje medlemsstat (och använda för nationellt bruk¹);

¹ Den nationella användningen av och tillgången till uppgifterna regleras inte i rambeslutet.

- c) vilka nationella uppgifter ska vi överföra efter ansökan från en medlemsstat;
- d) hur, dvs. inom ramen för vilket system, ska de hit överförda uppgifterna lagras.

Som kompletterande spørsmål kan nämnas bl.a. behovet av regler kring gallring, användningsbegränsningar och nationell tillgänglighet i fråga om hit överförda uppgifter (åtkomstbegränsningar) samt liknande sådana begränsningar för nationella uppgifter som Sverige tillhandahåller enligt punkt c) och punkt a). De sistnämnda frågorna ligger vid sidan av det direkta arbetet med att implementera rambeslutet, men bör likväl lämpligen tas om hand i detta sammanhang.

Att reda ut vilka författningsbehov som ett genomförande av rambeslutet föranleder, handlar inte bara om att definiera kraven, utan också att finna ändamålsenliga lagtekniska lösningar och lämpligt hemvist för resp. författningsändring.

Rambeslutet innehåller regler som är tvingande, men det finns också några regler som det är frivilligt att leva upp till. Rambeslutet erbjuder därmed i viss mån utrymme för alternativa nationella lösningar bl.a. beroende på hur resp. lands system är beskaffade och i någon mån vilken ambitionsnivå man vill lägga sig på. En ledstjärna i förevarande arbete har varit att söka efter lösningar som ligger vår nationella lagstiftning och vår registerstruktur nära. En följd av denna styrande utgångspunkt är att vi föreslår att Sverige i allt väsentligt, men inte helt och fullt, ska hålla sig inom det tvingande område som rambeslutet stakar ut. Med detta förhållningssätt tillgodoser vi våra nationella intressen, samtidigt som vi uppfyller rambeslutets grundläggande krav. Några verksamhetsmässiga förluster med en sådan inriktning har vi inte kunna finna för svensk del, och några uppenbara olägenheter för övriga EU-stater torde inte föreligga. De få helt frivilliga uppgifter som det rör sig om är i huvudsak av relativt underordnad betydelse i sammanhanget.

Vi har alltså som ett riktmärke att i all den utsträckning det är möjligt och lämpligt bygga på befintligt regelverk och därvid göra minsta möjliga ingrepp i detta, samtidig som regleringen, så långt det sig göra låter, ska vara överskådlig, tydlig och inte så krånglig att tillämpa. I huvudsak återfinns våra förslag som ändringar och tillägg till lagen (1998:620) om belastningsregister och förordningen (1999:1134) om belastningsregister. Lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål, som fyller värdefulla funktioner på området, passar emellertid mindre bra i sammanhanget, bl.a. för att den lagen ju har åklagare och domstolar som huvudaktörer, och rambeslutet ska, som vi föreslår längre fram, ha Rikspolisstyrelsen som huvudaktör. De regler som genomförandet av rambeslutet kräver ska enligt rambeslutet träda i kraft våren 2012, dvs. ungefär samtidigt som den nya polisdatalagstiftningen träder i kraft. På de ställen i denna promemoria där vi relaterar till polisdatalagen sker det till den nya lagen (SFS 2010:361, med ikraftträdande den 1 mars 2012). Vi har funnit att ett smärre tillägg behöver göras i den lagen när det gäller behandling av fingeravtrycksuppgifter.

I delbetänkandet *Dataskydd vid europeiskt polisiärt och straffrättsligt samarbete* (SOU 2011:20) har som tidigare noterats föreslagits bl.a. en särskild lag om användningsbegränsningar vid behandlingen av personuppgifter vid polissamarbete och straffrättsligt samarbete inom Europeiska unionen. Lagen föreslås träda i kraft den 1 mars 2012.

Ämnet användningsbegränsningar behandlas också i förevarande departementspromemoria. Våra förslag i ämnet har utarbetats oberoende av förslagen i delbetänkandet. Den eventuella sammanjämkning av förslagen som kan visa sig behöva göras får ske under den fortsatta beredningen i Regeringskansliet.

Hur själva den systemmässiga lösningen ska göras med anledning av rambeslutet är en sak som vi inte behandlar i förevarande departementspromemoria. Att en reglering föreslås i lagen resp. förordningen om belastningsregister betyder inte nödvändigtvis att det är i själva belastningsregistret som den tekniska behandlingen av alla uppgifter ska ske. Men behandlingen ska ha en tydlig

koppling till belastningsregistret i någon form. Rikspolisstyrelsen arbetar utifrån våra författningsmässiga förslag i det hänseendet på en lösning som bygger på att det skapas en *kompletterande uppgiftssamling för Ecrisuppgifter*. I den uppgiftssamlingen tas in sådana till Sverige överförda uppgifter som inte naturligen hör hemma i själva belastningsregistret. Exempelvis uppgifter om namnen på den dömdes föräldrar.

Genomgången i det följande tar i huvudsak sikte på de artiklar i rambeslutet som påkallar däremot korresponderande författningsändringar. Övriga artiklar berörs mera översiktligt. Genomgången av artiklarna sker inte slaviskt i den ordning artiklarna är upptagna i rambeslutet, utan följer i första hand den sakliga uppdelningen. Analysen av vilka författningsändringar som behövs sker vid denna genomgång inte på detaljnivå. I fråga om lagförslagen görs i förekommande fall en närmare redovisning i författningskommentaren i slutet. I de fall rambeslutet kan tas om hand med tjänsteföreskrifter eller hanteras inom ramen för Business Analysis sker ingen närmare redovisning. Här vill vi tillägga att våra analyser har lett oss till uppfattningen att rådsbeslutet i sig inte påkallar några regeländringar i form av tillägg på lag- eller förordningsnivå. Däremot kan det kanske behövas tjänsteföreskrifter. Men den saken behandlar vi som sagt inte närmare i denna departementspromemoria.

6 Genomförande av rambeslutet

6.1 Inledande artiklar – artiklarna 1–3

6.1.1 Artiklarna 1–2 Syfte och definitioner

Artiklarnas innehåll

Rambeslutet syftar enligt artikel 1 till att fastställa de bestämmelser som ska gälla när en medlemsstat, i vilken en fällande dom meddelas mot en medborgare i en annan medlemsstat (den dömande medlemsstaten; i fortsättningen benämnd *domslandet*), överför uppgifter om en sådan dom till den medlemsstat där den dömda är medborgare (*medborgarlandet*). Rambeslutet syftar vidare till att införa en *lagringskyldighet* för medborgarlandet i fråga om de dit överförda uppgifterna.

Grundtanken bakom rambeslutets regler om överförande och lagring av kriminalregisteruppgifter kan beskrivas så att alla EU-domar mot en medborgare i en viss stat ska finnas samlade hos den staten. Begår den personen brott i en annan medlemsstat, ska myndigheterna där kunna få en samlad bild av personens belastningsuppgifter bl.a. genom en hänvändelse till medborgarlandet. På motsvarande sätt ska medborgarlandet kunna ha en samlad bild, om personen har begått brott i annat land och sedan begår nytt brott i hemlandet.

I rambeslutet anges hur en ansökan om uppgifter ur kriminalregister i ett enskilt ärende (som vi för enkelhets skull här kallar EU-registerutdrag) ska göras och besvaras: på ett särskilt formulär, inom viss svarsfrist och på angivet språk. Slutligen läggs i rambe-

slutet den rättsliga grunden för det tekniska genomförandet av Ecris.

I artikel 2 definieras centrala begrepp som förekommer i rambeslutet. Med fällande *dom* avses alla lagakraftvunna avgöranden av en brottmålsdomstol mot en fysisk person med avseende på en brottslig gärning, i den utsträckning som dessa avgöranden införs i domslandets kriminalregister. Vidare anges att ett *brottmålsförfarande* omfattar förundersökningsskedet, själva rättegången och verkställigheten av domen. Med *kriminalregister* avses ett eller flera nationella register för domar som meddelats enligt nationell lagstiftning.

Överväganden

Innehållet i artiklarna tar enbart sikte på rambeslutets syfte och vissa definitioner. Några skyldigheter för medlemsstaterna åläggs inte i artiklarna. Det kan noteras att det svenska belastningsregistret innehåller avgöranden som meddelats av annan än brottmålsdomstol, nämligen beslut om strafföreläggande (åklagare) och förelägganden av ordningsbot (polismyndighet). Dessa avgöranden omfattas inte av tillämpningsområdet för rambeslutet. Däremot är vi av uppfattningen att en domstols beslut i fråga om besöksförbud (kontaktförbud) eller tillträdesförbud efter överklagande bör kunna rymmas under begreppet fällande dom, eftersom sådana beslutet i regel har avseende på brottslig gärning och uppgiften om förbudet tas in i belastningsregistret.

Några författningsändringar behövs inte med anledning av artiklarna 1 och 2.

6.1.2 Artikel 3 Centralmyndighet

Artikelns innehåll

Enligt artikel 3 ska varje medlemsstat utse en eller flera centralmyndigheter för att hantera det samarbete som rambeslutet ålägger medlemsstaterna. Rådets generalsekretariat och kommissionen ska underrättas om den eller de myndigheter som har utsetts.

Enligt 1 § lagen (1998:620) om belastningsregister ska Rikspolisstyrelsen föra ett belastningsregister. Det är styrelsen som prövar en begäran om att uppgifter ska lämnas ut med stöd av lagen och förordningen (1999:1134) om belastningsregister.

Sveriges folkrättsliga skyldighet att lämna ut uppgifter ur det svenska belastningsregistret till bl.a. EU:s medlemsstater regleras i artiklarna 13 och 22 i 1959 års konvention, såsom redogjorts för i avsnitt 4.1 I konventionen och 2000 års EU-konvention finns även bestämmelser om hur och mellan vilka organ i resp. stat informationen ska skickas.

En förfrågan om uppgifter ur belastningsregistret enligt 1959 års konvention kan ställas antingen till landets justitieministerium eller direkt till behörig myndighet (artikel 15.3). Med stöd av 2000 års EU-konvention kan sådana förfrågningar också skickas mellan medlemsstaternas rättsliga myndigheter. En förfrågan om att enligt 1959 års konvention få uppgifter för annat ändamål än ett brottmålsförfarande ska dock alltid ställas till justitieministeriet. Den årliga information som ska skickas enligt samma konvention ska också göras genom justitieministeriernas försorg.

I Sverige tar Justitiedepartementet emot och sänder över dels förfrågningar i enskilda ärenden, dels den årliga information som ska lämnas över. När en förfrågan eller årlig information ges in från en annan medlemsstat till Justitiedepartementet, överlämnas förfrågan eller informationen till Rikspolisstyrelse för vidare hantering. Ett svar på en förfrågan går tillbaka via samma kanal. Vidare är det Rikspolisstyrelsen som tar fram information för den årliga rapporteringen. Den informationen sänds till de andra staterna via Justitiedepartementet.

Med anledning av det rådsbeslut av den 21 november 2005 (2005/876/RIF) som föregick och nu ersätts av det aktuella rambeslutet utsåg regeringen i ett beslut den 10 maj 2007 Rikspolisstyrelsen att vara centralmyndighet. Något behov av att utse flera centralmyndigheter bedömdes inte finnas.

Överväganden

I godkännandepropositionen (s. 11) ansåg regeringen på anförda skäl att Rikspolisstyrelsen är mest lämpad att utses som centralmyndighet enligt rambeslutet. Under arbetet med denna departementspromemoria har denna bedömning bekräftas. Enligt Rikspolisstyrelsen finns inget behov av fler än en centralmyndighet.

Rambeslutets krav om att en, eller flera, centralmyndigheter ska utses påkallar i sig inte någon lagstiftningsåtgärd. Behovet att ange vilket, eller vilka, organ som ska ha rollen som centralmyndighet kan tillgodoses genom en förordningsändring eller genom något annat beslut av regeringen.

Mot bakgrund av det som har redovisats är Rikspolisstyrelsen det självklara valet i fråga om centralmyndighet. Frågan är för övrigt inte omstridd. Rikspolisstyrelsen har haft motsvarande uppgift enligt 2005 års rådsbeslut; styrelsen har sedan tidigare rollen som nationellt kontaktställe enligt andra samarbetsordningar, bl.a. rörande Interpol, Europol och Schengens informationssystem (SIS). Motsvarande uppgifter har nyligen lagts fast i fråga om förmedling av uppgifter som ska utbytas mellan EU:s medlemsstater enligt vissa artiklar i det av riksdagen, såvitt nu är i fråga, våren 2010 godkända Prümrådsbeslutet om utbyte av uppgifter för bekämpning av terrorism och gränsöverskridande brottslighet¹.

Eftersom uppgiften att vara centralmyndighet i huvudsak är av administrativ och expeditionell art, finns inte några vägande kriminalpolitiska eller liknande skäl att Justitiedepartementet ska

¹ Prop. 2009/10:177, bet. 2009/10:JuU11, rskr. 2009/10:265.

ha med dessa uppgifter att göra, såsom är fallet enligt 1959 års konvention. Det sagda innebär att Rikspolisstyrelsen ensam ska ha uppgiften att vara centralmyndighet. För de situationer där ett utlämnande av kriminalregisteruppgifter behöver ske efter en diskretionär prövning ska detta regleras författningssvågen (se nedan villkor för användning av personuppgifter, avsnitt 6.4).

För att lägga fast centralmyndighetsfrågan är en förordningsreglering att föredra framför ett förvaltningsbeslut av regeringen. En reglering bör lämpligen ske antingen i förordningen (1989:773) med instruktion för Rikspolisstyrelsen eller, vilket vi förordar, i förordningen om belastningsregister. Det är ju i lagen och förordningen om detta register som den huvudsakliga regleringen rörande rambeslutet föreslås ska göras. Och Rikspolisstyrelsens roll i fråga om belastningsregistret regleras f.ö. i dag i denna reglering.

6.2 Fortlöpande informationsutbyte om domar – artiklarna 4, 5 och 11

6.2.1 Artikel 4 Domslandets skyldigheter

Artikelns innehåll

I artikel 4 regleras domslandets skyldigheter bl.a. i fråga om underrättelser till ett medborgarland. I artikelns punkt 1 anges att alla fällande domar, när de förs in i det nationella kriminalregistret, ska innehålla uppgifter om den dömdes medborgarskap, om den dömd är medborgare i annan medlemsstat.

Av punkt 2 följer att domslandet snarast ska underrätta den eller de medlemsstater i vilken en dömd person är medborgare rörande fällande domar som meddelats och som har förts in i det nationella kriminalregistret. Detta gäller uttryckligen även i ett fall där den dömd är medborgare också i domslandet. I artikel 11 finns närmare regler om de ytterligare uppgifter som ska eller får överföras. Underrättelserna ska ske mellan resp. lands central-

myndighet. Om det i domslandet sker ändringar eller gallring av uppgifter i dess kriminalregister, ska enligt artikel 4, punkt 3 sådan information också skickas till medborgarlandet.

Enligt artikel 4, punkt 4 ska domslandet på begäran av medborglandet förse detta (dess centralmyndighet) med en kopia av domen och påföljande åtgärder och andra relevanta upplysningar för att medborgarlandet ska kunna avgöra om det behövs några åtgärder på nationell nivå i det landet. Exempel på sådana åtgärder kan vara körkortåterkallelse eller indragen vapenlicens.

I jämförelse med den ordning som gäller i dag innebär rambeslutets bestämmelser först och främst att underrättskyldigheten ska fullgöras snarast och fortlöpande², att den också gäller bötesdomar³, att endast lagakraftvunna domar omfattas och att skyldigheten även gäller ändringar eller gallringar av uppgifter som sker efter domen. Rambeslutet innebär vidare ett krav på att de i Sverige meddelade domarna ska innehålla uppgifter om den dömdes medborgarskap, om det rör sig om en medborgare i annan medlemsstat. Med hänsyn till rambeslutets syfte ska denna föreskrift läsas som att den gäller också när den dömde tillika är svensk medborgare. Som visar sig vid genomgången av artikel 11 omfattar regleringen om överförande åtskilliga andra, mer detaljerade uppgifter.

Överväganden

I godkännandepropositionen har regeringen gjort den bedömningen att bestämmelserna i artikel 4 inte kräver några ändringar i lag, utan att behovet av anpassningar till rambeslutet kan ske på annat sätt. Enligt 11 § lagen om belastningsregister får uppgifter ur registret lämnas till bl.a. en utländsk myndighet, om utlämnandet följer av en internationell överenskommelse som Sverige

² Idag sker som beskrivits tidigare underrättelser enligt 1959 års konvention en gång per år.

³ Den praxis som utvecklats enligt 1959 års konvention innebär att underrättelsen inte omfattar bötesdomar.

efter riksdagens godkännande har tillträtt. Rambeslutet utgör en sådan överenskommelse, liksom 1959 års konvention och 2000 års EU-konvention. Lagens bestämmelse är att se som en sekretessbrytande regel för belastningsregistret (se 35 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen [2009:400]). Den medger alltså att registeruppgifter får lämnas till en utländsk myndighet. Bestämmelsen i 11 § behöver därför inte ändras med avseende på artikel 4.

Att överförandet av uppgifter enligt rambeslutet väsentligen är obligatoriskt och att det omfattar något fler uppgifter än som i dag registreras i belastningsregistret fordrar en författningsreglering. Men den behöver som antytts inte ske genom lag, utan det räcker med förordningsbestämmelser som lägger fast skyldigheten och därmed svarar upp mot rambeslutets krav⁴.

Följande förordningsändringar, som alltså föreslås ske i förordningen om belastningsregister, behövs till att börja med för att ta om hand artikel 4:

- själva den fortlöpande underrättelseskyldigheten till ett medborgarland
- underrättelseskyldigheten gäller först när domen har vunnit laga kraft (definitionen enligt artikel 2)
- underrättelseskyldigheten omfattar även de fall när de ursprungliga uppgifterna ändras eller gallras (punkt 3).

Däremot krävs inte någon förordningsändring i fråga om kravet på att underrättelser ska ske snarast (punkt 2). Här föreslår vi efter samråd med Rikspolisstyrelsen en i tjänsteföreskrift fastlagd expeditionstid på högst tio arbetsdagar, räknat från dagen för domens lagakraft (jfr. artikel 8).

Inte heller behövs någon förordningsändring i fråga om att även bötesstraff omfattas av rambeslutets underrättelseskyldighet

⁴ Det förhållandet att lagen om belastningsregister anger att uppgifter *får* lämnas till utländsk myndighet hindrar inte att man i förordningen skriver in en föreskrift om att uppgifter *ska* lämnas till sådan myndighet.

(definitionen enligt artikel 2). Bötesdomar registreras ju i belastningsregistret.

Att tillhandahålla medborgarlandet kopia av den fällande domen (artikel 4, punkt 4) kan visserligen ske redan av lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål⁵. Ett förtydligande om att detta nu är en skyldighet bör göras i förordningen om belastningsregister.

Kravet i artikel 4, punkt 1 om att en brottmålsdom ska innehålla uppgifter om den dömdes medborgarskap, när det är fråga om medborgarskap i annan medlemsstat, och, som vi tolkar rambeslutet, alldeles oavsett om den dömde tillika är svensk medborgare, påfordrar inte någon förordningsändring. Domstolsverket har utfärdat regler om avfattning av dom i brottmål (DVFS 2008:1), där det stadgas att medborgarskap i annat land än Sverige ska anges, dock inte om den tilltalade också är medborgare i Sverige. Reglerna svarar därmed inte helt mot rambeslutet.

Under arbetet med denna departementspromemoria har vi från Domstolsverket under hand inhämtat att aktuell DVFS är under översyn, och att nationalitetsfrågan enligt rambeslutet därvid kommer att tas om hand. Med detta kan vi lämna denna fråga.

En sak som är värd att notera är att det inte finns några bestämmelser om språk vid det fortlöpande överförandet enligt artikel 4; däremot finns språkregler vid begäran om EU-registerutdrag i ett enskilt ärende (artikel 10). För 1959 års konvention finns vissa språkföreskrifter i 13 § förordningen (2000:704) om internationell rättslig hjälp i brottmål. Språkfrågan anses i dag vara ett av de praktiska hinder mot en fullskalig lagring av utländska domar som överförs till Sverige (4 § lagen om belastningsregister). Avsaknaden av en språkbestämmelse i rambeslutet innebär därmed att det fortlöpande överlämnandet av kriminalregisteruppgifter till ett medborgarland såsom i dag i princip ska ske på domslandets språk.

⁵ Godkännandepropositionen s. 14.

6.2.2 Artikel 5 Medborgarlandets skyldigheter

Artikelns innehåll

Enligt artikel 5, punkt 1 ska ett medborgarland lagra flertalet av de uppgifter enligt artikel 11 som fortlöpande förs över från ett domsland i enlighet med bestämmelserna i artikel 4 för att i ett senare led kunna vidarebefordra dessa uppgifter – och uppgifter om domar som härrör från medborgarlandet självt – vid en ansökan om EU-registerutdrag enligt artikel 6 av en annan medlemsstat. Det kan noteras att skrivningen rörande lagringsskyldigheten i artikel 5, punkt 1, inte synes helt svara mot bestämmelserna i ämnet enligt artikel 11, punkt 2. Med hänsyn till att artikel 11 är den som mera ingående behandlar ämnet får den vara styrande.

Vidarebefordringsskyldigheten regleras i artikel 7. De närmare uppgifter som ska föras över till medborgarlandet och som ska lagras där för vidarebefordran framgår av artikel 11. Regleringarna om vad som ska överföras resp. ska lagras är inte fullständigt synkroniserade, dvs. de korresponderar inte helt. De överförda uppgifterna får även användas av medborgarlandets myndigheter i enlighet med landets nationella regler. Den saken regleras inte i rambeslutet utan följer av resp. lands egen rättsordning. Vad detta ska innebära för svenskt vidkommande behandlas längre fram (avsnitt 6.4.5 om åtkomstbegränsningar).

Enligt artikel 5, punkt 2 ska information från domslandet om ändringar och gallring i kriminalregistret föranleda motsvarande ändringar och gallringar i fråga om de ursprungliga uppgifterna som överförts till medborgarlandet. Av punkt 3 följer att medborgarlandet får vidarebefordra bara sådana uppgifter som i förekommande fall har uppdaterats enligt punkt 2, och i sådana fall således inte de ursprungliga uppgifterna.

Den ordning som gäller i dag innebär enligt 4 § lagen om belastningsregister att registret i princip ska innehålla uppgifter om den som omfattas av en dom eller ett beslut som meddelats i utlandet, om uppgifterna motsvarar vad som räknas upp i 3 §

samma lag, bl.a. uppgifter om åläggande av påföljd för brott. För att en uppgift från utlandet ska föras in i registret krävs vidare bl.a. att den kommer från en myndighet i en stat som tillhör Interpol eller från Europol och att uppgiften avser en svensk medborgare eller någon som har hemvist i Sverige. I praktiken sker sådana registreringar inte i full omfattning, främst av rent praktiska skäl (bl.a. språkskäl, oklar identitet i fråga om den dömd).

I lagen om belastningsregister finns ett flertal bestämmelser om gallring av uppgifter i registret, både efter ändringar av domar och efter att gallringstiderna har löpt ut. Det finns inga särskilda gallringsbestämmelser beträffande uppgifter som överförs från en annan stat och som tagits in i belastningsregistret, utan här tillämpas de regler i lagen om belastningsregister som gäller för gallring av våra inhemska registreringar.

Överväganden

Det är upp till varje medlemsstat att själv bestämma hur de uppgifter som fortlöpande förs över dit från en annan medlemsstat (ett domsland) ska lagras: i det nationella kriminalregistret eller i en annan ordning. I 4 § lagen om belastningsregister finns bestämmelser om att uppgifter om utländska brottmålsdomar och beslut ska föras in i belastningsregistret.

Med vår inriktning att så långt det är möjligt och lämpligt bygga på befintliga författningar vid implementeringen av rambeslutet och med hänsyn till vårt förslag att låta skyldigheterna om överförande regleras i förordningen om belastningsregister, faller det sig naturligt att lagringen av hit överförda kriminalregisteruppgifter i princip ska ske på grundval av lagstiftningen om belastningsregister. För att fullt ut korrespondera mot rambeslutets lagringsskyldighet enligt artikel 5 och artikel 11 bör inte minst för tydlighetens skull reglerna i lagen om belastningsregister kompletteras.

Alla till oss överförda uppgifter, däribland vissa identitetsuppgifter och fingeravtrycksuppgifter, är inte av det slaget att de naturligen hör hemma i det svenska belastningsregistret. Och för en del av uppgifterna, bl.a. rörande fingeravtryck, föreligger för övrigt inte någon lagringsskyldighet enligt rambeslutet. Om Sverige ändå ska lagra sådana uppgifter, vilket vi förordar, och det väsentligen inom belastningsregistrets sfär, i vad som tidigare benämnts som en kompletterande uppgiftssamling för Ecrisuppgifter, kommer både tekniska och kanske författningmässiga särlösningar att krävas⁶.

En lagteknisk lösning för lagen om belastningsregister kan åstadkommas på flera sätt. En väg kan vara att införa en ny 3 a §, som kopplas till 4 §, med regler om vad registret ska innehålla i fråga om domar eller beslut som meddelats i en annan medlemsstat. En annan och som vi ser det enklare lösning, är att skapa en ny 4 a §, där de lagnödvändiga aspekterna på lagringsskyldigheten regleras. Skyldighetens närmare innehåll kan sedan läggas fast i förordningen om belastningsregister med stöd av bemyndigandet för regeringen i lagens 5 §. Vi förordar den senare lösningen. För fingeravtrycksuppgifter, som lagras i fingeravtrycksregistret (system AFIS⁷), krävas annan författningmässig lösning (polisdatalagen [2010:361] och förordningen [1992:824] om fingeravtryck m.m.). Den frågan behandlas i nästa avsnitt (6.2.3).

Rambeslutet får till följd att det i ett medborgarland kan förekomma skilda gallringsregler för nationellt bruk och för de fall uppgifterna efter ansökan om EU-registerutdrag ska vidarebefordras till en tredje medlemsstat. Rambeslutet reglerar ju bara sistnämnda situationer och innebär att det är domslandets gallringsbestämmelser som därvid ska tillämpas. Regleringen vilar på synsättet att domslandets regler om möjligheten att använda uppgifter som har sitt ursprung i domslandet får så stort genomslag som möjligt⁸. Genomförandet av rambeslutet gör det nöd-

⁶ För lagring av överförda fingeravtrycksuppgifter föreslås ingen koppling till belastningsregistret.

⁷ AFIS står för Automated Fingerprint Identification System.

⁸ Godkännandepropositionen s. 18.

vändigt med klargörande regler om ifall uppgifter som överförs hit enligt artikel 4 ska för nationellt bruk gallras under andra förutsättningar än som motsvarar vad som gäller i dag, dvs. enligt våra nationella regler. Sådant klargörande måste i så fall ske genom ändringar i lagen om belastningsregister. Däremot behövs inte någon särskild författningsändring med anledning av punkt 3 i artikel 4, dvs. att ta hand om ändringar av översända uppgifter; den saken täcks genom den föreslagna 4 a § i lagen om belastningsregister.

Vid ställningstagande till hur gallringsfrågan ska hanteras nationellt måste man alltså bestämma sig för hur man ska förhålla sig till det mer principiella spørsmålet om huruvida åtskillnad ska göras mellan, å ena sidan, nationellt bruk av de överförda kriminalregisteruppgifterna och när, å andra sidan, ansökan om uppgifterna (EU-registerutdrag) görs från en tredje medlemsstat. Det finns skäl som talar för båda alternativen, dvs. en enhetlig reglering eller skilda regler för skilda situationer.

Enklarest vore förstås att ha samma gallringsbestämmelser, så att när uppgifterna gallras i domslandet ska de också gallras hos oss. Därigenom minskar man risken för praktiska tillämpningsproblem, något som Rikspolisstyrelsen tidigare framfört. Ett sådant synsätt är emellertid inte invändningsfritt bl.a. från principiella utgångspunkter och då närmast legalitetsaspekter: en fällande brottmålsdom avseende ett visst bestämt brott bör i Sverige "belasta" en dömd svensk medborgare lika lång tid, oavsett om domen har meddelats av svensk domstol eller av annan medlemsstats domstol. Vidare är det ganska självklart att ett fördjupat rättsligt samarbetet inom EU, inte minst när det gäller att bekämpa den gränsöverskridande grova brottsligheten, måste kunna utvecklas inom ramen för i huvudsak bibehållna, grundläggande nationella regler på det straffrättsliga området.

Övervägande skäl talar alltså för att de nationella svenska gallringsreglerna ska gälla för nationellt bruk även i fråga om EU-domar. Som nyss sagts krävs ändringar på området i lagen om belastningsregister. Den här ordningen innebär alltså att det kommer att finnas belastningsuppgifter i registret som har skilda

gallringsfrister beroende på om uppgifterna aktualiseras för att användas nationellt eller vara tillgängliga för vidarebefordran i ett EU-registerutdrag. En liknande dualism i fråga om åtkomsten till uppgifter kommer enligt våra förslag att gälla också för uppgifter om domar avseende gärningar som inte utgör brott i Sverige eller där den dömde enligt svensk rätt är straffmyndig (se även avsnitt 6.4.5 åtkomstbegränsningar).

6.2.3 Artikel 11 Uppgifter som ska överföras och lagras m.m.

I artikel 11 har samlats de närmare reglerna bl.a. om fortlöpande överföring av uppgifter från domslandet (artikel 11, punkt 1) och om medborgarlandets lagring av sådana överförda uppgifter (punkt 2). Redan här ska nämnas det något komplicerande förhållandet att de båda punkterna inte bara innehåller tvingande bestämmelser utan också några icke obligatoriska samt att allt som ska eller får överlämnas inte nödvändigtvis måste lagras.

Vidare finns i artikel 11, punkterna 3–7 bestämmelser om ”Format och andra sätt att organisera och underlätta utbytet av uppgifter om domar”⁹, dvs. mer administrativt och tekniskt betonade bestämmelser som syftar till att skapa ett standardiserat förfarande på elektronisk väg.

Det ska här erinras om att avsikten med artikeln, och för övrigt rambeslutet som helhet, inte är att harmonisera medlemsländernas nationella kriminalregister, och den innebär inte någon skyldighet att ändra de nationella reglerna för användning av dessa uppgifter för inhemska ändamål (rambeslutets skäl 16).

⁹ Rubriken till artikel 11.

Överföring av uppgifter

Artikeln innehåll

De detaljerade uppgifter som på grundval av artikel 4 – under i artikel 11 första stycket punkt 1 angivna förutsättningar – domslandet fortlöpande ska överföra delas i sistnämnda artikel in i tre kategorier:

- a) obligatoriska uppgifter,
- b) fakultativa uppgifter och
- c) ytterligare information.

Dessutom *får* enligt punkt 1, andra stycket, domslandets centralmyndighet föra över eventuella andra uppgifter om domar, om de har förts in i kriminalregistret. För svensk vidkommande finns, såvitt vi har kunnat konstatera, inte några sådana uppgifter i belastningsregistret.

Som nyss sagts och som visas vid följande genomgång måste inte varje uppgift som ska överföras lagras hos det mottagande medborgarlandet.

De *obligatoriska uppgifter* som alltid *ska* överföras – utom när centralmyndigheten i det enskilda fallet inte känner till dessa uppgifter – omfattar uppgifter om:

- den dömda personen (fullständigt namn, födelsedatum, födelseort [ort och stat], kön, medborgarskap och, i förekommande fall, tidigare namn),
- den fällande domens beskaffenhet (datum för domen, domstolens namn och datum när domen vann laga kraft),
- det brott som domen gäller (datum för det brott som föranlett domen, brottets beteckning eller brottsrubricering samt hänvisning till tillämpliga rättsliga bestämmelser),

- den fällande domens innehåll (särskilt [primär] påföljd samt eventuella kompletterande påföljder, säkerhetsåtgärder, och påföljande beslut som ändrar verkställigheten av påföljden¹⁰).

De angivna uppgifterna *ska* lagras hos det medborgarland dit uppgifterna förts över i syfte att kunna vidarebefordras till ett tredje medlemskapsland efter ansökan om EU-registerutdrag.

De ”fakultativa” uppgifterna tar sikte på uppgifter i övrigt som också de *ska* överföras, förutsatt att de har tagits in i det egna kriminalregistret. Det gäller uppgifter om:

- namnen på den dömdes föräldrar (uppgift finns inte i det svenska belastningsregistret),
- domens ärendenummer,
- platsen för brottet (uppgift finns ej i belastningsregistret), och
- diskvalifikationer till följd av domen¹¹.

Uppgifterna *ska* lagras av medborgarlandet.

Den ytterligare information som *ska* överföras, om den är ”tillgänglig” för centralmyndigheten omfattar uppgifter om:

- den dömda personens ID-nummer eller typen av och numret på den dömdas ID-handling,
- fingeravtryck som har tagits på personen, och
- i förekommande fall pseudonym och/eller alias.

I fråga om dessa uppgifter föreligger inte något lagringskrav för det mottagande medborgarlandet. Det landet *får* emellertid lagra uppgifterna. Har så skett, ska uppgifterna vidarebefordras efter ansökan om EU-registerutdrag.

¹⁰ Exempelvis beslut om nåd i brottmål.

¹¹ Utvisning.

Härtill kommer, som nämnts, att centralmyndigheten också *får* överföra eventuellt andra uppgifter rörande domar, om de har förts in i det egna kriminalregistret. Inte heller för dessa fall föreligger någon lagringsskyldighet för medborgarlandet.

I lagen om belastningsregister finns i 11 § bestämmelser om att uppgifter ur registret får lämnas till en utländsk myndighet. Bestämmelsen är, som tidigare sagts, att se som en sekretessbrytande regel för belastningsregisteruppgifter (se 35 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen [2009:400]). Förutsättningen är att utlämnandet följer av en internationell överenskommelse som Sverige efter riksdagens godkännande har tillträtt. Rambeslutet är en sådan överenskommelse. Ytterligare bestämmelser finns i lagens 12–14 §§. Till lagen anknyter ett par gränssättande bestämmelser i förordningen om belastningsregister bl.a. av innebörd att uppgifter ur registret får med stöd av lagens 11 § lämnas ut till utländsk brottsbekämpande myndighet när det behövs i sådan verksamhet (24 §). Här kan nämnas att en liknande bestämmelse om utlämnande av personuppgifter till utländsk myndighet finns i den nya polisdatalagens (2010:361) 2 kap. 15 §. Vi noterar alltså att bestämmelserna i belastningslagstiftningen inte innehåller några skall-krav. Uppgifter som inte finns i belastningsregistret, t.ex. fingeravtrycksuppgifter, omfattas givetvis över huvud taget inte av bestämmelserna.

Överväganden

Frågor med anknytning till domslandets underrättelseskyldighet enligt artiklarna 4 och 11 berördes vad gäller behovet av författningsändringar inte särskilt ingående vare sig i departementspromemorian från år 2008 eller i godkännandepropositionen.

Bestämmelserna i rambeslutet om fortlöpande överföring av uppgifter från domslandet är, under i rambeslutet angivna förutsättningar, i allt väsentligt av tvingande slag, men det finns inslag av frivillighet.

De tvingande bestämmelserna tar sikte på en del grundläggande uppgifter, vissa andra uppgifter som har förts in i kriminalregistret samt några uppgifter i övrigt som är "tillgängliga" för centralmyndigheten.

Även fast vår beskrivning ovan om gällande bestämmelser i registerförfattningarna rörande utländsk myndighet är summarisk, torde framgå att den svenska regleringen är ganska knapphändig och att den i princip är fakultativ genom att den anger vad som *får*, och inte vad som *ska*, göras i förhållande till en annan stat. Bestämmelserna svarar som tidigare konstaterats därmed inte upp till rambeslutets krav.

Som vi också redan har framhållit under avsnittet om artikel 4 ovan är vad som behövs för svenskt vidkommande till att börja med en tydlig regel som anger att (register-) uppgifter ska lämnas i den omfattning och på det sätt som rambeslutet anger. Uttryckt på ett annat sätt: de nationella uppgifter som enligt rambeslutet fortlöpande ska överföras, ska centralmyndigheten enligt vår nationella reglering självklart också vara skyldig att överföra. Ett rutinmässigt uppgiftsutbyte av det slag som rambeslutet tar sikte på anses i regel böra vara författningsreglerat, men en sådan reglering behöver, såsom i detta fall, inte nödvändigtvis alltid ha lagform. Den närmast liggande förordningen där regler bör införas är förordningen om belastningsregister (23 a §). För att täcka in uppgifter som finns på annat håll än i belastningsregistret, t.ex. fingeravtrycksuppgifter, kommer annan reglering att behövas.

Vad är det då för uppgifter som ska överföras? Svaret ges ganska tydligt i rambeslutet. Uppgifter som vi inte är tvungna att överföra gäller praktiskt sett uppgiftsslag som inte finns i belastningsregistret, t.ex. eventuellt vissa identitetsuppgifter, uppgifter om namnen på den dömda personens föräldrar och platsen för brottet. Även andra uppgifter som inte är tillgängliga för centralmyndigheten är undantagna.

Frågan om vilka uppgifter som Rikspolisstyrelsen i egenskap av centralmyndighet ska anses ha "tillgängliga" enligt artikel 11 punkt 1 c) styr uppgiftshanteringen i den delen. De uppgifter det gäller avser bl.a. den dömdes ID-nummer, fingeravtryck och

pseudonym och/eller alias. I vårt utredningsarbete har vi tillsammans med Rikspolisstyrelsen kommit fram till att styrelsen bara ibland kan ha tillgång till liknande identitetsuppgifter men tvivelsutan har full tillgång till fingeravtrycksuppgifter i den mening som ligger i rambeslutet. Det betyder att fingeravtrycksuppgifter ska omfattas av skyldigheten att fortlöpande föra över uppgifter till ett medborgarland. Däremot faller bl.a. aliasuppgifter utanför tillgänglighetsbegreppet. För fingeravtrycksuppgifterna kommer som vi sagt att krävas en författningsmässig särlösning som skapar en skyldighet att bl.a. överföra fingeravtrycksuppgifter både fortlöpande och efter ansökan om EU-registerutdrag. Ska en lagringsskyldighet av till Sverige överförda fingeravtrycksuppgifter införas, kommer föreskrifter att behövas.

Om fingeravtryck och dess reglering ska följande sägas. Enligt 28 kap. 14 § rättegångsbalken och förordningen (1992:824) om fingeravtryck m.m. (fingeravtrycksförordningen) ska fingeravtryck, och fotografi, alltid tas av den som häktats som misstänkt för brott. I vissa uppräknade fall ska fingeravtryck också tas av den som är anhållen, och under vissa förutsättningar får sådana åtgärder även vidtas beträffande annan som är misstänkt för brott. Av misstänkta personer får även tas avtryck av hand, fot eller öra. Fingeravtryck m.m. ska enligt 7 § fingeravtrycksförordningen skyndsamt sändas till Rikspolisstyrelsen tillsammans med en beskrivning av personen. Hos Rikspolisstyrelsen registreras flertalet av de uppgifter som översänds enligt fingeravtrycksförordningen i styrelsens fingeravtrycksregister (AFIS-systemet) och signalements- och känneteckensregister. I registret finns också fingeravtrycksuppgifter som sänts över inom ramen för det internationella samarbetet, t.ex. i fråga om personer som är efterlysta av Interpol.

Bestämmelser om behandling av uppgifter om fingeravtryck finns i 4 kap. 11–17 §§ den nya polisdatalagen (2010:361)¹². Rikspolisstyrelsen får behandla uppgifter om fingeravtryck i fingeravtrycks- eller signalementsregister för brottsbekämpande ända-

¹² Reglerna motsvarar i stort vad som gäller idag.

mål och för att underlätta identifiering av okända personer även i andra fall. Vidare får uppgifter om fingeravtryck behandlas om det behövs för att fullgöra internationella åtaganden.

Enligt polisdatalagen får i fingeravtrycks- eller signalementsregister behandlas uppgifter om en person som är misstänkt eller dömd för brott och som har varit föremål för åtgärd enligt 28 kap. 14 § rättegångsbalken eller har lämnat fingeravtryck enligt 19 § lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll. Uppgifter om fingeravtryck som inte kan hänföras till en identifierbar person (spår) får behandlas om uppgiften kommit fram i en utredning om brott. I fingeravtrycks- eller signalementsregister får inte uppgifter behandlas om en person som är under femton år.

Fingeravtrycks- eller signalementsregister får innehålla uppgifter om fingeravtryck, signalement, fotografi, videoupptagning, identifieringsuppgifter, ärendenummer och brottskod.

Särskilda gallringsbestämmelser gäller för uppgifter i fingeravtrycks- eller signalementsregister. Uppgifter om en misstänkt person ska gallras senast tre månader efter det att uppgifter om personen gallrats ur misstankeregistret som förs enligt lagen (1998:621) om misstankeregister och ur belastningsregistret som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister.

Uppgifter i fingeravtrycks- eller signalementsregister som behandlas för att fullgöra ett internationellt åtagande ska gallras när uppgifterna inte längre behövs för ändamålet med behandlingen. Uppgifter om personer som har lämnat fingeravtryck med stöd av lagen om särskild utlänningskontroll ska gallras senast tio år efter registreringen.

Efter denna redovisning kan man fråga sig vilken författningsmässig reglering som behövs för att ta hand om fingeravtryckshanteringen enligt rambeslutet. Av den hittills gjorda genomgången av artikel 11 framgår att Sverige är skyldig att, inom ramen för det fortlöpande överförandet av kriminalregisteruppgifter, också föra över tillgängliga fingeravtrycksuppgifter. Den nya polisdatalagen medger behandling av fingeravtrycksuppgifter, om det behövs för att fullgöra internationella åtaganden. Rambeslutet rymmer ett sådant åtagande, uttryckligen vad gäller över-

förande av uppgifter, men däremot inte beträffande *lagring* av till Sverige överförda sådana uppgifter; dessa *får* lagras och därmed utgör detta som vi ser saken inte ett internationellt åtagande i polisdatalagens mening. Ska lagringsskyldighet gälla för överförda fingeravtrycksuppgifter, behövs alltså en komplettering av polisdatalagen (4 kap. 12 §). I övrigt krävs förordningsbestämmelser. Ämnet fingeravtryck behandlas också i nästa avsnitt om lagring av uppgifter.

Lagring av uppgifter

Artikels innehåll

I artikel 11 punkt 2 regleras medborgarlandets lagring av dit överförda uppgifter i enlighet med artikel 5. Centralmyndigheten i det landet *ska* således lagra alla de uppgifter av det slag som anges i artikel 11, punkt 1 första stycket a och b, dvs. de obligatoriska uppgifterna och de s.k. fakultativa uppgifterna. Ändamålet enligt rambeslutet är att genom lagringen göra det möjligt att, efter ansökan om EU-registerutdrag från ett tredje medlemsland, vidarebefordra uppgifterna dit i enlighet med artikel 7 (se avsnitt 6.3.2). I detta syfte *får* centralmyndigheten även lagra såväl ytterligare information (enligt punkt 1 första stycket c, däribland fingeravtryck) som andra uppgifter om domar som domslandet fört in i kriminalregistret (punkt 1 andra stycket). Att märka är att lagringsbestämmelserna över huvud taget inte tar sikte på uppgifter som lämnas över (vidarebefordras med rambeslutets terminologi) efter ansökan i ett enskilt ärende, EU-registerutdrag.

Som berörts tidigare korresponderar kraven på vad domslandet, under angiva villkor, fortlöpande ska överföra till ett medborgarland inte fullständigt med kraven på vad som ett medborgarland ska lagra. Att vi har att göra med en i viss mån haltande regleringen kan inte hjälpas. Hur vi anser att saken ska hanteras anges strax under rubriken *Överväganden*.

Bestämmelser om belastningsregistrets innehåll i fråga om domar och beslut som meddelats i Sverige finns i 3 § lagen om belastningsregistret. Registret ska i den delen innehålla uppgifter om den som bl.a. genom dom eller beslut har ålagts påföljd för brott. Enligt 4 § samma lag ska registret innehålla uppgifter också om den som avses med en dom eller ett beslut som har meddelats i utlandet, om uppgifter motsvarar vad som sägs i 3 §, och uppgiften kommer från en stat som tillhör Interpol eller från Europol.

Regeringen har i lagens 5 § bemyndigats att meddela närmare föreskrifter om vilka uppgifter som belastningsregistret ska innehålla. I förordningen om belastningsregister finns detaljerade bestämmelser om vilka uppgifter som ska föras in i registret (se godkännandepositionen s. 21).

Överväganden

I det föregående har vi förordat en författningmässig lösning som innebär att lagringen av hit överförda uppgifter ska ske med koppling till lagen om belastningsregister. Där har nämnts en tänkbar författningmässig lösning som skulle gå ut på ett förtydligande i lagens 3 och 4 §§ eller en, enligt vår mening mer närliggande särlösning, en ny 4 a §, frikopplad från 3 §. För att mer i detalj lägga fast de uppgifter som ska registreras behövs kompletterande föreskrifter i förordningen om belastningsregister.

En särskild sakfråga i sammanhanget som vi nyss har berört gäller hur långtgående lagringsskyldigheten ska vara på det område där kravet på vad ett medborgarland ska lagra inte fullständigt motsvarar kravet på vilka uppgifter som ska överföras. Vad vi har kallat en haltande reglering.

Den givna utgångspunkten ska först och främst vara att Rikspolisstyrelsen/centralmyndigheten som mottagare av domsuppgifter självfallet ska lagra de uppgifter som måste lagras enligt artikel 11, punkt 2. Men dessutom de uppgifter därutöver som motsvarar vad Sverige som domsland själv är tvungen att över-

föra; till den senare kategorin hör framför allt fingeravtrycksuppgifter. Med en sådan lösning skapas en slags korresponderande ordning mellan Sveriges överföringsåtagande och lagringsåtagande enligt rambeslutet, något som vi tror kommer att underlätta tillämpningen. Den här ordningen kommer att innebära att Sverige måste lagra uppgifter som vi i dag inte för in i belastningsregistret, nämligen uppgifter bl.a. om den dömdes föräldrars namn och platsen för brottet. Denna lagring får som vi nämnt tidigare hanteras med systemtekniska särlösningar kopplade till belastningsregistret, i det vi kallat kompletterande uppgiftssamling för Ecrisuppgifter. De lagrade uppgifterna ska tas med i svaret på ansökan om EU-registerutdrag.

När det gäller hanteringen av fingeravtrycksuppgifter som ska överföras samt lagras behövs som vi tidigare påpekat i fråga om lagringen ett tillägg i polisdatalagen (2010:361). I övrigt behövs förordningsföreskrifter. Den närmast till hands liggande lösningen är att ta in dessa bestämmelser i fingeravtrycksförordningen. Vi är väl medvetna om att detta innebär en avvikelse innehållsmässig och i systematiskt hänseende från den reglering som finns i den förordningen. Men som ett alternativ till att reglera saken i en särskild förordning är denna lösning att föredra, inte minst av praktiska skäl. Härutöver kan det komma att behövas tjänsteföreskrifter. Att märka är att lagringen av till Sverige överförda fingeravtrycksuppgifter ska motsvara bara vad vi nationellt lagrar. Det betyder att fingeravtrycksuppgifter som vi får till oss överförda och som knyter sig till mindre allvarliga brott inte ska lagras. Som vi behandlar längre fram anser vi att nationella fingeravtrycksuppgifter inte ska lämnas över för något annat ändamål än brottmålsförfarande.

När det gäller gallringen av fingeravtrycksuppgifter som lagrats (behandlas) för att fullgöra ett internationellt åtagande, sägs i polisdatalagens 4 kap. 15 § första stycket att gallring ska ske när uppgifterna inte längre behövs för ändamålet med behandlingen. Tillämpad på de nu aktuella fingeravtrycksuppgifterna (Ecrisuppgifter) innebär gallringsföreskriften att uppgifterna ska gallras först när de belastningsuppgifter som fingeravtrycksuppgifterna hör

till gallras enligt domslandet gallringsregler. I detta avseende krävs ingen ändring i polisdatalagens nyss nämnda lagrum.

6.2.4 Tekniska och administrativa bestämmelser

I artikel 11 punkterna 3–7 finns bestämmelser av mer tekniskt och administrativt slag som bl.a. syftar till att skapa ett standardiserat förfarande för utbyte av kriminalregisteruppgifter på elektronisk väg. Medlemsstaterna ska genomföra de tekniska åtgärder som anges senast tre år efter antagandet av det standardiserade formatet för informationsutbyte, dvs. i april 2012.

Vår bedömning är att punkterna 3–7 inte påkallar några lag- eller förordningsändringar. Frågorna kan tas om hand inom ramen för tjänsteföreskrifter vid Rikspolisstyrelsen.

6.3 Uppgifter ur kriminalregistret i ett enskilt ärende – artiklarna 6, 7, 8 och 10

Artiklarna i rubriken upptas av bestämmelser som rör ansökan i ett enskilt ärende om uppgifter ur en annan stats kriminalregister, EU-registerutdrag, svar på en sådan ansökan, svarsfrister och språk. Bestämmelserna ska ses som ett komplement till motsvarande regler i 1959 års konvention.

I artikel 6 regleras när och hur en ansökan om uppgifter ur kriminalregister i ett enskilt ärende ska göras, och i artikel 7 vad som gäller vid besvarande av en sådan ansökan. Artikel 8 reglerar tidsfrister för svar på en ansökan. Slutligen regleras i artikel 10 på vilket språk ansökan och svar ska avfattas.

6.3.1 Artikel 6 Ansökan om uppgifter om domar

Artikelns innehåll

Artikel 6 innehåller bestämmelser om ansökan om att i ett enskilt ärende få uppgifter ur en medlemsstats kriminalregister. Utgångspunkten är att en sådan ansökan om EU-registerutdrag från en medlemsstat görs hos centralmyndigheten i den anmodade staten. Skälen till ansökan kan vara ett pågående brottmålsförfarande eller något annat skäl, artikelns punkt 1. Ansökan görs av centralmyndigheten i den anmodande staten.

En ansökan kan enligt punkt 2 också göras av en enskild person som vill ha uppgifter om sig själv ur kriminalregistret. Det är förutsatt att en sådan ansökan ska göras via centralmyndigheten i det land där den enskilde finns. I enlighet med nationell lagstiftning får centralmyndigheten som ansökan riktar sig mot i sin tur vända sig till en annan medlemsstats centralmyndighet för att få ut uppgifter ur den statens kriminalregister. När en enskild person söker uppgifter om sig själv krävs att han eller hon har varit bosatt eller medborgare i antingen den ansökande eller den anmodade medlemsstaten. I punkt 3 finns kompletterande bestämmelser om när en ansökan om kriminalregisteruppgifter görs av en enskild person. Bestämmelsen reglerar särskilt den situationen att ansökan riktas till centralmyndigheten i en annan stat än den där han eller hon är medborgare. Centralmyndigheten är då skyldig att i sin tur hos centralmyndigheten i medborgarlandet ta reda på om uppgifter finns där för att sedan kunna lämna ut ett komplett registerutdrag till den enskilde.

Ansökan från en medlemsstats centralmyndighet ska enligt punkt 4 lämnas på det formulär som bilagts rambeslutet.

Överväganden

Rambeslutet bygger på förutsättningen att varje ansökan om kriminalregisteruppgifter vare sig den kommer från en myndighet

eller från en enskild ska hanteras av centralmyndigheten i den medlemsstat till vilken ansökan riktas. Även fast det av rambeslutet följer att centralmyndigheten i förekommande fall ska rikta ansökningar till annat lands centralmyndighet, bör det för svenskt vidkommande finnas uttryckliga nationella regler som anger att centralmyndigheten/Rikspolisstyrelsen, har möjlighet och skyldighet att i sin tur inhämta uppgifter ur kriminalregister från en annan medlemsstat på det sätt och i den omfattning som föreskrivs i rambeslutet. En sådan reglering – som i sak innebär att centralmyndigheten ges vissa arbetsuppgifter – behöver inte ske genom lag, ens i de fall ansökan kommer från en enskild som inte är svensk medborgare¹³.

Förordningen om belastningsregister bör vara hemvist för den reglering som rambeslutets artikel 6 kräver. Att en ansökan om kriminalregisteruppgifter ska ske enligt det formulär som är fogat till rambeslutet kan tas in i en tjänsteföreskrift.

En förordningsreglering på området bör samtidigt stadga en skyldighet för svenska myndigheter att i ett brottmålsförfarande i förekommande fall inhämta ett EU-registerutdrag (se 40 § förordningen om belastningsregister). Att så sker är ju en av grundbultarna i rambeslutet.

6.3.2 Artikel 7 Svar på en ansökan om uppgifter om domar

Artikeln innehåll

I artikel 7 finns bestämmelser om hur den anmodade staten ska besvara en ansökan om EU-registerutdrag enligt artikel 6, liksom vilka uppgifter i stort¹⁴ som därvid ska överföras. Svaret ska ske med hjälp av det formulär som är fogat till rambeslutet (artikel 7, punkt 5). Vidare ska svaret ske på den anmodade statens officiella språk, om inte denna stat och den ansökande staten har kommit överens om något annat. Att märka är att rambeslutet inte anger

¹³ Jfr. godkännandeprop. s. 26.

¹⁴ Vad svaret närmare ska innehålla redovisas under övergången.

att ett sådant svar ska registreras i kriminalregistret eller lagras på annat sätt; här gäller alltså den ansökande statens nationella regler. För svensk vidkommande kommer således ett inhämtat EU-registerutdrag att bevaras i brottmålshandlingarna på samma sätt som ett utdrag ur belastningsregistret.

När en ansökan om uppgifter ur kriminalregistret görs hos centralmyndigheten i medborgarlandet i ett brottmålsförfarande gäller enligt artikel 7, punkt 1 krav på att utdraget ska innehålla såväl nationella domar som domar meddelade av andra medlemsstater som den anmodade staten enligt rambeslutet har fått överförda till sig och lagrat. Detta gäller inte bara domar som överförts från andra medlemsstater efter genomförandet av rambeslutet, utan också domar från andra medlemsstater som har överförts tidigare och som införts i det nationella kriminalregistret. Även domar från tredjeländer, dvs. från icke-medlemsstater, som införts i kriminalregistret omfattas.

Punkt 2 första och andra styckena i artikel 7 reglerar den situationen att en begäran görs av annat skäl än ett brottmålsförfarande. Samma uppgifter som följer av punkt 1 ska då i princip föras över, men med den väsentliga skillnaden att uppgifterna ska överlämnas i enlighet med medborgarlandets nationella lagstiftning (se 24 § förordningen om belastningsregister). Hur långtgående krav dessa rambeslutsregler ska anses ställa på utformningen av medborgarlandets regler är inte helt uppenbart; ska tolkningen vara den att förutsättningen är att det finns en tydlig utlämnandeskyldighet i den nationella lagstiftningen eller räcker det med en regel som möjliggör utlämnande?

Den situationen att ett domsland vid ett fortlöpande överförande av uppgifter informerat medborgarlandet om att de överförda uppgifterna inte får vidarebefordras för något annat ändamål än för brottmålsförfaranden behandlas i artikel 7, punkt 2, tredje stycket. Om en sådan användningsbegränsning, som det ju faktiskt är frågan om, har meddelats, ska medborgarlandet informera en ansökande stat om vilket land som är domsland, så att ansökan vid behov i stället kan riktas direkt dit.

Uppgifter om överförda domar får enligt punkt 3 lämnas av medborgarlandet även till ett tredjeland (en icke medlemsstat), dock med samma begränsningar som gäller för överförande av uppgifter till andra medlemsstater enligt punkterna 1 och 2.

Om en ansökan om utdrag ur kriminalregistret riktas till en annan medlemsstat än medborgarlandet, ska enligt punkt 4 uppgifter om nationella domar och domar avseende tredjelandsmedborgare och statslösa personer utlämnas i den utsträckning som anges i 1959 års konvention. Hänvisningen till denna konvention tar sikte på dess artikel 13. Enligt den artikeln är en konventionsstat skyldig att under de förutsättningar som anges i artikeln tillhandahålla en annan stat utdrag och uppgifter ur sitt straffregister. Om uppgifter begärs i ett brottmålsförfarande, ska begäran bifallas i samma utsträckning som om begäran hade kommit från en rättslig myndighet i det egna landet. Vid en begäran för annat ändamål än ett brottmålsförfarande ska begäran bifallas enligt de villkor som gäller i den anmodade staten (för svenskt vidkommande 24 § förordningen om belastningsregister, dvs. bara om det finns särskilda skäl).

Överväganden

I artikel 7 nämns endast vilka uppgifter i stort som ett EU-registerutdrag ska innehålla. För den fortsatta framställningen är det av viss betydelse att närmare klara ut vad ett svar ska innehålla. Ser man till ändamålet med rambeslutet och på vad som tagits in i andra artiklar framstår det för oss som uppenbart att svaret på en ansökan om EU-registerutdrag ska omfatta dels egna, inhemska uppgifter i belastningsregistret, dels hit fortlöpande överförda och i belastningsregistret eller i anknytande Ecris-uppgiftssamling lagrade uppgifter. Att så måste vara fallet ligger ju i sakens natur. Motsvarande ska gälla i fråga om fingeravtrycksuppgifter.

Sedan detta sagts, kan vi konstatera att konsekvenserna av bestämmelserna i artikel 7 för svensk lagstiftning är inte helt uppenbara. Eftersom vi har förespråkat en ordning som innebär

att till Sverige fortlöpande överförda uppgifter från en medlemsstat enligt artikel 4 som vi har skyldighet att lagra ska baseras på lagen om belastningsregister, behövs – med ett undantag – enligt vår bedömning inte några särskilda bestämmelser för att se till att de svar som lämnas av centralmyndigheten även omfattar sådana uppgifter. Undantaget gäller uppgifter om fingeravtryck. För att dessa uppgifter ska utlämnas vid en ansökan om ett EU-registerutdrag – vilket vi förordar i enlighet med tidigare ställningstagande beträffande överföring resp. lagring av fingeravtrycksuppgifter – krävs som vi konstaterat både en ändring i polisdatalagen (2010:361) och bestämmelser på förordningsnivå, och då såsom vi föreslagit i förordningen (1992:824) om fingeravtryck m.m.

Men däremot reglerna i artikel 7, punkt 2, första stycket, om svar på ansökningar om EU-registerutdrag av annat skäl än brottmålsförfarande, rymmer spørsmål som för sin lösning kan kräva lagstiftning. Dessa frågor, som ju egentligen handlar om användningsbegränsningar, behandlas längre fram under avsnittet om Villkor för användning av personuppgifter m.m. (avsnitt 6.4).

Dessutom kommer det att behövas bestämmelser både i lag och i förordning som tar hand om de situationer när ett domsland har förklarat att fortlöpande överförda uppgifter endast får vidarebefordras i ett brottmålsförfarande (artikel 7, punkt 2, tredje stycket). Ett sådant villkor måste ju få genomslag vid svensk hantering av uppgifterna. Och dessutom bör ställning tas om Sverige ska ha en ordning med motsvarande användningsbegränsning när vi fortlöpande överför kriminalregisteruppgifter m.m. Den saken behandlas i ett senare avsnitt (6.4).

Att svaret på ansökan om EU-registerutdrag ska lämnas på det särskilda formuläret kan regleras i en tjänsteföreskrift.

6.3.3 Artikel 8 Svarsfrister

Artikelns innehåll

Svar på en ansökan om ett EU-registerutdrag ska som anges i artikel 8 översändas inom vissa angivna tidsfrister. Kommer en ansökan från en medlemsstat, ska den anmodade medlemsstaten svara omgående och i vart fall inom högst tio arbetsdagar. Om den anmodade medlemsstaten behöver ytterligare uppgifter för att identifiera den berörda personen, gäller tiodagarsfristen från den dag då de kompletterande uppgifterna inkommit. Svar på en ansökan som ursprungligen kommer från en enskild person ska ske inom 20 arbetsdagar.

Överväganden

För att säkerställa en tydlig och enhetlig tillämpning av rambeslutet kan krävas tjänsteföreskrifter inte bara, som nyss föreslagits, om att det formulär ska användas som fogats till rambeslutet, utan också om de tidsfrister som rambeslutet anger. Som tidigare behandlats föreslår vi också en tjänsteföreskriftsbaserad expeditionstid för det fortlöpande överförandet av uppgifter enligt artikel 4 på högst tio arbetsdagar från lagakraftvunnet avgörande.

6.3.4 Artikel 10 Språk

Artikelns innehåll

Som beskrivits ska en ansökan om kriminalregisteruppgifter från en medlemsstat göras på det officiella språket i den anmodade medlemsstaten. Den anmodade medlemsstaten ska svara på sitt officiella språk eller på ett språk som godtas av båda medlemsstaterna.

Det betyder som huvudregel att ansökningar till centralmyndigheten/Rikspolisstyrelsen i Sverige ska göras på svenska språket. Detsamma gäller det svar som lämnas från svenskt håll. Sverige ska på motsvarande sätt översätta sina ansökningar till den anmodade medlemsstatens språk eller det andra språk som denna medlemsstat förklarar sig godta. I godkännandepropositionen har angetts att det i anslutning till arbetet med att genomföra rambeslutet får tas ställning till vilka språk utöver svenska som kan accepteras.

Överväganden

För att främja en effektiv och ändamålsenlig tillämpning av rambeslutet bör även andra språk än det svenska kunna användas vid ansökan och svar om kriminalregisteruppgifter. Rikspolisstyrelsen har under arbetet med denna departementspromemoria förklarat att i vart fall också engelska språket kan användas. Språkfrågan kan regleras i tjänsteföreskrifter.

Inom ramen för det fortlöpande överförandet av uppgifter finns som tidigare berörts inte några språkbestämmelser i rambeslutet.

6.4 Artikel 9 Villkor för användning av personuppgifter m.m.

6.4.1 Artikelns innehåll m.m.

Som en slags introduktion till artikeln ska till att börja med sägas att den i vårt implementeringsarbete rymmer flera aspekter, som inte alla direkt knyter an till rambeslutet och artikel 9. Det gäller kanske främst vilka användningsbegränsningar Sverige eventuellt bör ställa upp i fråga om nationella kriminalregisteruppgifter som Sverige överför fortlöpande resp. efter ansökan om EU-registerutdrag; ska vi exempelvis vid en ansökan göra skillnad mellan om

ändamålet är brottmålsförfarande eller något annat ändamål? Ämnet ligger lite vid sidan av rambeslutsimplementeringen, men enligt vår uppfattning behövs en lösning i detta sammanhang.

Vad det i övrigt handlar om att på något sätt ta hand om i det nationella regelverket gäller kriminalregisteruppgifter som

- fortlöpande överförs till Sverige och/eller
- vidarebefordras till Sverige efter en svensk ansökan om EU-registerutdrag.

De hit fortlöpande överförda uppgifterna kan användas nationellt och ska vidarebefordras efter ansökan om EU-registerutdrag. Uppgifterna kan nationellt användas i brottmållssammanhang eller eventuellt för något annat ändamål. För uppgifterna kan i förekommande fall gälla användningsvillkor som ett överförandeland har ställt upp.

Artikel 9, punkterna 1 och 2, innehåller bestämmelser genom vilka den stat, som efter ansökan om EU-registerutdrag enligt artikel 6 har erhållit personuppgifter¹⁵ från en annan medlemsstat med stöd av artikel 7, begränsas att använda uppgifterna för i princip andra ändamål än dem som ansökan avsåg. Grundsatserna i artikel 9 omfattar både fortlöpande överförda uppgifter som vidarebefordras och nationella uppgifter. I artikelns punkt 2 finns ytterligare begränsande villkor.

Lägg märke till att kriminalregisteruppgifter som överförs fortlöpande i princip inte är föremål för några till rambeslutet anknyttande användningsvillkor hos mottagarlandet. Hur dessa uppgifter får användas regleras i princip i förekommande fall nationellt. Som vi har berört finns i artikel 7, punkt 2, tredje stycket en anteckning som tycks förutsätta, i fråga om fortlöpande överförda uppgifter, att den stat som överfört uppgifterna kan ha föreskrivit att dessa inte får vidarebefordras för annat ändamål än brottmålsförfarande. Ett sådant arrangemang anser vi kan ha intresse för den svenska regleringen på området (se

¹⁵ Rambeslutets artikel 9 tar sikte på personuppgifter.

avsnitt 6.4.4). I det följande föreslår vi nämligen nationella svenska regler i linje med rambeslutet.

Personuppgifter som efter ansökan tillhandahållits för något annat ändamål än ett brottmålsförfarande får, enligt artikel 9, punkt 2, användas av den ansökande medlemsstaten i ”enlighet med dess nationella lagstiftning” endast för de ändamål för vilka de begärts och med beaktande av de begränsningar som den anmodade staten angett i svarsformuläret när uppgifterna lämnades över.

Oberoende av reglerna i ovannämnda punkter om användningsbegränsningar får tillhandahållna personuppgifter dock enligt artikel 9, punkt 3 alltid användas av den ansökande medlemsstaten för att avvärja ett överhängande och allvarligt hot mot den allmänna säkerheten.

Enligt artikelns punkt 5 gäller inga på rambeslutet grundande användningsbegränsningar i fråga om uppgifter som ursprungligen kommer från den egna medlemsstaten.

I artikel 9, punkt 4 regleras det förhållandet när en medlemsstat – som erhållit uppgifter från en annan medlemsstat inom ramen för det fortlöpande informationsöverförandet enligt artikel 4 – efter ansökan vidarebefordrar dessa uppgifter till ett tredjeland (ett icke-medlemsland) enligt artikel 7, punkt 3. Rambeslutet innebär i huvudsak att medlemsstaterna ska se till att samma användningsbegränsningar som gäller mellan medlemsstaterna ska uppställas gentemot det tredjeland som uppgifterna överförs till.

Rambeslutet ska enligt artikel 12 komplettera nuvarande bestämmelser om ansökan om uppgifter ur kriminalregister som finns i 1959 års konvention och tilläggsprotokoll samt 2000 års EU-konvention. Rambeslutets artikel 9 ska tillämpas i stället för artikel 23 i EU-konventionen. För att om möjligt göra bilden något så när fullständig ska noteras att för det fall att samma information inhämtas med direkt tillämpning av 1959 års konvention och EU-konventionen är artikel 9 i rambeslutet inte tillämplig, utan då ska den nämnda artikel 23 tillämpas¹⁶.

¹⁶ Godkännandeprop. s. 29.

Reglerna i artikel 9 tar som framgår i huvudsak sikte på villkor för användning av uppgifter som har tillhandahållits efter ansökan om EU-registerutdrag, och inte på uppgifter som förs över fortlöpande¹⁷. En annan sida av spørsmålet om användningsbegränsningar eller villkor är vad som bör gälla i fråga om villkor som Sverige för sin del bör eller ska ställa upp i samband med att nationella, inhemska uppgifter överförs i ett EU-registerutdrag. Ämnet har som nyss sagts aktualitet också i fråga om det fortlöpande överförandet av uppgifter. Dessa frågor bör som vi ser det få sin behandling och lösning i detta sammanhang.

Ett med användningsbegränsningar besläktat område, som inte heller behandlas i rambeslutet, är vad vi valt att kalla *åtkomstbegränsningar*. Med det menar vi att vissa slag av uppgifter som har överförts till Sverige och tas in i belastningsregistret eller uppgiftssamlingen rörande Ecris kan vara sådana att de inte bör vara tillgängliga för svenska myndigheter, men väl för utlämnande till annan medlemsstat eller en enskild efter ansökan om EU-registerutdrag. Ämnet behandlas längre fram.

6.4.2 Anpassning till rambeslutet

Reglerna om användningsvillkor syftar till att skapa ett skydd för den enskilde så att dennes personuppgifter inte används i för vidlyftig omfattning. Värt är att notera vad som sägs i rambeslutets skäl 15; där konstateras att huvudsyftet med upprättandet av kriminalregister är att informera myndigheter med ansvar för det straffrättsliga systemet om bakgrunden för en person som står inför rätta så att det beslut som ska fattas kan anpassas till den enskilda situationen. Sedan sägs i skäl 15: "Eftersom all annan användning av kriminalregistret som kan påverka den dömdes möjligheter till återanpassning till samhället måste vara så begränsad som möjligt, kan användningen av uppgifter som överförs enligt detta rambeslut i andra syften än brottmålsförfaran-

¹⁷ Se dock artikel 9, punkt 4 som tar sikte på fortlöpande överförda uppgifter.

den begränsas i enligt med den nationella lagstiftningen i den anmodade medlemsstaten och i den ansökande medlemsstaten”. Samtidigt ska erinras om vad som sägs i rambeslutets skäl 12 om intresset av att den som dömts för sexualbrott mot barn inte ska kunna dölja detta vid fråga om anställning som rör omsorg om barn

Rambeslutet kompletterar de allmänna regler som finns för skyddet av personuppgifter som behandlas inom ramen för polissamarbete och straffrättsligt samarbete (se rambeslutets skäl 13). När dataskyddsrambeslutet träder i kraft, kommer det att komplettera rambeslutets regler om skydd för den enskildes integritet.

I 1959 års konvention finns inga bestämmelser om användningsbegränsningar. 2000 års EU-konvention innehåller i artikel 23 bestämmelser som gör det möjligt att ställa upp användningsbegränsningar, men som också ger vissa möjligheter att använda uppgifter för andra syften än för dem som uppgifterna ursprungligen överfördes för.

6.4.3 Användningsvillkor för uppgifter överförda till Sverige

Överväganden

Brottmålsförfarande

I 5 kap. 1 § lagen (2000:562) om internationell rättlig hjälp i brottmål föreskrivs att uppgifter som har tagits emot från en annan stat ska vara föremål för användningsbegränsningar, om det följer av den internationella överenskommelse som låg till grund för att uppgifterna överlämnades. Det innebär att uppgifterna i dessa fall inte får användas för syften som följer av svensk lag, utan reglerna om användningsbegränsningar i överenskommelsen har företräde. Bestämmelsen gäller i brottmålsförfaranden. Den omfattar även rambeslutets regler om användningsvillkor för kriminalregisteruppgifter som tillhandahållits i ett brottmålsför-

farande (artikel 9, punkt 1); den täcker enligt vår uppfattning också undantaget i artikel 9, punkt 3 såvitt gäller uppgifter enligt punkt 1.

Något behov av författningsändringar i berört hänseende föreligger därför inte. I fråga om fortlöpande överförda uppgifter som av domslandet förklarats inte få vidarebefordras för något annat ändamål än för brottmålsförfaranden behövs dock en reglering (se förslaget till 23 c § förordningen om belastningsregister).

Annat ändamål än brottmålsförfarande

Personuppgifter som efter ansökan har tillhandahållits för annat ändamål än ett brottmålsförfarande får enligt rambeslutets artikel 9, punkt 2, användas av den ansökande medlemsstaten i enlighet med dess nationella lagstiftning endast för de ändamål som angetts i ansökan och med de begränsningar som den anmodade medlemsstaten ställt upp i svarsformuläret.

Några svenska regler om användningsbegränsningar i de fall kriminalregisteruppgifter har tillhandahållits för andra ändamål än brottmålsärenden finns inte vare sig i lagen om internationell rättslig hjälp i brottmål eller annorstädes. I viss utsträckning skulle användningen av dessa uppgifter kunna begränsas hos oss på det sätt rambeslutet föreskriver genom tillämpning av bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Bestämmelserna där innebär att sekretessprövningen ska ske mot ett skaderekvisit (bl.a. 35–37 kap.) Artikel 9 i rambeslutet ger emellertid inget utrymme för en sådan i viss mån diskretionär prövning. För att genomföra rambeslutet behövs således bestämmelser som entydigt och villkorslöst begränsar myndigheternas möjligheter att, i förekommande fall, använda tillhandahållna uppgifter. En sådan reglering bör ske i lagform bl.a. för att ligga på samma föreskriftsnivå som motsvarande bestämmelse i 5 kap. 1 § lagen om internationell rättslig hjälp i brottmål.

Frågan härnäst är då om en bestämmelse ska tas in i den nyss nämnda lagen eller om vi ska hålla oss till belastningsregisterlagstiftningen. Skäl finns för båda alternativen. Vår ambition att försöka samla så mycket som möjligt av konsekvenserna av rambeslutet till registerlagstiftningen talar för den senare lösningen. Lagen om belastningsregister ska således husera reglerna om användningsbegränsning i en ny 7 a §. Där ska också regleras utrymmet för att göra avsteg från användningsvillkoren för att värna den nationella säkerheten enligt artikel 9, punkt 3.

6.4.4 Svenska användningsvillkor mot annan stat

Överväganden

Brottmålsförfarande m.m.

Enligt 5 kap. 2 § lagen om internationell rättslig hjälp i brottmål får rättslig hjälp som Sverige enligt lagen lämnar till en annan stat förenas med villkor som är påkallade med hänsyn till enskilds rätt eller nödvändiga från allmän synpunkt. Motsvarande regler finns inte i lagen om belastningsregister. Bestämmelsen torde i och för sig gälla även för uppgiftsutlämnande enligt rambeslutet, som dock utesluter andra användningsvillkor än som, såvitt nu är i fråga, anges i artikel 9, punkt 1, dvs. att uppgifterna bara får användas inom ramen för det brottmålsförfarande som de begärts för. Någon svensk bestämmelse härom behövs emellertid inte; att ha en nationell regel som gör det möjligt att ställa upp villkor för att mottagande EU-land ska följa rambeslutet är överflödigt och onödigt.

En särskild fråga är om det kan finnas något skäl att skapa möjlighet för Sverige att för ett brottmålsförfarande ställa upp några andra begränsande villkor för användning av fortlöpande överförda uppgifter. Härom ska till att börja med sägas att en sådan ordning hur den än utformas skulle enligt vår mening gå stick i stäv med själva grundtanken med rambeslutet, nämligen

att den information som är tillgänglig för ett lands brottsutredande resp. dömande myndigheter under samma förutsättningar ska vara tillgängliga för motsvarande organ i andra medlemsstater. Denna grundsats kommer till uttryck också i artikel 13 i 1959 års konvention. Därtill kommer att vi inte har kunnat finna något sakligt skäl för en begränsning. För övrigt synes det inte ha varit aktuellt att lägga några begränsningar för användning av de uppgifter som överförs fortlöpande och som utgör det största uppgiftsflödet. I dessa fall gäller ju de nationella reglerna i det mottagande medborgarlandet. Någon författningsreglering på området bör alltså inte göras.

En annan sak är om det skulle behövas en begränsning av användningsområdet när svenska inhemska uppgifter som är föremål för ett fortlöpande överförande ska vidarebefordras av ett medborgarland som svar på en ansökan om EU-registerutdrag; i praktiken en föreskrift som säger att uppgifterna inte får vidarebefordras för något annat ändamål än brottmålsförfarande. Med en sådan ordning skulle Sverige få en överblick och inflytande över hur svenska kriminalregisteruppgifter om andra EU-medborgare som vistas i landet används utanför området brottsbekämpning. Den stat som efterfrågar uppgifterna får i sådana fall göra en ansökan direkt hos Sverige i egenskap av domsland (se artikel 7, punkt 2, tredje stycket). Ett sådant arrangemang för att hålla en viss begränsning rörande tillgången till uppgifter utanför brottmålsförfarandena ligger också i linje med vad vi föreslår härnäst. En bestämmelse i ämnet bör tas in i förordningen om belastningsregister (23 a §).

Huruvida de fall som avses i artikel 9, punkt 4¹⁸ ryms under bestämmelsen i 5 kap. 2 § lagen om internationell rättslig hjälp i brottmål är tveksamt. 5 kap. 2 § är avgränsad till att gälla villkor för dels omsorgen om enskilds rätt, dels vad som är nödvändigt från allmän synpunkt. Begreppen är i och för sig så pass vida att de till en del skulle täcka de behov av begränsningar som rambe-

¹⁸ En vidarebefordran av uppgifter till tredjeland ska vara föremål för samma användningsbegränsningar som gäller mellan medlemsländerna.

slutet kan ta sikte på. Men någon fullständig motsvarighet till rambeslutet är det inte frågan om. Dessutom är det så att 5 kap. 2 § tar sikte på rättslig hjälp i brottmål som lämnas till annan stat enligt ”denna lag”. Hur långtgående slutsatser man ska dra av detta står inte helt klart.

Vår slutsats är i alla händelser att det är svårt att hävda att bestämmelsen i 5 kap. 2 § lagen om internationell rättslig hjälp i brottmål är fullt tillämplig på villkor vid uppgiftsöverförande som avses i rambeslutets artikel 9, punkt 4. Frågan är då om den bestämmelse som således behövs för att svara upp mot rambeslutet måste lagregleras eller om det räcker med en förordningsbestämmelse. Eftersom en bestämmelse i ämnet närmast är av expeditionell karaktär, är en förordningsreglering tillfyllest. I konsekvens med lösningar kopplade till rambeslutet som vi förordat, bör en bestämmelse i ämnet tas in i förordningen om belastningsregister (23 c §).

Annat ändamål än brottmålsförfarande

En återstående, men principiellt viktig fråga i ämnet användningsbegränsningar gäller behovet av svenska användningsvillkor vid tillhandahållande av egna nationella uppgifter efter ansökan om EU-registerutdrag för något annat ändamål än ett brottmålsförfarande. Ämnet har tangerats nyligen vid resonemanget om intresset av svenska begränsningar när ett medlemsland vidarefordrar fortlöpande överförförda uppgifter som lämnats från Sverige.

Regleringen i lagen resp. förordningen om belastningsregister har sin tyngdpunkt på brottmålsförfaranden. Bestämmelser om utlämnande till utländsk myndighet för annat ändamål är knapphändiga och ofullständiga, låt vara att där finns bestämmelser också på det området. Bestämmelser om användningsbegränsningar finns i rambeslutets artikel 9, punkt 2, och artikel 7, punkt 2. Utlämnande av uppgifter för sådana andra ändamål ska ske enligt den nationella lagstiftningen. Såväl lagen om belastningsregister

(11 §) som förordningen om samma register (24 §) stadgar att uppgifter i och för sig får lämnas ut. Förutsättningen är därtill att det ska följa av en internationell överenskommelse som gäller för Sverige. I förordningen sägs att uppgifter får lämnas till utländsk myndighet i andra fall än brottmålsförfarande endast när det finns särskilda skäl. Det kan sättas ifråga om rambeslutets artikel 7, punkt 2, kan sägas innebära en internationell överenskommelse av vilken följer utlämnande av uppgifter. I det perspektivet är det tveksamt om de regler som artikeln för svenskt vidkommande kan sägas luta sig mot möjliggör att uppgifter lämnas ut. Och även om så skulle vara fallet, innehåller de inget om användningsvillkor. Om Sverige som ett utflöde av rambeslutet ska ha bestämmelser på området överlämnande av uppgifter för andra ändamål än brottmålsförfarande, kräver detta en författningsreglering som på ett mer uttömmande och tydlig sätt anger detta.

Frågan är emellertid först om Sverige över huvud taget ska ha regler, som går längre än nuvarande, om möjlighet att efter ansökan lämna över nationella kriminalregisteruppgifter till annat medlemsland för annat ändamål än brottmålsförfarande. Och ska det i så fall behövas användningsbegränsande villkor. Frågornas bedömning bör som vi ser det baseras på vilket principiellt synsätt vi ska anlägga på andra EU-länders intresse av att få tillgång till kriminalregisteruppgifter. Hur vi, som nyss har behandlats, ser på frågan om vidareanvändningen av från Sverige fortlöpande överförda uppgifter hör också hit. Detsamma gäller hur vi i Sverige har ordnat saken nationellt.

Förordningen om belastningsregister är fullmatad med bestämmelser om utlämnande till inhemska organ för allehanda ändamål utanför det straffrättsliga området. I huvudsak rör det sig om underlag för lämplighetsbedömningar för skilda slag av tillstånd och liknande. Med det som bakgrund ligger det nära till hands att anse att vad som är legitima intressen nationellt bör kunna ses som berättigade ändamål inom EU-samarbetet. Ett talande exempel är intresset av att förebygga sexuella övergrepp mot minderåriga som ju är en av hörnstenarna i rambeslutet (rambeslutets skäl 12). Ett annat är intresset av att sätta upp hinder

för utbredningen inom EU av den grova, organiserade brottsligheten. Samtidigt manar skrivningen i rambeslutets skäl 15 till en viss återhållsamhet med uppgiftsspridningen utanför området brottsbekämpning. Vår ståndpunkt är att svenska (andra) myndigheter och motsvarande myndigheter i medlemsländerna i princip bör kunna behandlas lika. Om detta är möjligt att lagstiftningsmässigt åstadkomma på något riktigt bra sätt är dock inte säkert.

Till att börja med behövs en uttrycklig bestämmelse i lagen om belastningsregister (förslagsvis en ny 11 a §) som anger att inhemska uppgifter med stöd av rambeslutet efter ansökan får lämnas till ett EU-land för annat ändamål än ett brottmålsförfarande. Förutsättningen ska vara att en svensk myndighet i motsvarande fall är berättigad att få ta del av uppgifterna. Som sägs nedan ska gälla vissa åtkomstbegränsningar. Nationella uppgifter om fingeravtryck ska inte omfattas. Sådana uppgifter anser vi ska förbehållas brottmålsförfaranden. Nationellt lämnas ju inte fingeravtrycksuppgifter ut med belastningsregisterutdrag.

Rambeslutets artikel 7, punkt 2 första stycket likställer uppgifter om domar som meddelats i ett tredjeland med inhemska uppgifter. Detta ska komma till uttryck i regleringen.

Det är nära nog omöjligt att konkret och för varje med svenska förhållanden jämförbara situationer på ett ändamålsenligt sätt ange när ett utlämnande ska eller inte ska göras, och de villkor för användning av uppgifterna som i så fall ska gälla. Vi nödgas konstatera att den enda praktiskt framkomliga vägen är en reglering som i mer allmänna ordalag dels anger att uppgifter får lämnas, dels lägger fast de begränsningar som ska gälla. En förebild till en sådan reglering kan hämtas från dels 5 kap. 2 § lagen om internationell rättlig hjälp i brottmål, dels den lösning som baserats på prop. 2009/10:177 om genomförande av delar av Prömrådsbeslutet och som finns i 3 a § lagen (2000:343) om internationellt polisiärt samarbete, nämligen att de villkor för användningen får ställas upp som krävs med hänsyn till enskilds rätt eller från allmän synpunkt. Bestämmelser om utlämnande av uppgifter till EU-staterna och de villkor som ska gälla bör tas in antingen i lagen om belastningsregister eller, med stöd av

bemyndigandet i 13 § den lagen, i förordningen om belastningsregister. Med tanke på frågans principiella och praktiska vikt anser vi att lagen är att föredra. Bestämmelserna kommer också att gälla i fråga om de situationer som vi nyss föreslagit rörande vidarebefordran av från Sverige fortlöpande överförda uppgifter.

Det blir upp till centralmyndigheten/Rikspolisstyrelsen att tillämpa bestämmelsen enligt i huvudsak de principer som gäller för det nationella överlämnande till andra myndigheter.

Den ordning som vi föreslår i fråga om villkor för andra utlämnandeärendamål än brottsbekämpning bör kompletteras med åtkomstbegränsningar för lagrade uppgifter av samma slag som ska gälla nationellt. Den saken behandlas i nästa avsnitt.

6.4.5 Åtkomstbegränsningar

Överväganden

Med åtkomstbegränsningar menar vi att vissa slag av uppgifter som har förts över till Sverige och tagits in i belastningsregistret eller den kompletterande uppgiftssamlingen för Ecrisuppgifter inte ska vara tillgängliga för svenska myndigheter, men väl för utlämnande till en annan EU-stat efter ansökan om EU-registerutdrag i ett brottmålsförfarande. Ämnet ligger vid sidan av Ecrisrambeslutet, men hänger starkt ihop med detta, och kan inte gärna lämnas åt sidan i sammanhanget.

Åtkomstbegränsning kan gälla uppgifter om brott som lagförts i en annan medlemsstat (domslandet) och där gallring i det svenska belastningsregistret skett enligt svenska gallringsbestämmelser, men där belastningen fortfarande ska finnas kvar enligt domslandets gallringsbestämmelser. Ett annat exempel erbjuder fall där den dömde är straffmyndig i Sverige; uppgifterna om domen ska lagras i belastningsregistret eller den kompletterande Ecris-uppgiftssamlingen, men de ska vara tillgängliga endast för vidarebefordran till annat medlemsland. Tänkbart är också att Sverige kommer att få till sig överfört uppgifter om domar där

det brott som domen gäller avser en gärning som inte är straffbelagd i Sverige, t.ex. abort. Uppgifterna ska finnas lagrade, men inte vara tillgängliga nationellt.

De åtkomstbegränsningar som ska gälla för svenska myndigheter bör lämpligen tillämpas också i förhållande till andra EU-länder när det gäller uppgifter i ett EU-registerutdrag för annat ändamål är brottmålsförfarande. Därmed åstadkoms en principiell likabehandling av svenska och andra EU-länders organ, samtidigt som den berörde enskilde får sina uppgifter likartat åtkomliga, oavsett om uppgifterna efterfrågas nationellt eller av en annan medlemsstat. En fullständig likabehandling kommer dock inte att gälla. Belastningsuppgifter som härrör från ett domsland och som där har gallrats får ett medborgarland inte vidarebefordras i ett EU-registerutdrag, men under vissa förutsättningar använda nationellt¹⁹.

Åtkomstbegränsningarna bör regleras i lagen om belastningsregister (17 a §) såvitt gäller gallring av uppgifter och i förordningen om belastningsregister när det gäller övriga situationer (23 b §). Gäller åtkomstbegränsningar, ska detta givetvis också begränsa de uppgifter som för svenska myndigheter är tillgängliga genom direktåtkomst; en bestämmelse härom behöver tas in i 20 § förordningen om belastningsregister (jfr. förordningens 19 §).

Ämnet åtkomstbegränsningar ska också belysas för de situationer när en enskild begär uppgifter om sig själv ur belastningsregistret. En enskilds rätt att få uppgifter om sig själv regleras i lagen om belastningsregister. Där sägs i 9 § första stycket att en enskild har rätt att på begäran skriftligen få ta del av *samtliga* uppgifter ur registret om sig själv. Någon begränsning gäller således inte. I paragrafens andra stycke och i 10 § finns inskränkande bestämmelser för vissa ändamål. Närmare föreskrifter i det hänseendet finns i förordningen om belastningsregister.

Vi har inte kunnat finna några vägande skäl som skulle tala för åtkomstbegränsningar för den enskilde rörande uppgifter om sig

¹⁹ Gäller om uppgifterna enligt nationella regler inte har gallrats ut belastningsregistret.

själv av det slag som vi föreslår för svenska myndigheter och andra organ samt för EU-organ när det är fråga om annat ändamål än brottmålsförfarande. Rätten till fullständiga registeruppgifter om sig själv är ju en hörnsten i den enskildes dataskydd.

6.5 Övriga bestämmelser – artiklarna 12–14

Artikel 12 reglerar förhållandet till andra rättsliga instrument. Rambeslutet kompletterar bestämmelserna i artikel 13 i 1959 års konvention, tilläggsprotokollen till dessa samt 2000 års EU-konvention och protokollet till denna. För tillämpningen av rambeslutet ska medlemsstaterna avstå från att åberopa eventuella reservationer mot artikel 13 i 1959 års konvention gentemot varandra. Vidare ska rambeslutet ersätta artikel 22 i 1959 års konvention kompletterad genom artikel 4 i tilläggsprotokollet från 1978. Rambeslutet upphäver rådets beslut den 21 november 2005 (2005/876/RIF). Rambeslutet påverkar inte tillämpningen av mer förmånliga bestämmelser i bilaterala eller multilaterala avtal mellan medlemsstaterna.

Artikel 13 anger den tidpunkt då medlemsstater senast ska vidtagit de åtgärder som är nödvändiga för att följa bestämmelserna i rambeslutet, nämligen den 27 april 2012.

För tillämpningen av rambeslutet ska som nyss sagts medlemsstaterna avstå från att åberopa eventuella reservationer mot artikel 13 i 1959 års konvention. Sverige har inte några reservationer mot denna artikel. I en reservation till artikel 22 samma konvention har Sverige angett att underrättelse om efterföljande åtgärder kommer att ske i den utsträckning som det är möjligt enligt svenska bestämmelser. I belastningsregistret antecknas inte några uppgifter om efterföljande åtgärder, t.ex. rehabiliterande åtgärder.

Såsom har angetts i godkännandepropositionen kräver rambeslutets slutbestämmelser inte några författningsändringar.

6.6 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Rambeslutet ska vara i tillämpning senast i april 2012. Goda skäl talar för att ett ikraftträdande av författningsändringarna anpassas till den tidpunkt då den nya polisdatalagen träder i kraft, nämligen den 1 mars 2012.

Vi har inte funnit att det ska behövas några särskilda övergångsarrangemang i fråga om de författningsförslag som vi lägger fram.

7 Ekonomiska konsekvenser

Rambeslutet omfattar åtgärder som EU-staterna redan i dag bistår varandra med. Men rambeslutet öppnar nya vägar och möjligheter för utbyte av information rörande kriminalregisteruppgifter, främst vad gäller brottmålsförfaranden. Kvaliteten i det rättsliga samarbetet ökar därmed, något som torde bidra till en förbättrad brottsbekämpning. En ökad effektivitet om man så vill.

Samtidigt innebär rambeslutet vidgade uppgifter för främst Rikspolisstyrelsen, både som ansvarig för belastningsregistret och i funktionen som Sveriges centralmyndighet enligt rambeslutet. Frågan är då hur de vidgade arbetsuppgifterna kommer att finansiellt belasta Rikspolisstyrelsen. Och i förekommande fall hur ökade kostnader ska finansieras.

Rikspolisstyrelsens kostnader omfattar i huvudsak två huvuddelar: den ena gäller kostnaderna för själva genomförandet av Ecris, dvs. i första hand kostnaderna för Ecrisprojektet SWE CREU; den andra gäller de av Ecris föranledda förvaltningskostnaderna. Dessa senare kostnader låter sig inte så lätt bedömas med någon större grad av säkerhet så här långt före införandet av Ecris. Men vi har med hjälp från Rikspolisstyrelsen vågat oss på en uppskattning härvidlag som redovisas nedan. Men först projektkostnaderna.

Projektet är i arbete sedan våren 2009 och är planerat att pågå till maj 2012. Projektet är kostnadsberäknat till sammanlagt 10 miljoner kronor. EU finansierar ca hälften av kostnaden, återstoden belastar Rikspolisstyrelsens anslag. Dessa kostnader har i huvudsak bedömts kunna finansieras inom befintliga ramar på

budgeten. Detsamma gäller de utbildningsinsatser och övriga kostnader för kompetensutveckling som kommer att krävas.

När det gäller förvaltningskostnaderna råder ett delvis annat läge. Här handlar det först och främst inte om engångskostnader under ett eller några budgetår, utan om anslagsbelastning över tiden. I dagsläget finns av naturliga skäl inte något riktigt säkert underlag för att bedöma de kostnadsmässiga effekterna av Ecris, men vi har till att börja med i alla fall försökt att uppskatta de verksamhetsmässiga effekterna av ett enligt rambeslutet utvecklat kriminalregisterutbyte mellan EU:s medlemsstater. Med det som utgångspunkt får sedan bedömas kostnadskonsekvenserna på Rikspolisstyrelsens anslagsram.

De verksamhetsmässiga konsekvenserna som här beskrivs i ungefärliga termer kan i huvudsak delas in i fyra områden:

1. antalet fortlöpande underrättelser (artikel 4) som Sverige som domsland ska lämna; antalet liknande underrättelser uppgår f.n. till ca 2 000 per år. En ökning kan förväntas nu när systemet blir mer rutinomgärdat. Antalet underrättelser kan relateras till hur många medborgare i andra EU-länder (och EES-medborgare) som med uppehållsrätt vistas i Sverige. Några säkra uppgifter om detta tycks dock inte finnas. Men med ledning av Migrationsverkets statistik kan dock dras vissa slutsatser, och de går ut på att antalet uppehållsrätter från år 1994 t.o.m. år 2010 sammantaget omfattar betydligt fler än 150 000 personer. Bara för år 2010 rör det sig om drygt 18 000 personer. Men om det sammanlagda antalet personer som i praktiken vistas i Sverige finns inga uppgifter.
2. antalet till Sverige som medborgarland inkommande fortlöpande underrättelser som ska lagras i kriminalregistret (artikel 5). I dagsläget uppgår antalet till ca 800 per år. En ökning kan med säkerhet förutses. När Ecris är genomfört, kan antalet underrättelser med viss försiktighet uppskattas till några tusen. Det här är sannolikt den mest resurskrävande uppgiften för Rikspolisstyrelsen. Här ska man ta emot en stor mängd underrättelser på resp. domslands språk, vars bety-

delse ska uttolkas till uppgifter som ska tas in i belastningsregistret eller den till registret kopplade Ecris-uppgiftssamlingen.

3. antalet till Sverige riktade ansökningar om EU-registerutdrag (artikel 6). Dagens siffror på ca 200 om året kommer med säkerhet att bli större; Rikspolisstyrelsen har uppskattat antalet till några tusen. Som vi ser det är det i dagsläget praktiskt taget omöjligt att göra någon säker prognos om antalet ansökningar om EU-registerutdrag.
4. antalet ansökningar från svenska myndigheter om EU-registerutdrag hos andra medlemsstater som Rikspolisstyrelsen ska hantera, dvs. att skicka och att ta emot svar för vidarebefordran till den myndighet som efterfrågat uppgifterna. Även här har Rikspolisstyrelsen uppskattat antalet till flera tusen per år. I likhet med fallet vid föregående punkt anser vi att en säker prognos på området är omöjlig att göra.

Konsekvenserna av den beskrivning som vi har lämnat blir minst lika osäker som själva underlaget är. Men alldeles oavsett vilka volymer som Rikspolisstyrelsen kommer att hantera, är det ganska uppenbart att det kommer att handla om en ökad arbetsvolym och därmed kostnadsbelastning på anslagsramen över tiden. Vår uppskattning, och en försiktig sådan, är att den ökade allmänna förvaltningskostnaden för att ta om hand Ecris kommer att bli några miljoner kronor per år. Härtill kommer att det med viss säkerhet kan förutses ett ökat personalbehov vid Rikspolisstyrelsen (registerenheten i Kiruna). Man har beräknat behovet inledningsvis till två årsarbetskrafter. Vi kan ställa oss bakom denna bedömning, även fast vi anser den vara i underkant, och vi vill gärna tillägga att det vad gäller personalresurser kommer att behövas en förstärkning i fråga om den juridiska kompetensen. Kostnaden för det ökade personalbehovet bedöms till åtminstone ett par miljoner kronor.

Sammantaget innebär den försiktiga uppskattning som vi gör att Rikspolisstyrelsen kommer att få en ökad årlig anslagsbelast-

ning för Ecris på ungefär en 5 à 6 miljoner kronor. De verksamhetsmässiga fördelarna med Ecris ligger huvudsakligen på en ökad kvalitet i brottmålsförfarandena inom EU. Några mätbara kostnadsbesparingar kan knappast utvinnas ur detta. Den fråga som återstår är därmed till sist huruvida det angivna ungefärliga beloppet kan ryms inom ramen för Rikspolisstyrelsens budget eller om saken kräver ett anslagstillskott. Med tanke på beloppets storlek tycker vi att frågan lämpar sig för sedvanlig budgetberedning, och vi lämnar den därmed obesvarad.

8 Författningskommentar

8.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:620) om belastningsregister

4 a §

I paragrafen, som är ny, regleras registreringskyldigheten, med rambeslutets terminologi lagringsskyldigheten, i fråga om till Sverige fortlöpande överförda uppgifter. Paragrafen svarar närmast mot artikel 5 i rambeslutet. Ämnet behandlas bl.a. i avsnitt 6.2.2.

Paragrafen innebär att lagringen av överförda uppgifter ska ske i belastningsregistret. Uppgifter som inte naturligen hör hemma i belastningsregistret ska lagras i en till registret kompletterande uppgiftssamling för Ecrisuppgifter. Dit hör bl.a. vissa identitetsuppgifter, uppgifter om namnen på den dömdes föräldrar och platsen för brottet.

I paragrafens andra stycke slås fast att registreringen/lagringen också ska ske i fråga om överförda uppgifter som avser en gärning som inte är brottslig enligt svensk straffrätt eller som av andra skäl inte skulle ha medfört straffansvar i Sverige, t.ex. på grund av att den dömda är straffomyndig eller till följd av preskription. Att sådana uppgifter inte ska lämnas till svenska myndigheter, dvs. vara föremål för åtkomstbegränsningar, regleras i 6 §.

Tredje stycket föreskriver att användningsbegränsningar vid vidarebefordran i fråga om hit överförda uppgifter ska antecknas i registret. Därmed säkerställs att användningsvillkoret följer med belastningsuppgifterna när de efter ansökan vidarebefordras.

Den däremot svarande handlingsregeln finns i den föreslagna 23 c § förordningen om belastningsregister.

5 §

I paragrafen görs ett tillägg, som berörs i avsnitt 6.2.2, och som innebär att regeringens bemyndigande att meddela närmare föreskrifter om vad belastningsregistret ska innehålla utsträcks till att gälla också sådana uppgifter som avses i 4 a §. Tillägget korresponderar mot 2 a § i förordningen (1999:1134) om belastningsregister.

6 §

Ändringen i paragrafen innebär att uppgifter som avses i 4 a § andra stycket inte ska lämnas ut till svenska myndigheter. Saken behandlas i avsnitt 6.4.5. Motsvarande åtkomstbegränsningar ska gälla också i förhållande till andra EU-stater när det gäller uppgifter i ett EU-registerutdrag för annat ändamål än brottmålsförfarande, dvs. uppgifterna ska inte lämnas ut i ett sådant registerutdrag. Den saken regleras i förordningen om belastningsregister (23 b §)

7 a §

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om användningsbegränsningar i fråga om personuppgifter som efter ansökan om EU-registerutdrag tillhandahållits Sverige för annat ändamål än ett brottmålsförfarande. Bestämmelserna svarar mot artikel 9, punkt 2 och 3. Saken behandlas i avsnitt 6.4.3.

Artikel 9, punkterna 1 och 2 innehåller bestämmelser genom vilka den stat som efter ansökan om EU-registerutdrag har tillhandahållits uppgifter begränsas att använda uppgifterna för i

princip andra ändamål än dem som ansökan avsåg. Denna grundsats gäller både för fortlöpande överförda uppgifter som vidarebefordras och för nationella kriminalregisteruppgifter som tillhandahålls efter ansökan.

Artikelns punkt 1 avser brottmålsförfaranden. I fråga om dessa gäller bestämmelserna i lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål. I lagens 5 kap. 1 § föreskrivs att uppgifter som har tagits emot från en annan stat ska vara föremål för användningsbegränsningar, om det följer av den internationella överenskommelse som låg till grund för att uppgifterna överlämnades.

I förevarande paragrafs första stycke görs en motsvarande reglering för uppgifter som tillhandahållits Sverige för annat ändamål än brottmålsförfarande. Bestämmelserna om användningsbegränsningar enligt rambeslutet har företräde framför nationella regler.

I andra stycket finns en bestämmelse om avsteg från användningsvillkoren om det behövs för att avvärja ett överhängande och allvarigt hot mot den allmänna säkerheten.

11 a §

I paragrafen, som är ny, regleras frågan om utlämnande enligt rambeslutet av inhemska belastningsregisteruppgifter för något annat ändamål än ett brottmålsförfarande. Ämnet anknyter till artikel 9, punkt 2 och artikel 7, punkt 2. Saken behandlas i avsnitt 6.4.4.

Regleringen innebär att utlämnande av uppgifter till andra medlemsstater efter ansökan om EU-registerutdrag för andra ändamål än brottmålsförfarande i princip ska kunna ske i samma utsträckning som till svenska myndigheter. Vid ett utlämnande ska dock kunna ställas upp villkor för användningen som krävs med hänsyn till den enskildes rätt eller från allmän synpunkt. Att svenska myndigheter och EU-organ ges en principiell sett lika ställning innebär att de åtkomstbegränsningar som ska gälla för

svenska myndigheter också ska gälla för EU-organen; det gäller i fråga om uppgifter som avser gärningar som inte är brottslig enligt svensk rätt eller som av andra skäl inte skulle ha medfört straffansvar i Sverige. Åtkomstbegränsningar för vissa uppgifter regleras i förordningen om belastningsregister (23 b §).

I paragrafens andra stycke likställs uppgifter om domar som meddelats av tredjeländer och som överförts och tagits in i belastningsregistret med inhemska belastningsuppgifter.

Det är Rikspolisstyrelsen som i egenskap av centralmyndighet har att tillämpa bestämmelsen.

17 a §

I paragrafen som är ny finns bestämmelser om gallring av uppgifter som överförts från en annan medlemsstat och som tagits in i belastningsregistret. Bestämmelserna anknyter till artikel 5, punkt 2. Saken behandlas i avsnitt 6.2.2.

Bestämmelserna i paragrafen ger uttryck för principen att det är domslandets gallringsregler som ska tillämpas i förhållande till andra medlemsstater.

Första stycket innebär att de svenska gallringsreglerna också ska gälla uppgifter som fortlöpande överförts till Sverige enligt rambeslutet. Och det, enligt andra stycket, även när uppgifterna har gallrats enligt domslandets regler. Uppgifterna får i sådana fall emellertid bara lämnas ut till en svensk myndighet. En belastningsuppgift avseende en svensk medborgare ska alltså finnas kvar i belastningsregistret för användning nationellt lika länge, oavsett om personen är dömd i Sverige eller i ett annat EU-land.

I paragrafens tredje stycke regleras det omvända förhållandet, nämligen att förutsättningar föreligger enligt svenska regler för att gallra de överförda uppgifterna, men att uppgifterna enligt domslandets regler inte ska gallras. Med andra ord ett läge när de svenska gallringsreglerna innebär en tidigare gallring än domslandets gallringsregler. Uppgifterna ska i sådana fall kvarstå i belastningsregistret, men de får bara användas för vidarebefordran i

ett EU-registerutdrag och således inte lämnas ut till en svensk myndighet.

18 §

Paragrafens regler om förlängning av gallringsfristen ifall nya uppgifter tillförs beträffande samma person ska enligt ett tillägg till första stycket gälla också i fråga om uppgifter som överförs enligt rambeslutet. Den generella yttersta gallringsfristen som anges i paragrafens andra stycke ska enligt ett tillägg inte gälla i fråga om överförda uppgifter som kvarstår i registret enligt 17 a § tredje stycket, dvs. enligt domslandets gallringsregler. Därmed blir sådana registeruppgifter i princip att likställa med inhemska belastningsuppgifter rörande uppgifter om bl.a. fängelse.

8.2 Förslaget till lag om ändring i polisdatalagen (2010:361)

4 kap. 12 §

Paragrafen reglerar behandlingen av uppgifter i fingeravtrycksregister. Ämnet behandlas i avsnitt 6.2.3. Det tillägg som görs i paragrafens första stycke är förestavat av att rambeslutet inte innehåller något uttryckligt åtagande vad gäller lagring av i samband med en dom överförda fingeravtrycksuppgifter; därmed är behandling av uppgifterna inte möjlig enligt paragrafens nuvarande lydelse. Däremot är behandling av uppgifter för överförande tillåten, eftersom överförandet är ett åtagande enligt rambeslutet.

Tillägget utgörs av en hänvisning till rambeslutet och innebär att hit överförda fingeravtrycksuppgifter får behandlas, dvs. lagras och i förekommande fall vidarebefordras tillsammans med ett EU-registerutdrag. En förutsättning är dock att fingeravtryck av den dömde i motsvarande fall skulle ha tagits med stöd av

28 kap. 14 § rättegångsbalken. Det sistnämnda betyder i praktiken att vi inte ska lagra erhållna fingeravtrycksuppgifter kopplade till mindre allvarliga brott. De närmare bestämmelser som behövs tas in i förordningen (1992:824) om fingeravtryck m.m., se författningsförslag 2.4. I likhet med vad som föreslås om att från Sverige fortlöpande överförda uppgifter ur belastningsregistret inte får vidarebefordras för något annat ändamål än brottmålsförfarande ska inte heller inhemska fingeravtryck i sådana fall få användas utanför brottmålsförfaranden.

RÄTTSAKTER SOM ANTAGITS I ENLIGHET MED AVDELNING VI I FÖRDRAGET OM EUROPEISKA UNIONEN

RÅDETS RAMBESLUT 2009/315/RIF

av den 26 februari 2009

om organisationen av medlemsstaternas utbyte av uppgifter ur kriminalregistret och uppgifternas innehåll

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA RAMBESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionen, särskilt artiklarna 31 och 34.2 b,

med beaktande av kommissionens förslag och Konungariket Belgiens initiativ,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande ⁽¹⁾, och

av följande skäl:

(1) Europeiska unionen har satt upp som sitt mål att ge medborgarna en hög säkerhetsnivå inom området frihet, säkerhet och rättvisa. En förutsättning för att uppnå detta mål är att uppgifter ur kriminalregistret utbyts mellan de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna.

(2) Den 29 november 2000 antog rådet, i enlighet med slutsatserna från Europeiska rådets möte i Tammerfors den 15 och 16 oktober 1999, ett åtgärdsprogram för genomförande av principen om ömsesidigt erkännande av domar i brottmål ⁽²⁾. Detta rambeslut bidrar till att uppnå målen enligt åtgärd 3 i programmet, där det föreslås att ett enhetligt utformat formulär skapas för ansökningar om utdrag ur kriminalregister, översatt till unionens alla officiella språk, motsvarande den modell som utarbetats inom Schengeninstitutionerna.

(3) I slutrapporten om den första utvärderingen av den ömsesidiga rättsliga hjälpen i brottmål ⁽³⁾ uppmanas medlemsstaterna att förenkla förfarandena för överföring av handlingar mellan medlemsstaterna genom att, i förekommande fall, använda standardformulär för att underlätta ömsesidig rättslig hjälp.

(4) Behovet av att förbättra kvaliteten på utbytet av uppgifter om domar prioriterades vid Europeiska rådets möte den 25 och 26 mars 2004 i dess uttalande om bekämpande av terrorism, och detta upprepas i Haagprogrammet ⁽⁴⁾, som antogs vid Europeiska rådets möte den 4 och 5 november 2004, i vilket Europeiska rådet efterlyser ökat utbyte av uppgifter om domar och diskvalifikation i nationella register. Dessa mål återges i den åtgärdsplan om genomförande av Haagprogrammet som antogs gemensamt av rådet och kommissionen den 2 och 3 juni 2005.

(5) I syfte att förbättra utbytet mellan medlemsstaterna av uppgifter ur kriminalregistret välkomnas de projekt som utarbetats för att förverkliga detta mål, inbegripet det befintliga projektet för sammanlänkning av nationella kriminalregister. Erfarenheterna från dessa aktiviteter har uppmanat medlemsstaterna att intensifiera sina insatser och visat hur viktigt det är att fortsätta rationaliseringen av informationsutbytet om domar mellan medlemsstaterna.

(6) Detta rambeslut är ett svar på de förväntningar som rådet gav uttryck för den 14 april 2005, efter offentliggörandet av vitboken om utbyte av uppgifter om domar och verkningarna av sådana domar i Europeiska unionen och den policydebatt som följde därpå. Det syftar särskilt till att förbättra utbytet av uppgifter om domar och, där sådana förekommer och införs i den dömande medlemsstatens kriminalregister, om diskvalifikation av medborgare i unionen till följd av en dom i brottmål.

(7) Tillämpningen av de mekanismer som fastställs genom detta rambeslut endast på utbyte av uppgifter ur kriminalregister rörande fysiska personer bör inte påverka det eventuella kommande vidgandet av tillämpningsområdet för sådan mekanismer till att gälla utbyte av uppgifter rörande juridiska personer.

⁽¹⁾ Yttrandet avgivet den 17 juni 2008 (ännu ej offentliggjort i EUT).

⁽²⁾ EGT C 12, 15.1.2001, s. 10.

⁽³⁾ EUT C 216, 1.8.2001, s. 14.

⁽⁴⁾ EUT C 53, 3.3.2005, s. 1.

- (8) Bestämmelserna om uppgifter om domar som meddelats i andra medlemsstater återfinns för närvarande i artiklarna 13 och 22 i den europeiska konventionen av den 20 april 1959 om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål. Dessa bestämmelser är emellertid inte tillräckliga för att uppfylla de krav som det rättsliga samarbetet för närvarande ställer i ett område som Europeiska unionen.
- (9) I förbindelserna mellan medlemsstaterna bör detta rambeslut ersätta reglerna i artikel 22 i den europeiska konventionen om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål. Utöver den dömande medlemsstatens skyldighet att förse den medlemsstat där den dömda personen är medborgare med sådana uppgifter om domar som avkunnats mot dess medborgare, vilka införlivas i och ytterligare definieras i rambeslutet, införs även en skyldighet för den medlemsstat där den dömda personen är medborgare att lagra uppgifter som överförs för att garantera att den till fullo kan svara på ansökningar om uppgifter som andra medlemsstater riktar till den.
- (10) Detta rambeslut bör inte påverka möjligheten för rättsliga myndigheter att direkt begära och överföra uppgifter från kriminalregistret enligt artikel 13 jämförd med artikel 15.3 i den europeiska konventionen om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål, och inte påverka artikel 6.1 i konventionen om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål mellan Europeiska unionens medlemsstater, som infördes genom rådets akt av den 29 maj 2000 ⁽¹⁾.
- (11) Att förbättra spridningen av uppgifter om domar har begränsad nytta, om medlemsstaterna inte kan beakta de överförda uppgifterna. Den 24 juli 2008 antog rådet rambeslut 2008/675/RIF om beaktande av fallande domar avkunnade i Europeiska unionens medlemsstater vid ett nytt brottmålsförfarande i en medlemsstat ⁽²⁾.
- (12) Huvudsyftet med Konungariket Belgiens initiativ uppnås genom detta rambeslut i och med att centralmyndigheten i varje medlemsstat bör begära och ta med alla (tillhandahållna) uppgifter ur kriminalregistret i den medlemsstat där personen är medborgare i sitt utdrag ur kriminalregistret när den besvarar en ansökan från den berörda personen. Kunskap om domar och, där sådana förekommer och införs i kriminalregistret, en därav följande diskvalifikation, är en förutsättning för att de ska få verkan enligt nationell rätt i den medlemsstat där personen avser att utöva yrkesverksamhet med anknytning till tillsyn över barn. Syftet med den mekanism som fastställs i detta rambeslut är bl.a. att se till en person som dömts för sexualbrott mot barn, om en sådan dom mot denna person och, där sådana förekommer och införs i kriminalregistret, en därav följande diskvalifikation har införts i kriminalregistret i den dömande medlemsstaten, inte längre bör kunna dölja denna dom eller diskvalifikation i syfte att utöva yrkesverksamhet med anknytning till tillsyn över barn i en annan medlemsstat.
- (13) Genom detta rambeslut fastställs regler för skydd av personuppgifter som överförs mellan medlemsstaterna som ett resultat av dess tillämpning. De befintliga allmänna reglerna för skydd av personuppgifter som behandlas inom ramen för polissamarbete och straffrättsligt samarbete kompletteras genom de regler som fastställs i detta rambeslut. Vidare är Europarådets konvention av den 28 januari 1981 om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av personuppgifter tillämplig på personuppgifter som behandlas på grundval av detta rambeslut. Föreliggande rambeslut införlivar dessutom reglerna i rådets beslut 2005/876/RIF av den 21 november 2005 om utbyte av uppgifter ur kriminalregistret ⁽³⁾, som begränsar möjligheten för den ansökande medlemsstaten att använda uppgifter som mottagits efter en ansökan från dess sida. Genom det här rambeslutet kompletteras dessa regler med specifika regler som gäller när den medlemsstat där personen är medborgare vidarebefordrar uppgifter om domar, som överförs till den av den dömande medlemsstaten.
- (14) Detta rambeslut ändrar inte de skyldigheter och förfaranden som fastställts med avseende på tredjestater enligt den europeiska konventionen om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål, i den mån det instrumentet förblir tillämpligt.
- (15) Enligt Europarådets rekommendation nr R(84)10 om kriminalregister och återanpassning av personer som dömts för brott, är huvudsyftet med upprättandet av kriminalregister att informera myndigheter med ansvar för det straffrättsliga systemet om bakgrunden för en person som står inför rätta så att det beslut som ska fattas kan anpassas till den enskilda situationen. Eftersom all annan användning av kriminalregistret som kan påverka den dömdes möjligheter till återanpassning i samhället måste vara så begränsad som möjligt, kan användning av uppgifter som överförs enligt detta rambeslut i andra syften än brottmålsförfaranden begränsas i enlighet med den nationella lagstiftningen i den anmodade medlemsstaten och i den ansökande medlemsstaten.

⁽¹⁾ EGT C 197, 12.7.2000, s. 3.

⁽²⁾ EUT L 220, 15.8.2008, s. 32.

⁽³⁾ EUT L 322, 9.12.2005, s. 33.

- (16) Syftet med de bestämmelser i detta rambeslut som rör överföring av uppgifter till den medlemsstat där personen är medborgare, för lagring och vidarebefordran är inte att harmonisera medlemsstaternas nationella system för kriminalregister. Detta rambeslut medför ingen skyldighet för den dömande medlemsstaten att ändra sitt interna kriminalregistersystem när det gäller användning av uppgifter för inhemska ändamål.
- (17) Att förbättra spridningen av uppgifter om domar är av begränsat värde om dessa uppgifter inte kan förstås av den mottagande medlemsstaten. En ökad ömsesidig förståelse kan uppnås genom inrättandet av ett "europeiskt standardformat" som möjliggör utbyte av uppgifter på ett enhetligt och elektroniskt sätt och som lätt kan maskinöversättas. Uppgifter om domar som överförs av den dömande medlemsstaten bör översändas på det officiella språket eller något av de officiella språken i den dömande medlemsstaten. Åtgärder bör vidtas av rådet för att inrätta det system för utbyte av uppgifter som införs genom detta rambeslut.
- (18) Detta rambeslut respekterar de grundläggande rättigheter och iakttar de principer som erkänns genom artikel 6 i fördraget om Europeiska unionen och som återspeglas i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.
- (19) Detta rambeslut respekterar subsidiaritetsprincipen som det hänvisas till i artikel 2 i fördraget om Europeiska unionen och som fastställs i artikel 5 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, eftersom förbättringen av systemen för överföring av uppgifter om domar mellan medlemsstaterna inte i tillräcklig utsträckning kan genomföras av medlemsstaterna var för sig och det krävs samordnade åtgärder i Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i artikel 5 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen går detta rambeslut inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.
- sådan dom till den medlemsstat där den dömda personen är medborgare (*den medlemsstat där personen är medborgare*),
- b) definiera vilka skyldigheter som åligger den medlemsstat där personen är medborgare angående lagring av uppgifter och att ange vilka metoder som ska användas för att besvara en ansökan om uppgifter ur kriminalregistret, och
- c) inrätta en ram för att ett datoriserat system för utbyte av uppgifter om domar mellan medlemsstaterna ska kunna byggas upp och utvecklas på grundval av detta rambeslut och det påföljande beslut som avses i artikel 11.4.

Artikel 2

Definitioner

I detta rambeslut avses med

- a) *dom*: ett lagkraftvunnet avgörande av en brottmålsdomstol mot en fysisk person med avseende på en brottslig gärning om detta avgörande införs i den dömande medlemsstatens kriminalregister.
- b) *brottmålsförfarande*: förundersökningsskedet, själva rättegången och verkställigheten av domen.
- c) *kriminalregister*: ett eller flera nationella register för domar som avkunnats enligt nationell lagstiftning.

Artikel 3

Centralmyndighet

1. Varje medlemsstat ska, för det ändamål som avses i detta rambeslut, utse en centralmyndighet. Medlemsstaterna får emellertid utse en eller flera centralmyndigheter för överföring av uppgifter enligt artikel 4 och för svar enligt artikel 7 på ansökningar enligt artikel 6.

2. Varje medlemsstat ska underrätta rådets generalsekretariat och kommissionen om vilken eller vilka centralmyndigheter som utsetts enligt punkt 1. Rådets generalsekretariat ska meddela medlemsstaterna och Eurojust dessa uppgifter.

Artikel 4

Den dömande medlemsstatens skyldigheter

1. Varje medlemsstat ska vidta nödvändiga åtgärder för att alla domar som meddelats på dess territorium, när de tillhandahålls dess nationella kriminalregister, ska innehålla uppgifter om den dömdes medborgarskap, om det rör sig om en medborgare i en annan medlemsstat.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Syfte

Syftet med detta rambeslut är att

- a) definiera på vilket sätt en medlemsstat, i vilken en dom avkunnats mot en medborgare i en annan medlemsstat (*den dömande medlemsstaten*), ska överföra uppgifter om en

2. Centralmyndigheten i den dömande medlemsstaten ska snarast underrätta centralmyndigheterna i de andra medlemsstaterna om alla domar som meddelats inom dess territorium mot medborgare i en sådan annan medlemsstat och som upptagits i kriminalregistret.

Om det är känt att den dömda personen är medborgare i flera medlemsstater, ska uppgifterna överföras till var och en av dessa medlemsstater, även om den dömda personen är medborgare i den medlemsstat på vars territorium domen meddelats.

3. Uppgifter om påföljande ändring eller strykning av uppgifter i kriminalregistret ska omgående överföras av centralmyndigheten i den dömande medlemsstaten till centralmyndigheten i den medlemsstat där personen är medborgare.

4. En medlemsstat som har tillhandahållit uppgifter enligt punkterna 2 och 3 ska förse centralmyndigheten i den medlemsstat där personen är medborgare som i enskilda fall ansöker om detta, med en kopia av domarna och påföljande åtgärderna samt alla andra relevanta upplysningar för att den ska kunna avgöra om det krävs någon åtgärd på nationell nivå.

Artikel 5

Skyldigheter som åligger den medlemsstat där personen är medborgare

1. Centralmyndigheten i den medlemsstat där personen är medborgare ska lagra alla uppgifter i enlighet med artikel 11.1 och 11.2 som överförts enligt artikel 4.2 och 4.3 för att kunna vidarebefordra dem enligt artikel 7.

2. Vid varje ändring eller strykning av en uppgift som överförts i enlighet med artikel 4.3 krävs en motsvarande ändring eller strykning av uppgifter som lagrats i den medlemsstat där personen är medborgare i enlighet med punkt 1 i den här artikeln, för att kunna vidarebefordras i enlighet med artikel 7.

3. Den medlemsstat där personen är medborgare får endast använda sådana uppgifter som uppdaterats i enlighet med punkt 2 i denna artikel för vidarebefordran enligt artikel 7.

Artikel 6

Ansökan om uppgifter om domar

1. När, för ett brottmålsförfarande mot en person eller av andra skäl än ett brottmålsförfarande, en ansökan inkommer

om uppgifter som finns i en medlemsstats kriminalregister, får centralmyndigheten i den medlemsstaten i enlighet med dess nationella lagstiftning rikta en ansökan om uppgifter ur kriminalregistret till en annan medlemsstats centralmyndighet.

2. När en person ansöker om uppgifter om sig själv i kriminalregistret, får centralmyndigheten i den medlemsstat till vilken denna ansökan riktas i enlighet med dess nationella lagstiftning rikta en ansökan om ett utdrag ur kriminalregistret och uppgifter därom till en annan medlemsstats centralmyndighet, under förutsättning att den berörda personen är eller har varit bosatt eller medborgare i den ansökande medlemsstaten eller i den anmodade medlemsstaten.

3. När en person ansöker om uppgifter om sig själv i kriminalregistret hos centralmyndigheten i en annan medlemsstat än den medlemsstat där personen är medborgare, efter det att den tidsfrist som anges i artikel 11.7 har löpt ut, ska centralmyndigheten i den medlemsstat till vilken denna ansökan riktas ansöka om uppgifter ur kriminalregistret hos centralmyndigheten i den medlemsstat där personen är medborgare, för att kunna införa dessa uppgifter i det utdrag som ska tillhandahållas den berörda personen.

4. Varje ansökan från en medlemsstats centralmyndighet om uppgifter ur kriminalregistret ska lämnas in på formuläret i bilagan.

Artikel 7

Svar på en ansökan om uppgifter om domar

1. När en ansökan om utdrag ur kriminalregistret enligt artikel 6 riktas till centralmyndigheten i den medlemsstat där personen är medborgare för att användas vid ett brottmålsförfarande, ska den centralmyndigheten till den ansökande medlemsstatens centralmyndighet överföra uppgifter om följande:

- a) Domar som meddelats i den medlemsstat där personen är medborgare och som införts i kriminalregistret.
- b) Domar som meddelats av andra medlemsstater, som överförts till den efter den 27 april 2012 med tillämpning av artikel 4, och lagrats enligt artikel 5.1 och 5.2.
- c) Domar som meddelats av andra medlemsstater, som överförts före den 27 april 2012 samt införts i kriminalregistret.

d) Domar som meddelats av tredjeländer och som därefter överförts och införts i kriminalregistret.

2. När en ansökan om utdrag ur kriminalregistret enligt artikel 6 riktas till centralmyndigheten i den medlemsstat där personen är medborgare av andra skäl än ett brottmålsförfarande, ska den centralmyndigheten när det gäller domar som meddelats i den medlemsstat där personen är medborgare och domar som meddelats av tredjeländer och som därefter överförts till denna och införts i dess kriminalregister, svara enligt sin nationella lagstiftning.

När det gäller uppgifter om sådana domar som meddelats i en annan medlemsstat och som har överförts till den medlemsstat där personen är medborgare, ska centralmyndigheten i den senare medlemsstaten, i enlighet med sin nationella lagstiftning, till den ansökande medlemsstaten överföra uppgifter som lagrats i enlighet med artikel 5.1 och 5.2 och de uppgifter som har överförts till den centralmyndigheten före den 27 april 2012 och som har införts i dess kriminalregister.

När uppgifter överförs i enlighet med artikel 4, får centralmyndigheten i den dömande medlemsstaten informera centralmyndigheten i den medlemsstat där personen är medborgare om att uppgifter om de domar som avkunnats av den förra medlemsstaten och överförts till den senare centralmyndigheten inte får vidarebefordras för något annat ändamål än för brottmålsförfaranden. I detta fall ska centralmyndigheten i den medlemsstat där personen är medborgare, när det gäller sådana domar, informera den ansökande medlemsstaten om vilken annan medlemsstat som hade överfört sådana uppgifter, så att den ansökande medlemsstaten kan rikta en ansökan direkt till den dömande medlemsstaten för att erhålla uppgifter om dessa domar.

3. När ett tredjeland riktar en ansökan om uppgifter ur kriminalregistret till centralmyndigheten i den medlemsstat där personen är medborgare, får den medlemsstat där personen är medborgare svara när det gäller uppgifter om domar som överförts av en annan medlemsstat endast med de begränsningar som är tillämpliga på överföring av uppgifter till andra medlemsstater i enlighet med punkterna 1 och 2.

4. När en ansökan om utdrag ur kriminalregister enligt artikel 6 riktas till centralmyndigheten i en annan medlemsstat än den medlemsstat där personen är medborgare, ska den anmodade medlemsstaten överföra uppgifter om domar som meddelats i den anmodade medlemsstaten och domar mot tredjelandsmedborgare och mot statslösa personer som finns i dess krimi-

nalregister i samma utsträckning som anges i artikel 13 i den europeiska konventionen om inbördes rättshjälp i brottmål.

5. Svaret ska ges med hjälp av formuläret i bilagan. Formuläret ska förses med en förteckning över domar i enlighet med den nationella lagstiftningen.

Artikel 8

Svarsfrister

1. Svar på en ansökan enligt artikel 6.1 ska av centralmyndigheten i den anmodade medlemsstaten omgående och med användande av formuläret i bilagan överföras till centralmyndigheten i den ansökande medlemsstaten, och under alla omständigheter inom högst tio arbetsdagar från den dag då ansökan, i enlighet med nationell lagstiftning, regler eller praxis, inkommit.

Om den anmodade medlemsstaten behöver ytterligare uppgifter för att identifiera den berörda personen, ska den omgående vända sig till den ansökande medlemsstaten för att kunna lämna ett svar inom tio arbetsdagar från den dag då de kompletterande uppgifterna inkommer.

2. Svar på en ansökan som avses i artikel 6.2 ska överföras inom tjugo arbetsdagar från dagen för mottagandet av ansökan.

Artikel 9

Villkor för användning av personuppgifter

1. Personuppgifter som tillhandahållits enligt artikel 7.1 och 7.4 inom ramen för ett brottmålsförfarande får av den ansökande medlemsstaten endast användas inom ramen för det brottmålsförfarande för vilket de begärts, i enlighet med formuläret i bilagan.

2. Personuppgifter som tillhandahållits enligt artikel 7.2 och 7.4 för något annat ändamål än ett brottmålsförfarande får användas av den ansökande medlemsstaten i enlighet med dess nationella lagstiftning endast för de ändamål för vilka de begärts och med beaktande av de begränsningar som den anmodade medlemsstaten angett i formuläret i bilagan till detta rambeslut.

3. Oberoende av punkterna 1 och 2 får personuppgifter som tillhandahållits enligt artikel 7.1, 7.2 och 7.4 användas av den ansökande medlemsstaten för att avvärja ett överhängande och allvarligt hot mot den allmänna säkerheten.

4. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa att personuppgifter som erhållits från en annan medlemsstat enligt artikel 4 om de överförs till ett tredjeland enligt artikel 7.3, blir föremål för samma användningsbegränsningar som gäller i en ansökande medlemsstat enligt punkt 2 i den här artikeln. Medlemsstaterna ska ange att personuppgifter, om de överförs till ett tredjeland för att användas vid ett brottmålsförfarande, får vidareanvändas av det tredjelandet endast inom ramen för ett brottmålsförfarande.

5. Den här artikeln ska inte gälla personuppgifter som en medlemsstat erhållit enligt detta rambeslut och som ursprungligen kommer från den medlemsstaten.

Artikel 10

Språk

När en ansökan lämnas in enligt artikel 6.1 ska den ansökande medlemsstaten till den anmodade medlemsstaten överföra formuläret i bilagan på det officiella språket eller ett av de officiella språken i den sistnämnda medlemsstaten.

Den anmodade medlemsstaten ska svara på ett av de officiella språken, eller på ett språk som godtas av de båda medlemsstaterna.

Varje medlemsstat får i samband med antagandet av detta rambeslut, eller senare i ett uttalande till rådets generalsekretariat, ange vilka officiella språk inom Europeiska unionen som godtas. Rådets generalsekretariat ska vidarebefordra dessa uppgifter till medlemsstaterna.

Artikel 11

Format och andra sätt att organisera och underlätta utbytet av uppgifter om domar

1. Vid överföringen av uppgifter enligt artikel 4.2 och 4.3 ska centralmyndigheten i den dömande medlemsstaten överföra följande uppgifter:

- a) Uppgifter som alltid ska överföras, utom när centralmyndigheten i det enskilda fallet inte känner till dessa uppgifter (obligatoriska uppgifter):
 - i) Uppgifter om den dömda personen (fullständigt namn, födelsedatum, födelseort (ort och stat), kön, medborgarskap och, i förekommande fall, tidigare namn).
 - ii) Uppgifter om domens beskaffenhet (datum för domen, domstolens namn och det datum när domen vann laga kraft).

- iii) Uppgifter om det brott som domen gäller (datum för det brott som föranlett domen, brottets beteckning eller brottsrubricering samt hänvisning till tillämpliga rättsliga bestämmelser).

- iv) Uppgifter om domens innehåll (särskilt (primär) påföljd samt eventuella kompletterande påföljder, säkerhetsåtgärder, och påföljande beslut som ändrar verkställigheten av påföljden).

- b) Uppgifter som ska överföras om dessa har förts in i kriminalregistret (fakultativa uppgifter):

- i) Namnen på den dömda personens föräldrar.

- ii) Domens ärendenummer.

- iii) Platsen för brottet.

- iv) Diskvalifikationer till följd av domen.

- c) Uppgifter som ska överföras om dessa är tillgängliga för centralmyndigheten (ytterligare information):

- i) Den dömda personens ID-nummer eller typen av och numret på den dömda personens ID-handling.

- ii) Fingeravtryck som tagits på den personen.

- iii) I förekommande fall, pseudonym och/eller alias.

Dessutom får centralmyndigheten överföra eventuella andra uppgifter om domar om de har förts in i kriminalregistret.

2. Centralmyndigheten i den medlemsstat där personen är medborgare ska lagra alla uppgifter av de typer som anges i punkterna 1 a och 1 b som den har tagit emot i enlighet med artikel 5.1, för vidarebefordran i enlighet med artikel 7. I samma syfte får den lagra information av den typ som förtecknas i led c i första stycket och i andra stycket i punkt 1.

3. Intill dess att tidsfristen i punkt 7 löper ut, ska centralmyndigheter i medlemsstaterna som inte har fullföljt den anmälan som avses i punkt 6, överföra alla uppgifter i enlighet med artikel 4, ansökningar i enlighet med artikel 6, svar i enlighet med artikel 7 och andra relevanta uppgifter, på ett sätt som gör det möjligt att få en skriftlig uppteckning och på villkor som möjliggör för centralmyndigheten i den mottagande medlemsstaten att fastställa uppgifternas äkthet.

När den tidsfrist som anges i punkt 7 i denna artikel löper ut, ska medlemsstaternas centralmyndigheter på elektronisk väg överföra sådana uppgifter i ett standardiserat format.

4. Det format som avses i punkt 3 och andra sätt att organisera och underlätta utbytet av uppgifter om domar mellan medlemsstaternas centralmyndigheter, ska fastställas av rådet i enlighet med de tillämpliga förfarandena i fördraget om Europeiska unionen senast den 27 april 2012.

I sådana andra sätt ingår

- a) att definiera alla sätt som kan underlätta förståelsen av de överförda uppgifterna och automatisk översättning av dessa,
- b) att definiera på vilket sätt uppgifterna kan utbytas elektroniskt, särskilt i fråga om vilka tekniska specifikationer som ska tillämpas och, i förekommande fall, tillämpliga utbytesförfaranden, samt
- c) eventuella ändringar i formuläret i bilagan.

5. Om överföringsmetoden i punkterna 3 och 4 inte är tillgänglig, ska första stycket i punkt 3 vara tillämpligt så länge detta förhållande råder.

6. Varje medlemsstat ska vidta nödvändiga tekniska åtgärder för att kunna använda sig av det standardiserade formatet och elektroniskt överföra uppgifter till övriga medlemsstater. Den ska till rådet anmäla det datum från vilket den kan börja genomföra överföringarna.

7. Medlemsstaterna ska genomföra de tekniska åtgärder som avses i punkt 6 inom tre år från och med antagandet av det standardiserade formatet och de olika sätt som krävs för att möjliggöra ett elektroniskt utbyte av uppgifter om domar.

Artikel 12

Förhållande till andra rättsliga instrument

1. I förbindelserna mellan medlemsstaterna innebär detta rambeslut en komplettering av bestämmelserna i artikel 13 i den europeiska konventionen om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål, dess tilläggsprotokoll av den 17 mars 1978 och den 8 november 2001, konventionen om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål mellan Europeiska unionens medlemsstater och dess protokoll av den 16 oktober 2001⁽¹⁾.

2. För tillämpningen av detta rambeslut ska medlemsstaterna avstå från att sinsemellan göra reservationer med hänvisning till

artikel 13 i den europeiska konventionen om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål.

3. Utan att det påverkar deras tillämpning i förbindelserna mellan medlemsstaterna och tredjeländer ska detta rambeslut, i förbindelserna mellan de medlemsstater som har vidtagit de nödvändiga åtgärderna för att följa detta rambeslut och senast med verkan från och med den 27 april 2012, ersätta bestämmelserna i artikel 22 i den europeiska konventionen om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål, kompletterad genom artikel 4 i tilläggsprotokollet av den 17 mars 1978 till konventionen i förbindelserna mellan medlemsstaterna.

4. Härmed upphävs beslut 2005/876/RIF.

5. Detta rambeslut påverkar inte tillämpningen av mer förmånliga bestämmelser i bilaterala eller multilaterala avtal mellan medlemsstaterna.

Artikel 13

Genomförande

1. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att följa bestämmelserna i detta rambeslut senast den 27 april 2012.

2. Medlemsstaterna ska till rådets generalsekretariat och kommissionen överlämna texten till de bestämmelser genom vilka skyldigheterna enligt detta rambeslut införlivas med deras nationella lagstiftning.

3. På grundval av denna information ska kommissionen senast den 27 april 2015 överlämna en rapport till Europaparlamentet och rådet om tillämpningen av detta rambeslut tillsammans med lagstiftningsförslag, om så är nödvändigt.

Artikel 14

Ikraftträdande

Detta rambeslut träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Utfärdat i Bryssel den 26 februari 2009.

På rådets vägnar

I. LANGER

Ordförande

⁽¹⁾ EGT C 326, 21.11.2001, s. 1.

BILAGA

Formulär som avses i artiklarna 6, 7, 8, 9 och 10 i rådets rambeslut 2009/315/RIF om organisationen av medlemsstaternas utbyte av uppgifter ur kriminalregistret och uppgifternas innehåll

Ansökan om uppgifter ur kriminalregistret

Medlemsstaterna ska fylla i formuläret enligt anvisningarna

a) Upplysningar om den ansökande medlemsstaten:

Medlemsstat:

Centralmyndighet/centralmyndigheter:

Kontaktperson:

Telefon (inklusive riktnummer):

Faxnummer (inklusive riktnummer):

E-postadress:

Postadress:

Ärendets referensnummer, om det är känt:

b) Uppgifter om den berörda personens identitet (*):

Fullständigt namn (förnamn och alla efternamn):

Tidigare namn:

Pseudonym och/eller alias:

Kön: M K

Medborgarskap:

Födelsedatum (med siffror: dd/mm/åååå):

Födelseort (ort och stat):

Faderns namn:

Moderns namn:

Bostadsadress eller känd adress:

Personens ID-nummer eller typ av och nummer på ID-handling:

Fingeravtryck:

Andra identitetsuppgifter om sådana finns tillgängliga:

(*) För att underlätta identifieringen av en person bör så många uppgifter som möjligt fyllas i.

c) Ansökans syfte:

Kryssa i lämplig ruta

1. Ansökan i ett brottmålsförfarande (ange vid vilken myndighet som ärendet pågår och om möjligt ärendenummer)
2. Ansökan utanför ett brottmålsförfarande (ange vid vilken myndighet som ärendet pågår och om möjligt ärendenummer samt kryssa för tillämplig ruta):
 - i) Ansökan från en rättslig myndighet
 - ii) Ansökan från en behörig administrativ myndighet
 - iii) Ansökan från den berörda personen själv om egna uppgifter i kriminalregistret

Ändamål för vilket uppgifterna begärs:

Ansökande myndighet:

- Berörd person samtycker inte till uppgifternas spridning (om den berörda personens samtycke begärts i enlighet med den ansökande medlemsstatens lagstiftning).

Kontaktperson om kompletterande uppgifter krävs:

Namn:

Telefonnummer:

E-postadress:

Övriga upplysningar (exempelvis ansökans angelägenhetsgrad osv.):

Svar på ansökan

Uppgifter om den berörda personen

Kryssa i lämplig ruta

Den undertecknande myndigheten bekräftar följande:

- Kriminalregistret innehåller inga uppgifter om domar mot den berörda personen.
- Kriminalregistret innehåller uppgifter om domar mot den berörda personen. En förteckning över domar bifogas.
- Kriminalregistret innehåller andra uppgifter om den berörda personen. Dessa uppgifter bifogas (frivilligt).
- Kriminalregistret innehåller uppgifter om domar mot den berörda personen, men den dömande medlemsstaten meddelar att uppgifterna om dessa domar inte får vidarebefordras för andra ändamål än för brottmålsförfaranden. Ansökan om ytterligare uppgifter kan sändas direkt till (ange den dömande medlemsstaten):
- I enlighet med lagstiftningen i den anmodade medlemsstaten får ansökningar för andra ändamål än brottmålsförfaranden inte tas upp till behandling.

Kontaktperson om kompletterande uppgifter krävs:

Namn:

Telefonnummer:

E-postadress:

Övrig information (begränsningar av användningen av uppgifter som rör framställningar som ligger utanför brottmålsförfaranden):

Antal sidor som fogats till svarsformuläret:

Utfärdat i

den

Underskrift och officiell stämpel (om tillämpligt):

Namn och tjänstetitel/organisation:

Bifoga, i tillämpliga fall, en förteckning över domar och översänd materialet till den ansökande medlemsstaten. Formuläret och förteckningen över domar behöver inte översättas till den ansökande medlemsstatens språk.

RÅDETS BESLUT 2009/316/RIF

av den 6 april 2009

om inrättande av det europeiska informationssystemet för utbyte av uppgifter ur kriminalregister (Ecris) i enlighet med artikel 11 i rambeslut 2009/315/RIF

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR BESLUTAT FÖLJANDE

med beaktande av fördraget om Europeiska unionen, särskilt artiklarna 31 och 34.2 c,

med beaktande av rådets rambeslut 2009/315/RIF av den 26 februari 2009 om organisationen av medlemsstaternas utbyte av uppgifter ur kriminalregistret och uppgifternas innehåll⁽¹⁾, särskilt artikel 11.4,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) I artikel 29 i fördraget om Europeiska unionen anges att unionens mål ska vara att ge medborgarna en hög säkerhetsnivå inom ett område med frihet, säkerhet och rättvisa. Detta mål förutsätter att medlemsstaternas behöriga myndigheter systematiskt utbyter uppgifter ur kriminalregistren på ett sätt som garanterar en gemensam syn på hur uppgifterna ska tolkas och effektivitet i utbytet.
- (2) Uppgifter om fällande domar som en domstol i en medlemsstat meddelat med avseende på en annan medlemsstats medborgare kan inte spridas effektivt med hjälp av nuvarande bestämmelser i Europarådets konvention om inbördes rättshjälp i brottmål av den 20 april 1959. Det finns således ett behov av mer effektiva och tillgängliga förfaranden för utbyte av sådana uppgifter på EU-nivå.
- (3) Behovet av att förbättra utbytet av uppgifter om fällande domar i brottmål angavs som ett prioriterat mål i Europeiska rådets uttalande av den 25–26 mars 2004 om bekämpande av terrorism; målet bekräftades i Haagprogrammet⁽³⁾ och i handlingsplanen⁽⁴⁾ för dess genomförande. Vidare förklarade Europeiska rådet i sina slutsatser av den 21–22 juni 2007 att en datoriserad sammankoppling av kriminalregister på EU-nivå är en politisk prioritering.
- (4) Den datoriserade sammankopplingen av kriminalregister är en del av e-juridikprojektet, som Europeiska rådet vid flera tillfällen under 2007 angav som en prioritering.
- (5) Ett pilotprojekt håller för närvarande på att utarbetas i syfte att koppla samman kriminalregister. Resultaten av projektet kommer att vara ett värdefullt underlag för det fortsatta arbetet med datoriserat utbyte av uppgifter på EU-nivå.
- (6) Detta beslut syftar till att genomföra rambeslut 2009/315/RIF för att bygga upp och utveckla ett datoriserat system för utbyte av uppgifter om fällande domar mellan medlemsstaterna. Ett sådant system bör kunna överföra uppgifter om fällande domar på ett sätt som gör att det är lätt att förstå uppgifterna. Därför bör ett standardiserat format införas som gör det möjligt att utbyta sådana uppgifter i en enhetlig och elektronisk form som medger problemfri maskinöversättning, och som även på andra sätt kan bidra till att organisera och underlätta ett elektroniskt utbyte av uppgifter om fällande domar mellan medlemsstaternas centralmyndigheter.
- (7) Detta beslut bygger på de principer som fastställts i rambeslut 2009/315/RIF och tillämpar och kompletterar dessa principer från en teknisk synpunkt.
- (8) I rambeslut 2009/315/RIF fastställs vilka kategorier av uppgifter som ska föras in i systemet, syftena med och kriterierna för införandet av dessa uppgifter, vilka myndigheter som ska ha tillgång till uppgifterna samt vissa särskilda bestämmelser om skydd av personuppgifter.
- (9) Varken detta beslut eller rambeslut 2009/315/RIF fastställer någon skyldighet att utbyta information om annan dom än brottmålsdom.
- (10) Eftersom syftet med detta beslut inte är att harmonisera nationella system för kriminalregister finns det ingen skyldighet för en medlemsstat där en fällande dom har meddelats att ändra sitt interna system för kriminalregister i fråga om uppgifter som ska användas för inhemska ändamål.

⁽¹⁾ Se sidan 23 i detta nummer av EUT.

⁽²⁾ Yttrandet avgivet den 9 oktober 2008 (ännu ej offentliggjort i EUT).

⁽³⁾ EUT C 53, 3.3.2005, s. 1.

⁽⁴⁾ EUT C 198, 12.8.2005, s. 1.

- (11) Det europeiska informationssystemet för utbyte av uppgifter ur kriminalregister (Ecris) är ett decentraliserat informationstekniskt system. Uppgifterna i kriminalregistren bör endast lagras i databaser som drivs av medlemsstaterna, och det bör inte finnas någon direkt online-åtkomst till andra medlemsstaters datoriserade kriminalregister. Medlemsstaterna bör ansvara för driften av nationella datoriserade kriminalregister och för ett effektivt genomförande av informationsutbyten som de själva deltar i. Inledningsvis bör kommunikationsnätet för säkra transeuropeiska telematikjänster för myndigheter (s-Testa) fungera som gemensam kommunikationsinfrastruktur för Ecris. Alla kostnader för denna gemensamma kommunikationsinfrastruktur bör täckas med medel ur Europeiska unionens allmänna budget.
- (12) Referenstabellerna över brottskategorier och påföljds- och åtgärds-kategorier i detta beslut bör underlätta automatisk översättning och möjliggöra ömsesidig förståelse av den översända informationen med hjälp av ett kods-system. Innehållet i tabellerna är resultatet av en analys av alla de 27 medlemsstaternas behov. Vid analysen togs hänsyn till den kategorisering som tillämpats i pilotprojektet och resultatet av arbetet med att försöka samla olika nationella brott och påföljder och åtgärder i grupper. När det gäller tabellen över brott har man också tagit hänsyn till de harmoniserade gemensamma definitioner som redan fastställts på europeisk nivå och internationellt, samt till de datamodeller som utformats för Eurojust och Europol.
- (13) För att säkerställa ömsesidig förståelse och öppenhet i fråga om den gemensamma kategoriseringen bör varje medlemsstat tillhandahålla en förteckning över de nationella brott och påföljder och åtgärder som faller inom de olika kategorierna i respektive tabell. Medlemsstaterna får beskriva brotten och påföljderna och åtgärderna, och bör, med tanke på hur användbart detta kan vara, uppmuntras att göra så. Sådan information bör göras tillgänglig för medlemsstaterna.
- (14) Referenstabellerna över brottskategorier och påföljds- och åtgärds-kategorier i detta beslut är inte ämnade att fastställa rättslig överensstämmelse mellan brott och påföljder och åtgärder på nationell nivå. De är ett redskap för att hjälpa mottagaren att bättre förstå det eller de förhållanden och den eller de påföljds- och åtgärdstyper som förekommer i den överförda informationen. De nämnda kodernas riktighet kan inte helt garanteras av den medlemsstat som lämnar uppgiften och bör inte utesluta att behöriga myndigheter i den mottagande medlemsstaten tolkar informationen.
- (15) Referenstabellerna över brottskategorier och påföljds- och åtgärds-kategorier bör ses över och uppdateras i enlighet med förfarandet för antagandet av genomförandeåtgärder för beslut enligt fördraget om Europeiska unionen.
- (16) Medlemsstaterna och kommissionen bör samråda med varandra inom rådet i enlighet med villkoren i fördraget om Europeiska unionen, för att utarbeta en icke bindande handbok för tillämpare som bör behandla de förfaranden som styr informationsutbytet, särskilt metoderna för identifiering av gärningsmän, den gemensamma synen på brottskategorierna och påföljds- och åtgärds-kategorierna samt förklara problematiska nationella brott och påföljder och åtgärder samt säkerställa nödvändig samordning för utvecklingen och handhavandet av Ecris.
- (17) För att påskynda utvecklingen av Ecris bör kommissionen vidta en rad tekniska åtgärder för att bistå medlemsstaterna vid förberedandet av den tekniska infrastruktur som krävs för att koppla samman deras datoriserade kriminalregister. Kommissionen kan tillhandahålla medlemsstaterna en genomförandehänvisningsprogramvara, dvs. en lämplig programvara för denna sammankoppling; medlemsstaterna kan välja att använda denna i stället för sin egen anslutningsprogramvara för att genomföra en gemensam uppsättning protokoll som möjliggör utbyte av uppgifter mellan nationella datoriserade kriminalregister.
- (18) Rådets rambeslut 2008/977/RIF av den 27 november 2008 om skydd av personuppgifter som behandlas inom ramen för polissamarbete och straffrättsligt samarbete⁽¹⁾ bör tillämpas vid det datoriserade utbytet av uppgifter ur medlemsstaternas kriminalregister, vilket skulle ge en tillräcklig uppgiftsskyddsnivå vid utbyte av information mellan medlemsstaterna och göra det möjligt för medlemsstaterna att kräva högre standarder på skydd av nationell databehandling.
- (19) Eftersom målet för detta beslut, nämligen att utveckla ett system för datoriserat utbyte av uppgifter om fällande domar mellan medlemsstaterna, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och det därför, på grund av behovet av en samordnad insats på EU-nivå, bättre kan uppnås på unionsnivå, kan rådet vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, till vilken det hänvisas i artikel 2 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i artikel 5 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen går detta beslut inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.
- (20) Detta beslut står i överensstämmelse med de grundläggande rättigheter och principer som erkänns särskilt i artikel 6 i fördraget om Europeiska unionen och återspeglas i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

(¹) EUT L 350, 30.12.2008, s. 60.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Syfte

Genom detta beslut inrättas det europeiska informationssystemet för utbyte av uppgifter ur kriminalregister (Ecris).

Genom detta beslut fastställs också komponenterna i ett standardiserat format för elektroniskt utbyte mellan medlemsstaterna av uppgifter ur kriminalregister, särskilt uppgifter om det brott som föranlett en fällande dom och upplysningar om domens innehåll, samt andra allmänna och tekniska aspekter på genomförandet som hör samman med arbetet med att organisera och underlätta informationsutbytet.

Artikel 2

Definitioner

I detta beslut ska definitionerna i rambeslut 2009/315/RIF gälla.

Artikel 3

Det europeiska informationssystemet för utbyte av uppgifter ur kriminalregister (Ecris)

1. Ecris är ett decentraliserat informationstekniskt system som bygger på datoriserade kriminalregister i varje medlemsstat. Det består av följande delar:

- a) En anslutningsprogramvara som utformats i enlighet med en gemensam uppsättning protokoll som medger utbyte av uppgifter mellan medlemsstaternas datoriserade kriminalregister.
- b) En gemensam kommunikationsinfrastruktur med ett krypterat nät.

2. Detta beslut syftar inte till att inrätta något centraliserat datoriserat kriminalregister. Uppgifter i kriminalregister får endast lagras i databaser som drivs av medlemsstaterna.

3. Medlemsstaternas centralmyndigheter enligt artikel 3 i rambeslut 2009/315/RIF ska inte ha direkt elektronisk tillgång till andra medlemsstaters datoriserade kriminalregister. Medlemsstaterna ska gemensamt och med stöd av kommissionen fastställa bästa tillgängliga teknik för att garantera konfidentialitet och integritet för de uppgifter i kriminalregister som överlämnas till andra medlemsstater.

4. Den berörda medlemsstaten ska ansvara för anslutningsprogramvaran och de databaser som lagrar, sänder och tar emot uppgifter ur kriminalregister.

5. Den gemensamma kommunikationsinfrastrukturen ska vara kommunikationsnätet s-Testa. Alla vidareutvecklingar av detta och alla andra säkra nät ska garantera att den gemensamma kommunikationsinfrastrukturen uppfyller de villkor som fastställs i punkt 6.

6. Kommissionen ska ansvara för den gemensamma kommunikationsinfrastrukturen som ska uppfylla säkerhetskraven och fullt ut motsvara det som krävs av Ecris.

7. För att garantera att Ecris fungerar på ett effektivt sätt ska kommissionen ge allmänt stöd och tekniskt bistånd, inbegripet den insamling och sammanställning av statistik som avses i artikel 6.2 b i och i genomförandehänvisningsprogramvaran.

8. Trots möjligheten att använda Europeiska unionens finansieringsprogram i enlighet med tillämpliga bestämmelser, ska varje medlemsstat bära sina egna kostnader för genomförande, förvaltning, användning och underhåll av sitt datoriserade kriminalregister och den anslutningsprogramvara som avses i punkt 1.

Kommissionen ska bära kostnaderna för genomförande, förvaltning, användning, underhåll och framtida utveckling av den gemensamma kommunikationsinfrastrukturen för Ecris samt genomförande och framtida utveckling av genomförandehänvisningsprogramvaran.

Artikel 4

Format för överföringen av uppgifter

1. När medlemsstaterna i enlighet med artikel 4.2 och 4.3 och artikel 7 i rambeslut 2009/315/RIF översänder uppgifter om ett brotts beteckning eller rättsliga klassificering och om tillämplig lagbestämmelse, ska de hänvisa till motsvarande kod för varje brott om vilket uppgifter ska överföras i enlighet med tabellen över brott i bilaga A. I undantagsfall, om ett visst brott inte motsvarar någon specifik underkategori, ska koden "öppen kategori" i den relevanta eller mest närliggande brottskategorin användas, eller, om det inte finns någon närliggande kategori, ska koden "andra brott" användas.

Medlemsstaterna kan också ge information om graden av fullbordande av och deltagande i brottet och, i tillämpliga fall, förekomsten av fullständig eller partiell befrielse från straffansvar eller av återfall i brottslighet.

2. När medlemsstaterna i enlighet med artikel 4.2 och 4.3 och artikel 7 i rambeslut 2009/315/RIF översänder uppgifter om domens innehåll, särskilt domslutet och eventuella kompletterande påföljder, säkerhetsåtgärder och efterföljande beslut som påverkar verkställigheten av domen, ska de hänvisa till motsvarande kod för varje påföljd och åtgärd om vilken uppgifter ska överföras i enlighet med tabellen över påföljder och åtgärder i bilaga B. I undantagsfall, om en viss påföljd eller åtgärd inte motsvarar någon specifik underkategori, ska koden "öppen kategori" i den relevanta eller mest närliggande påföljds- eller åtgärds-kategorin användas, eller, och om det inte finns någon närliggande kategori, ska koden "andra påföljder och åtgärder" användas.

Medlemsstaterna ska i tillämpliga fall även tillhandahålla tillgängliga uppgifter om typen av och/eller villkoren för verkställighet av den påföljd eller åtgärd som utdömts i enlighet med parametrarna i bilaga B. Parametern "annan dom än brottmålsdom" ska anges endast i sådana fall där uppgifter om en sådan dom tillhandahålls frivilligt av den medlemsstat i vilken den berörda personen är medborgare, som svar på en mottagen framställan om uppgifter om en fällande dom.

Artikel 5

Uppgifter om nationella brott och påföljder och åtgärder

1. Medlemsstaterna ska lämna följande uppgifter till rådets generalsekretariat inför utarbetandet av en sådan icke bindande handbok för tillämpare som avses i artikel 6.2 a:

- a) En förteckning över nationella brott inom var och en av de kategorier som anges i tabellen över brott i bilaga A. Denna förteckning ska inkludera brottets beteckning eller rättsliga klassificering samt en hänvisning till tillämplig lagbestämelse. Den får även omfatta en kort beskrivning av brottsrekvisiten.
- b) En förteckning över typer av domar, eventuella kompletterande påföljder, säkerhetsåtgärder och efterföljande beslut som ändrar verkställigheten av domen enligt nationell lagstiftning, för var och en av de kategorier som det hänvisas till i tabellen över påföljder och åtgärder i bilaga B. Den kan även innehålla en kort beskrivning av den specifika påföljden eller åtgärden.

2. De förteckningar och beskrivningar som avses i punkt 1 ska uppdateras regelbundet av medlemsstaterna. De uppdaterade uppgifterna ska översändas till rådets generalsekretariat.

3. Rådets generalsekretariat ska underrätta medlemsstaterna och kommissionen om de uppgifter som tagits emot enligt denna artikel.

Artikel 6

Genomförandeåtgärder

1. Rådet ska efter att ha hört Europaparlamentet vid behov anta nödvändiga ändringar av bilagorna A och B med kvalificerad majoritet.

2. Företrädarna för de behöriga enheterna inom medlemsstaternas förvaltningar och kommissionen ska informera och samråda med varandra inom rådet i syfte att

- a) utarbeta en icke bindande handbok för tillämpare som beskriver förfarandet för utbyte av uppgifter via Ecris och som särskilt behandlar metoderna för identifiering av gärningsmän och redogör för den gemensamma synen på brottskategorier och påföljds- och åtgärds-kategorierna i bilagorna A och B,
- b) samordna sina åtgärder för utvecklingen och driften av Ecris, särskilt avseende
 - i) fastställande av system och förfaranden för loggning som ger möjlighet att övervaka hur Ecris och fastställandet av icke personrelaterad statistik över utbytet av uppgifter ur kriminalregister via Ecris fungerar,
 - ii) antagande av tekniska specifikationer för utbytet, inklusive säkerhetskrav, särskilt den gemensamma uppsättningen protokoll,
 - iii) fastställande av förfaranden för att bekräfta att den nationella programvaran överensstämmer med de tekniska specifikationerna.

Artikel 7

Rapport

Kommissionens avdelningar ska regelbundet offentliggöra en rapport om utbytet via Ecris av uppgifter ur kriminalregister, vilken särskilt baseras på sådan statistik som avses i artikel 6.2 b i. Denna rapport ska offentliggöras för första gången ett år efter överlämnandet av den rapport som avses i artikel 13.3 i rambeslut 2009/315/RIF.

Artikel 8

Genomförande och tidsfrister

1. Medlemsstaterna ska vidta nödvändiga åtgärder för att följa detta rambeslut senast den 7 april 2012.

2. Medlemsstaterna ska använda sig av det format som anges i artikel 4 och respektera de metoder för att organisera och underlätta utbytet av uppgifter som fastställs i detta beslut från det datum som ska underrättas i enlighet med artikel 11.6 i rambeslut 2009/315/RIF.

*Artikel 9***Verkan**

Detta beslut får verkan samma dag som det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Utfärdad i Luxemburg den 6 april 2009.

På rådets vägnar

J. POSPÍŠIL

Ordförande

BILAGA A

Gemensam tabell över brottskategorier som det hänvisas till i artikel 4

Parametrar		
Grad av fullbordan:	Fullbordat brott	C
	Försök eller förberedelse	A
	Ingen uppgift lämnad	Ø
Grad av medverkan:	Gärningsman	M
	Medhjälpare eller anstiftare/organisatör, konspiratör	H
	Ingen uppgift lämnad	Ø
Befrielse från straffrättsligt ansvar:	Mental sjukdom eller nedsatt tillräknelighet	S
Återfall i brott		R

Kod	Kategorier och underkategorier av påföljder
0100 00 öppen kategori	Brott som omfattas av den internationella brottmålsdomstolens behörighet
0101 00	Folkmord
0102 00	Brott mot mänskligheten
0103 00	Krigsförbrytelser
0200 00 öppen kategori	Deltagande i en kriminell organisation
0201 00	Ledning av en kriminell organisation
0202 00	Medvetet deltagande i en kriminell organisations brottsliga verksamhet
0203 00	Medvetet deltagande i en kriminell organisations icke-brottsliga verksamhet
0300 00 öppen kategori	Terrorism
0301 00	Ledning av en terroristgrupp
0302 00	Medvetet deltagande i en terroristgrupps verksamhet
0303 00	Finansiering av terrorism
0304 00	Offentlig uppmaning till terroristbrott
0305 00	Rekrytering eller utbildning för terroriststyften
0400 00 öppen kategori	Människohandel

Kod	Kategorier och underkategorier av påföljder
0401 00	Människohandel i syfte att utnyttja arbetskraft eller tjänster
0402 00	Människohandel för prostitutionsändamål eller andra former av sexuellt utnyttjande
0403 00	Människohandel i syfte att avlägsna organ eller mänsklig vävnad
0404 00	Människohandel för slaveri, slaveriliknande syften eller trälldom
0405 00	Människohandel i syfte att utnyttja minderårigas arbetskraft eller tjänster
0406 00	Människohandel i syfte att utnyttja minderåriga för prostitution eller utsätta dem för andra former av sexuellt utnyttjande
0407 00	Människohandel i syfte att avlägsna organ eller mänsklig vävnad på minderåriga
0408 00	Människohandel i syfte att utnyttja minderåriga för slaveri, slaveriliknande syften eller trälldom
0500 00 öppen kategori	Olaglig vapenhandel ⁽¹⁾ och andra brott avseende vapen, eldvapen, delar och komponenter till sådana samt ammunition och sprängmedel
0501 00	Olaglig tillverkning av vapen, eldvapen, delar och komponenter till sådana, ammunition och sprängmedel
0502 00	Olaglig tillverkning av vapen, eldvapen, delar och komponenter till sådana, ammunition och sprängmedel på nationell nivå ⁽²⁾
0503 00	Olaglig export eller import av vapen, eldvapen, delar och komponenter till sådana, ammunition och sprängmedel
0504 00	Otillåtet innehav eller otillåten användning av vapen, eldvapen, delar och komponenter till sådana, ammunition och sprängmedel
0600 00 öppen kategori	Miljöbrott
0601 00	Gärningar varigenom skyddade djur och växter dödas eller skadas
0602 00	Olagliga utsläpp av förorenande ämnen eller joniserande strålning i luft, mark eller vatten
0603 00	Brott med anknytning till avfall, inklusive farligt avfall
0604 00	Brott med anknytning till olaglig handel ⁽¹⁾ med skyddade djur och växter, eller delar av sådana djur eller växter
0605 00	Oavsiktliga överträdelser av miljölagstiftningen
0700 00 öppen kategori	Brott med anknytning till narkotika eller prekursorer, samt annan folkhälsorelaterad brottslighet
0701 00	Brott med anknytning till olaglig handel ⁽³⁾ med narkotika, psykotropa ämnen och prekursorer som inte enbart är avsedda för eget bruk
0702 00	Olagligt bruk av narkotika samt förvärv, innehav eller framställning av narkotika enbart för eget bruk

Kod	Kategorier och underkategorier av påföljder
0703 00	Medhjälp eller anstiftan till olaglig användning av narkotika eller psykotropa ämnen
0704 00	Framställning eller tillverkning av narkotika som inte enbart är avsedd för eget bruk
0800 00 öppen kategori	Brott mot person
0801 00	Mord/dråp
0802 00	Mord/dråp med försvarande inslag ⁽⁴⁾
0803 00	Vållande till annans död
0804 00	Uppsåttligt dödande av nyfödd, förövat av barnets moder
0805 00	Olaglig abort
0806 00	Olaglig dödshjälp
0807 00	Brott med anknytning till självmord
0808 00	Misshandel med dödlig utgång
0809 00	Uppsåttligt vållande till allvarlig kroppsskada, vanställdhet eller bestående invaliditet
0810 00	Oavsiktligt vållande till allvarlig kroppsskada, vanställdhet eller bestående invaliditet
0811 00	Uppsåttligt vållande till mindre kroppsskada
0812 00	Oavsiktligt vållande till mindre kroppsskada
0813 00	Utsättande av annan för livsfara eller allvarlig kroppsskada
0814 00	Tortyr
0815 00	Underlåtenhet att hjälpa eller bistå
0816 00	Brott med anknytning till avlägsnande av organ eller vävnad utan tillstånd eller samtycke
0817 00	Brott med anknytning till olaglig handel ⁽³⁾ med mänskliga organ eller mänsklig vävnad
0818 00	Våld eller hot inom familjen
0900 00 öppen kategori	Brott mot personlig frihet, värdighet och andra skyddade intressen (exempelvis rasism och främlingsfientlighet)
0901 00	Människorov, människorov med krav på lösen, olaga frihetsberövande
0902 00	Myndigheters olagliga gripande eller frihetsberövande
0903 00	Tagande av gisslan
0904 00	Olagligt beslagtagande av ett flygplan eller ett fartyg
0905 00	Förolämpning, förtal, missaktning

Kod	Kategorier och underkategorier av påföljder
0906 00	Olaga hot
0907 00	Olaga tvång, påtryckning, stalkning, ofredande eller angrepp av psykologisk eller känslomässig natur
0908 00	Utpressning
0909 00	Grov utpressning
0910 00	Olaga intrång i privat egendom
0911 00	Kränkande av privatlivet, utöver olaga intrång i privat egendom
0912 00	Brott mot bestämmelser om skydd av personuppgifter
0913 00	Dataintrång eller olaglig avlyssning
0914 00	Diskriminering på grund av kön, ras, sexuell läggning, religion eller etnisk tillhörighet
0915 00	Offentlig uppmaning till rasdiskriminering
0916 00	Offentlig uppmaning till rashat
0917 00	Utpressning
1000 00 öppen kategori	Sexualbrott
1001 00	Våldtäkt
1002 00	Grov våldtäkt (²), utöver våldtäkt på minderårig
1003 00	Sexuellt tvång
1004 00	Koppleri
1005 00	Blottande
1006 00	Sexuellt ofredande
1007 00	Erbjudande av sexuella tjänster mot betalning
1008 00	Sexuellt utnyttjande av barn
1009 00	Brott med anknytning till barnpornografi eller skildring av minderåriga i pornografiska bilder
1010 00	Våldtäkt på minderårig
1011 00	Sexuellt ofredande av minderårig
1100 00 öppen kategori	Brott mot familjelagstiftningen
1101 00	Otillåtna sexuella förbindelser mellan nära familjemedlemmar
1102 00	Månggifte

Kod	Kategorier och underkategorier av påföljder
1103 00	Underlåtenhet att uppfylla underhållsskyldighet
1104 00	Försummande eller övergivande av en minderårig eller en funktionshindrad person
1105 00	Underlåtenhet att följa ett föreläggande om att överlämna en minderårig eller undanhållande av en minderårig
1200 00 öppen kategori	Brott som riktar sig mot staten, den allmänna ordningen, rättssystemet eller offentliga tjänstemän
1201 00	Spioneri
1202 00	Högförräderi
1203 00	Brott med anknytning till val och folkomröstningar
1204 00	Attentat mot statsöverhuvudets liv eller hälsa
1205 00	Förolämpningar mot staten, nationen eller statssymboler
1206 00	Förolämpning av eller motstånd mot tjänsteman
1207 00	Utpressning av eller olaga tvång eller påtryckning mot tjänsteman
1208 00	Våld eller hot mot tjänsteman
1209 00	Brott mot allmän ordning och frid
1210 00	Våld under sportevenemang
1211 00	Stöld av offentliga eller administrativa dokument
1212 00	Förhindrande eller störande av rättvisans gång, falsk tillvitelse i samband med straffrättsligt eller rättsligt förfarande, mened
1213 00	Föregivande av allmän ställning
1214 00	Rymning från laga frihetsberövande
1300 00 öppen kategori	Brott mot allmän egendom eller allmänna intressen
1301 00	Bedrägeri i syfte att tillskansa sig offentliga bidrag, socialförsäkring eller familjeförmåner
1302 00	Bedrägeri i syfte att tillskansa sig EU-bidrag
1303 00	Brott med anknytning till olaglig spelverksamhet
1304 00	Obstruktion av offentliga upphandlingsförfaranden
1305 00	Mutbrott och bestickning avseende offentlig tjänsteman, person som innehar offentligt ämbete eller offentliga myndigheter
1306 00	Förskingring eller annat undanhållande av egendom av offentlig tjänsteman
1307 00	Missbruk av offentlig tjänstemans tjänsteställning

Kod	Kategorier och underkategorier av påföljder
1400 00 öppen kategori	Skatte- och tullbrott
1401 00	Skattebrott
1402 00	Tullbrott
1500 00 öppen kategori	Brott med anknytning till ekonomi och handel
1501 00	Konkurs eller oberättigad insolvens
1502 00	Brott mot bokföringsbestämmelser, förskingring, undanhållande av tillgångar eller olaglig ökning av ett bolags skulder
1503 00	Konkurrensbrott
1504 00	Tvätt av vinning av brott
1505 00	Mutbrott och bestickning i den privata sektorn
1506 00	Avslöjande av hemligheter eller brott mot sekretessplikten
1507 00	"Insider-handel"
1600 00 öppen kategori	Egendomsbrott eller vållande av materiell skada
1601 00	Självtäkt
1602 00	Stöld eller avledande av energi
1603 00	Bedrägeri, inklusive svindleri
1604 00	Häleri
1605 00	Olaglig handel ⁽⁶⁾ med kulturföremål, inklusive antikviteter och konstverk
1606 00	Uppsåtligt skadande eller förstörelse av egendom
1607 00	Ouppsåtligt skadande eller förstörelse av egendom
1608 00	Sabotage
1609 00	Brott mot industriell eller immateriell äganderätt
1610 00	Mordbrand
1611 00	Mordbrand som leder till persons död eller till personskador
1612 00	Uppsåtligt anläggande av skogsbrand
1700 00 öppen kategori	Stöldbrott

Kod	Kategorier och underkategorier av påföljder
1701 00	Stöld
1702 00	Stöld efter olaga intrång i egendom
1703 00	Stöld med våld eller vapen eller med hot om våld eller vapen mot person
1704 00	Former av grov stöld utan våld eller vapen eller utan hot om våld eller vapen, riktade mot personer
1800 00 öppen kategori	Brott mot informationssystem och andra datorrelaterade brott
1801 00	Olagligt intrång i informationssystem
1802 00	Olaglig systemstörning
1803 00	Olaglig datastörning
1804 00	Tillverkning, innehav eller spridning av eller handel med datorutrustning eller data som gör det möjligt att begå datorrelaterade brott
1900 00 öppen kategori	Förfalskning av betalningsmedel
1901 00	Förfalskning av valuta, inklusive euron
1902 00	Förfalskning av andra betalningsmedel än pengar
1903 00	Förfalskning av offentliga värdebevis
1904 00	Sättande i omlopp/användning av förfalskad valuta, andra betalningsmedel än pengar eller offentliga värdebevis
1905 00	Innehav av en anordning för förfalskning av valuta eller offentliga värdebevis
2000 00 öppen kategori	Förfalskning av dokument
2001 00	Förfalskning av ett offentligt eller administrativt dokument av en privatperson
2002 00	Förfalskning av ett dokument av en offentlig tjänsteman eller en myndighet
2003 00	Tillhandahållande eller förvärvande av ett förfalskat offentligt eller administrativt dokument; tillhandahållande eller förvärvande av ett dokument av en offentlig tjänsteman eller en myndighet
2004 00	Användning av förfalskade offentliga eller administrativa dokument
2005 00	Innehav av en anordning för förfalskning av offentliga eller administrativa dokument
2006 00	Förfalskning av privata dokument av en privatperson
2100 00 öppen kategori	Trafikbrott
2101 00	Vårdslöshet i trafik
2102 00	Körning under påverkan av alkohol eller narkotika

Kod	Kategorier och underkategorier av påföljder
2103 00	Olovlig körning
2104 00	Smitning
2105 00	Undvikande av vägkontroll
2106 00	Brott med anknytning till vägtransport
2200 00 öppen kategori	Brott mot arbetslagstiftningen
2201 00	Olaglig anställning
2202 00	Brott med anknytning till löneutbetalningar, inklusive socialförsäkringsbidrag
2203 00	Brott med anknytning till arbetsvillkor samt hälsa och säkerhet på arbetsplatsen
2204 00	Brott rörande tillgången till eller utövandet av en förvärvsverksamhet
2205 00	Brott rörande arbets- och vilotid
2300 00 öppen kategori	Brott mot invandringslagstiftningen
2301 00	Olaglig inresa eller vistelse
2302 00	Underlättande av olaglig inresa eller vistelse
2400 00 öppen kategori	Åsidosättande av militära skyldigheter
2500 00 öppen kategori	Brott med anknytning till hormonpreparat och andra tillväxsubstanser
2501 00	Olaglig import, export eller leverans av hormonpreparat och andra tillväxsubstanser
2600 00 öppen kategori	Brott med anknytning till olaglig handel med nukleära eller andra farliga radioaktiva ämnen
2601 00	Olaglig import, export eller leverans eller olagligt förvärv av nukleära eller radioaktiva ämnen
2700 00 öppen kategori	Andra brott
2701 00	Andra avsiktliga brott
2702 00	Andra oaksamhetsbrott

(¹) Med handel avses import, export, förvärv, försäljning, leverans, förflyttning eller överföring, om inte annat anges i denna kategori.

(²) I begreppet *handel* ingår i denna underkategori förvärv, försäljning, leverans, förflyttning eller överföring.

(³) I begreppet *handel* ingår i denna underkategori import, export, förvärv, försäljning, leverans, förflyttning eller överföring.

(⁴) Till exempel särskilt svåra omständigheter.

(⁵) Till exempel våldtäkt med inslag av särskild grymhet

(⁶) I begreppet *handel* ingår import, export, förvärv, försäljning, leverans, förflyttning eller överföring.

BILAGA B

Gemensam tabell över påföljds- och åtgärds-kategorier som det hänvisas till i artikel 4

Kod	Kategorier och underkategorier av påföljder och åtgärder
1000 öppen kategori	Frihetsberövande
1001	Fängelse
1002	Livstids fängelse
2000 öppen kategori	Inskränkningar i den personliga friheten
2001	Förbud mot att besöka vissa platser
2002	Förbud mot att resa utomlands
2003	Förbud mot att vistas på vissa platser
2004	Förbud mot att delta i massevenemang
2005	Förbud mot att ta någon som helst kontakt med vissa personer
2006	Elektronisk övervakning (1)
2007	Skyldighet att vid bestämda tidpunkter inställa sig hos en angiven myndighet
2008	Skyldighet att stanna/bosätta sig på en viss plats
2009	Skyldighet att befinna sig på bosättningsorten vid en viss tidpunkt
2010	Skyldighet att rätta sig efter de prövotidsåtgärder som domstolen fastställt, inbegripet skyldigheten att förbli under tillsyn
3000 öppen kategori	Förlust av en viss rättighet eller ställning
3001	Förlust av rätten att utöva en viss funktion
3002	Förlust/tillfälligt upphävande av rätten att inneha eller bli utsedd till ett offentligt ämbete
3003	Förlust/tillfälligt upphävande av rösträtten eller rätten att kandidera i val
3004	Uteslutning från deltagande i offentliga upphandlingar
3005	Förlust av rätten till offentliga bidrag
3006	Permanent återkallelse av körkort (2)
3007	Återkallelse av körkort
3008	Förbud mot att framföra vissa fordon
3009	Förlust/upphävande av föräldraansvar
3010	Förlust/upphävande av rätten att vara sakkunnig i rättegångar/vittna under ed/fungera som jurymedlem
3011	Förlust/upphävande av vårdnadsrätten (3)
3012	Förlust/upphävande av rätten till dekoration eller titel
3013	Förbud mot att utöva yrkesverksamhet, näringsverksamhet eller social verksamhet
3014	Förbud mot att arbeta med eller utöva annan verksamhet som involverar minderåriga
3015	Skyldighet att stänga en affärsverksamhet
3016	Förbud mot att inneha eller bära vapen
3017	Återkallande av en jakt-/fiskelicens

Kod	Kategorier och underkategorier av påföljder och åtgärder
3018	Förbud mot att använda checkar eller betal-/kreditkort
3019	Förbud mot att hålla djur
3020	Förbud mot att äga eller använda vissa föremål, utöver vapen
3021	Förbud mot att spela vissa spel/utöva vissa sporter
4000 öppen kategori	Inreseförbud eller utvisning
4001	Förbud mot att resa in på landets territorium
4002	Utvisning från landets territorium
5000 öppen kategori	Personliga förpliktelser
5001	Skyldighet att genomgå läkarbehandling eller annan terapiform
5002	Skyldighet att delta i ett socialpedagogiskt program
5003	Skyldighet att underkasta sig familjens vård/kontroll
5004	Utbildningsåtgärder
5005	Villkorlig dom med social och rättslig uppföljning
5006	Utbildnings-/arbetsplikt
5007	Skyldighet att förse rättsliga myndigheter med viss information
5008	Skyldighet att offentliggöra domen
5009	Skyldighet att ersätta den skada som vållats genom brottet
6000 öppen kategori	Påföljder som berör personlig egendom
6001	Beslagtagande
6002	Rivning
6003	Restaurering
7000 öppen kategori	Inskrivning vid institution
7001	Inskrivning vid en psykiatrisk institution
7002	Inskrivning vid behandlingshem för missbrukare
7003	Inskrivning vid utbildningsinstitution
8000 öppen kategori	Ekonomiska påföljder
8001	Böter
8002	Dagsböter ⁽⁴⁾
8003	Böter till förmån för en särskild mottagare ⁽⁵⁾
9000 öppen kategori	Arbete som påföljd
9001	Samhällstjänst eller samhällsarbete
9002	Samhällstjänst eller samhällsarbete åtföljt av restriktiva åtgärder

Kod	Kategorier och underkategorier av påföljder och åtgärder
10000 öppen kategori	Militära påföljder
10001	Degradering ⁽⁶⁾
10002	Avsked
10003	Militärfängelse
11000 öppen kategori	Befrielse från påföljd/uppskjutande av påföljd/varning
12000 öppen kategori	Andra påföljder och åtgärder

⁽¹⁾ Fast eller rörlig.

⁽²⁾ Ett nytt ansökningsförfarande krävs för att den berörda personen ska kunna erhålla ett nytt körkort.

⁽³⁾ Vårdnadshavare för en person som är omyndigförklarad eller för en minderårig.

⁽⁴⁾ Böter uttryckt i dagsenheter.

⁽⁵⁾ Exempelvis till förmån för en institution, en förening, en stiftelse eller ett brottsoffer.

⁽⁶⁾ Förlust av militär tjänstegrad.

Parametrar (specificeras i förekommande fall)

ø	Påföljd
m	Åtgärd
a	Uppskjuten påföljd eller åtgärd
b	Delvis uppskjuten påföljd eller åtgärd
c	Uppskjuten påföljd eller åtgärd i samband med villkorlig frigivning eller skyddstillsyn
d	Delvis uppskjuten påföljd eller åtgärd i samband med villkorlig frigivning eller skyddstillsyn
e	Omvandling av påföljd eller åtgärd
f	Alternativ påföljd eller åtgärd som utdömts som huvudpåföljd
g	Alternativ påföljd eller åtgärd för det fall att huvudpåföljden inte fullgörs
h	Återkallande av uppskjuten påföljd eller åtgärd
i	Senare fastställande av en samlad påföljd
j	Avbrott i verkställigheten eller uppskjutande av påföljden eller åtgärden ⁽¹⁾
k	Påföljdseftergift
l	Eftergift av en uppskjuten påföljd
n	Formell bekräftelse på att påföljden har fullgjorts
o	Nåd
p	Amnesti
q	Villkorlig frigivning (frigivning på fastställda villkor av en person som ännu inte har avtjänat hela sitt straff)
r	Rehabilitering (med eller utan avlägsnande av uppgifter om dom i kriminalregister)
s	Särskild påföljd eller åtgärd för minderåriga
t	Annan dom än brottmålsdom ⁽²⁾

⁽¹⁾ Leder inte till upphävd påföljd.

⁽²⁾ Denna parameter får anges endast om denna uppgift lämnas som svar på en framställan från den medlemsstat i vilken den berörda personen är medborgare.

Uppdraget

REGERINGSKANSLIET

Promemoria § 145

Justitiedepartementet

2010-03-11

Ju2010/2196/P

Utbyte av uppgifter ur kriminalregistret

Bakgrund

Som en del i det arbete som pågår inom Europeiska unionen för att förbättra informationsutbytet mellan medlemsstaterna antog rådet den 26 februari 2009 ett rambeslut om utbyte av uppgifter ur kriminalregister(2009/315/RIF¹). I rambeslutet regleras att varje medlemsstat som meddelar en dom mot en annan medlemsstats medborgare ska informera medborgarstaten om domen. Medborgarstaten ska därefter lagra informationen. Tanken är således att varje medlemsstat ska inneha komplett information om de domar som har meddelats inom Europeiska unionen mot de egna medborgarna. Vidare syftar rambeslutet till att påskynda och förenkla förfarandet när uppgifter ur kriminalregister begärs i ett enskilt ärende genom att nya kanaler för att inhämta

¹ EUT L 93, 7.4.2009, s. 23.

uppgifterna, tidsfrister och ett standardiserat formulär införs. Rambeslutet lägger också grunden för nästa steg i arbetet med att effektivisera informationsutbytet, nämligen att ta fram ett standardiserat format för att göra informationen begriplig och möjliggöra elektronisk uppgiftsöverföring.

Genom rådets beslut den 6 april 2009 (2009/316/RIF²) om inrättandet av ett europeiskt informationssystem för utbyte av uppgifter ur kriminalregister (Ecris) regleras ovan nämnda datoriserade system. Härigenom fastställs beståndsdelarna i ett standardiserat format för det elektroniska utbytet samt aspekter kring det tekniska genomförandet. Informationssystemet ska vara decentraliserat och baseras på medlemsstaternas nationella kriminalregister. Det kommer inte att skapas någon EU-gemensam databas där uppgifter lagras centralt och medlemsstaterna kommer inte att ha direkt åtkomst till andra medlemsstaters kriminalregister.

Såväl rambeslutet som rådsbeslutet ska vara genomförda inom tre år från respektive beslutsdatum. Såvitt avser rambeslutet skrevs inför Sveriges antagande en s.k. godkännandeproposition (prop. 2008/09:18, bet. 2008/09:JuU11, rskr. 2008/09:33). I propositionen konstateras att rambeslutets genomförande på vissa punkter kommer att kräva lagändringar. Rambeslutet godkändes av riksdagen den 12 november 2008. Rådsbeslutet, vilket i första hand rör tekniska frågor, torde däremot sannolikt inte kräva några ändringar i lag.

Behovet av en utredning

Rambeslutet och rådsbeslutet ska vara genomförda senast våren 2012. Besluten föreskriver inte på vilket sätt de uppgifter som sänds över ska lagras, utan det är upp till varje medlemsstat att avgöra om uppgifterna lämpligast lagras i det nationella kriminal-

² EUT L 93, 7.4.2009, s. 33.

registret eller i någon annan ordning (se prop. 2008/09:18 s. 17). Denna grundläggande fråga måste således analyseras.

Vidare görs det, som ovan nämns, i propositionen avseende antagandet av rambeslutet bedömningen att genomförandet på ett antal punkter kommer att kräva ändringar i lag. Det gäller i första hand frågor om lagringsskyldighet, gallring och användningsbegränsningar beträffande översända uppgifter. Några lagförslag lämnas emellertid inte, utan det anges att regeringen avser att senare återkomma till riksdagen med förslag till lagstiftning. Därutöver innehåller rambeslutet, liksom rådsbeslutet, ett antal bestämmelser som sannolikt kommer att föranleda författningsreglering på annan nivå än genom lag.

Uppdraget

En utredare ges i uppdrag att överväga hur rambeslutet och rådsbeslutet om utbyte av uppgifter ur kriminalregister lämpligast bör genomföras för svensk del och de författningsändringar som genomförandet aktualiserar. Utredaren ska vidare lämna förslag till de författningsändringar som bedöms nödvändiga och lämpliga.

Utredaren ska under arbetet samråda med berörda myndigheter, i första hand Rikspolisstyrelsen.

Uppdraget ska redovisas senast den 28 februari 2011.